અનુક્રમણિકા

મઙ્ગલાચરણમ્

વીરઃ સર્વ-સુરાસુરેન્દ્ર-મહિતો,
વીરં બુધાઃ સંશ્રિતાઃ;
વીરેણાઽભિહતઃ સ્વકર્મ-નિચયો.
વીરાય નિત્યં નમઃ ।
વીરાત્તીર્થમિદં પ્રવૃત્તમતુલં,
વીરસ્ય ઘોરં તપો;
વીરે શ્રી-ધૃતિ-કીર્તિ કાન્તિ-નિચયઃ;
શ્રી વીર! ભદ્રં દિશ ॥૧॥

આ પ્રતિમાના ગુણ ભાવ ધરીને, જે માણસો ગાય છે;
પામી સઘળાં સુખ તે જગતનાં, મુક્તિ ભણી જાય છે. ૧

[૩]

પૂર્ણાનન્દમયં મહોદયમયં કૈવલ્યચિદ્દઙ્મયં,
રૂપાતીતમયં સ્વરૂપરમણં સ્વાભાવિકીશ્રીમયમ્;
જ્ઞાનોદ્યોતમયં કૃપારસમયં સ્યાદ્વાદવિદ્યાલયં,
શ્રી-સિદ્ધાચલતીર્થરાજમનિશં વન્દેઽહમાદીશ્વરમ્.

[૪]

નેત્રાનન્દકરી ભવોદધિતરી શ્રેયસ્તરોર્મઞ્જરી,
શ્રીમદ્ધર્મમહાનરેન્દ્રનગરી વ્યાપલ્લતા-ધૂમરી;
હર્ષોત્કર્ષશુભપ્રભાવલહરી રાગદ્વિષાં જિત્વરી,
મૂર્તિઃ શ્રીજિનપુઙ્ગવસ્ય ભવતુ શ્રેયસ્કરી દેહિનામ્.

[૫]

કિં કર્પૂરમયં સુધારસમયં કિં ચન્દ્રરોચિર્મયં;
કિં લાવણ્યમયં મહામણિમયં કારુણ્યકેલિમયમ્
વિશ્વાનન્દમયં મહોદયમયં શોભામયં ચિન્મયં,
શુક્લધ્યાનમયં વપુર્જિનપતે-ર્ભૂયાદ્ ભવાલમ્બનમ્.

[૬]

અદ્યાભવત્ સફલતા નયનદ્વયસ્ય.
દેવ ! ત્વદીયચરણામ્બુજવીક્ષણેન;
અદ્ય ત્રિલોકતિલક ! પ્રતિભાસતે મે,
સંસારવારિધિરયં ચુલુકપ્રમાણઃ

ભાગ ૧ લો.

પ્રભુ સન્મુખ બોલવાના સ્તુતિરૂપ શ્લોકો.

[૧]

પ્રભુદર્શન સુખ સંપદા, પ્રભુ દર્શન નવનિધ;
પ્રભુદર્શનથી પામીએ, સકલ પદારથ સિદ્ધ. ૧
ભાવે જિનવર પૂજીએ, ભાવે દીજે દાન;
ભાવે ભાવના ભાવીએ, ભાવે કેવલ જ્ઞાન. ૨
જીવડા જિનવર પૂજીએ, પૂજાનાં ફળ હોય;
રાજ નમે પ્રજા નમે, આણ ન લોપે કોય. ૩
ફૂલડાં કેરા બાગમાં, બેઠા શ્રી જિનરાજ;
જેમ તારામાં ચંદ્રમા, તેમ શોભે મહારાજ. ૪
ત્રિભુવનનાયક તું ધણી, મહા મોટો મહારાજ;
મોટે પુણ્યે પામીયો, તુમ દર્શન હું આજ. ૫
આજ મનોરથ સવિ ફળ્યા, પ્રગટ્યા પુણ્ય કલ્લોલ;
પાપ કરમ દૂરે ટળ્યાં, નાઠા દુઃખ દંદોલ. ૬
પંચમ કાળે પામવો, દુર્લભ પ્રભુ દેદાર;
તો પણ તારા નામનો, છે મોટો આધાર. ૭

[૨]

હે પ્રતિમા મનોહારિણી, દુઃખહરી શ્રી વીર જિણંદની;
ભક્તોને છે સર્વદા સુખકારી, જાણે ખીલી ચાંદની. [illegible] પ્રફુલ્લિત
—સં૦

• [illegible] છે.
કોઈ સ્થળે આ સ્તુતિ [illegible]

[૧૩]

દર્શનં દેવદેવસ્ય, દર્શનં પાપનાશમ્;
દર્શનં સ્વર્ગસોપાનં, દર્શનં મોક્ષસાધનમ્.

[૧૪]

મઙ્ગલં ભગવાન્ વીરો, મંગલં ગૌતમઃ પ્રભુઃ;
મઙ્ગલં સ્થૂલભદ્રાદ્યા, જૈનો ધર્મોઽસ્તુ મઙ્ગલમ્.

—o—

ભાગ ૨ જો

અષ્ટપ્રકારી પૂજા, તેનો ક્રમ તથા દોહા.

શ્રાવકોએ હંમેશા શ્રી જિનેશ્વર દેવોની દ્રવ્યથીઃ અને ભાવથીઃ એમ ઉભય પ્રકારે પૂજા કરવી જોઇએ. અષ્ટપ્રકારી પૂજા, એ દ્રવ્યપૂજા છે, અને તેના કરનારે સાત પ્રકારની શુદ્ધિ જાળવવી જોઇએ. એને માટે ચોસઠ પ્રકારી પૂજામાં કહ્યું છે કેઃ-

સાતે શુદ્ધિ સમાચરી રે, પૂજશું અમે રંગ લાલ.

સાત શુદ્ધિ

અંગ વસન મન ભૂમિકા, પૂજોપગરણ સાર;
ન્યાયદ્રવ્ય વિધિશુદ્ધતા, શુદ્ધિ સાત પ્રકાર. ૧

૧. અંગશુદ્ધિ-શરીર શુદ્ધ થઇ રહે, એટલે માપસરના જળથી શુદ્ધ ભૂમિ ઉપર સ્નાન કરી કોરા રૂમાલથી શરીરને બરાબર લુંછવું, તથા પાણી ઢોળતાં જીવજંતુની વિરાધના ન થાય એ ધ્યાનમાં રાખવું.

[૭]

અદ્ય મે સફલં જન્મ, અદ્ય મે સફલા ક્રિયા;
અદ્ય મે સફલં ગાત્રં જિનેન્દ્ર ! તવ દર્શનાત્.

[૮]

જિને ભક્તિર્જિને ભક્તિ-ર્જિને ભક્તિર્દિને દિને;
સદા મેઽસ્તુ સદા મેઽસ્તુ સદા મેઽસ્તુ ભવે ભવે.

[૯]

તુભ્યં નમસ્ત્રિભુવનાર્ત્તિહરાય નાથ !,
તુભ્યં નમઃ ક્ષિતિતલામલભૂષણાય;
તુભ્યં નમસ્ત્રિજગતઃ પરમેશ્વરાય,
તુભ્યં નમો જિન ! ભવોદધિશોષણાય.

[૧૦]

પ્રશમરસનિમગ્નં દૃષ્ટિયુગ્મં પ્રસન્નં,
વદનકમલમંકઃ કામિનીસંગશૂન્યઃ
કરયુગમપિ યત્તે શસ્ત્રસંબંધવંધ્યં.
તદસિ જગતિ દેવો વીતરાગસ્ત્વમેવ.

૭. **વિધિશુદ્ધિ**–સ્નાન કરીને શુદ્ધ, ઉજ્જવળ વસ્ત્ર પહેરી, પૂજાનાં ઉપકરણો લઇ, શુભભાવનાવાસિત અંતઃકરણપૂર્વક જિનમંદિરે જવું. રસ્તામાં કોઇ અશુદ્ધ વસ્તુનો સ્પર્શ ન થઇ જાય, એ ધ્યાનમાં રાખવું, મંદિર દૂર હોય, તો પગ ધોવા માટે પાણી સાથે લઈ જવું

શ્રી જિનમંદિરમાં પ્રવેશ.

દહેરાસરમાં પેસતાં પ્રથમ '**નિસીહિ**' કહેવી. છેટેથી પ્રભુનું મુખ જોતાં ભક્તિપૂર્વક બે હાથ ભેગા કરી મસ્તકે લગાડી '**નમો જિણાણં**' બોલવું. જ્યાં પ્રદક્ષિણા ફરી શકાય તેમ હોય, ત્યાં ત્રણ પ્રદક્ષિણા દેવી. પ્રદક્ષિણાં ફરતાં અને ફર્યા પછી દેરાસરમાંથી આશાતના ટાળવા બનતું કરવું. પછી મૂળનાયક પ્રભુ સન્મુખ જઈ મધુર સ્વરથી ભાવપૂર્વક સ્તુતિઓ બોલવી. પુરુષોએ જમણી બાજુએ અને સ્ત્રીઓએ ડાબી બાજુએ ઉભા રહેવું. સ્તુતિ બોલતી વખતે પોતાનું અર્ધું અંગ નમાવવું.

પૂજા કરનારે પોતાના કપાળમાં, ગળે, છાતીએ અને નાભિએ એમ પાંચ તિલક કરવા. પછી બીજી વખત '**નિસીહિ**' કહી દ્રવ્યપૂજામાં જોડાવું.

શ્રી અષ્ટપ્રકારી પૂજાનો ક્રમ

અષ્ટપ્રકારી પૂજા એટલે શ્રી જિનેશ્વરદેવની આઠ પ્રકારના દ્રવ્યોથી પૂજા કરવી તે. એ આઠ પ્રકારમાં પહેલા ત્રણ પ્રકારની પૂજાને '**અંગપૂજા**' કહેવાય છે, જ્યારે બાકીના પાંચ પ્રકારોની પૂજાને '**અગ્રપૂજા**' કહેવાય છે. પહેલી ત્રણ પૂજા

૨. વસ્ત્રશુદ્ધિ—પૂજા માટે પુરુષોએ બે વસ્ત્ર અને સ્ત્રીઓએ ત્રણ વસ્ત્ર તથા રૂમાલ રાખવો. પુરુષોએ મુખકોશ માટે રૂમાલ રાખવાનો નથી જ. તથા ગંજીફરાક વિગેરે પૂજા કરતી વખતે પહેરી શકાય નહિ. પૂજા માટેનાં વસ્ત્રોઃ- સફેદ, ફાટ્યા, બળ્યા કે સાંધ્યા વિનાનાં રાખવાં. એ વસ્ત્રો રેશમી હોય તો પણ તે હંમેશાં ધોવાં જોઈએ. તથા સુગંધિ પદાર્થોથી વાસિત કરવાં જોઈએ. બીજા કોઈ પણ કામમાં વાપરવાં જોઈએ નહિ. પૂજાનાં કપડાં પહેરીને વગર ન્હાયેલાને કે અશુદ્ધ વસ્ત્રવાળાને અડવું નહિ.

૩. મનઃશુદ્ધિ-પૂજામાં મનને સ્થિર કરવું અને બીજું બધું તે વખતે ભૂલી જવું.

૪. ભૂમિશુદ્ધિ-દેરાસરમાં કાજો બરાબર લીધો છે કે કેમ ? તે જોવું. પૂજાનાં ઉપકરણો લેવા મૂકવાની જગ્યા પણ જેમ બને તેમ શુદ્ધ રાખવી.

૫. ઉપકરણશુદ્ધિ-કેસર, સુખડ, પુષ્પ, ધૂપ, અગર-

જઇ મેરુ ધરી ઉત્સંગે, ઇન્દ્ર ચોસઠ મળીયા રંગે;
પ્રભુ પાસનું મુખડું જોવા, ભવોભવનાં પાતિક ખોવા. ૧

(દ્રવ્યપૂજા બધી પૂરી કર્યા પછી, ત્રીજી વખતની "નિસીહિ" કહી, ચૈત્યવંદનાદિક ભાવપૂજામાં જોડાવું.)

માલિની છંદ.

સકલ કુશલ-વલ્લી-પુષ્કરાવર્ત-મેઘો,
દુરિત-તિમિર-ભાનુઃ કલ્પવૃક્ષોપમાનઃ;
ભવ-જલ-નિધિ-પોતઃ સર્વ-સંપત્તિ-હેતુઃ,
સ ભવતુ સતતં વઃ શ્રેયસે શાન્તિનાથઃ ૧
[શ્રેયસે પાર્શ્વનાથઃ]

ભાગ ૩ જો

ચૈત્યવંદનનો વિધિ અને સૂત્રો.

શ્રી ચૈત્યવંદનનો વિધિ

૧. પ્રથમ ત્રણવાર ભૂમિ પ્રમાર્જી ત્રણ ખમાસમણ દઇ ઇચ્છાકારેણ સંદિસહ ભગવન્ ચૈત્યવંદન કરું ?
ગુરુઃ—(હાજર હોય તો, કહે કે-) કરેહ.
શિષ્યઃ—ઇચ્છં.
બે હાથ યોગમુદ્રાના આકારે જોડી, પ્રભુજીની સામે એકાગ્ર દૃષ્ટિ રાખી, બે હીંચણ ભોંય ઉપર સ્થાપી, અર્થના ચિંતનપૂર્વક, ખુલ્લા અવાજથી, ભક્તિ ભાવના હાવભાવ અને આનંદના આંસુ સાથે નીચેના સૂત્રો બોલવા.

પ્રભુના અંગને સ્પર્શ કરીને કરવાની હોવાથી તેને ' અંગ-પૂજા ' કહેવાય છે, અને બીજી પાંચ પૂજા પ્રભુની આગળ સન્મુખ રહીને કરવાની હોવાથી ' અગ્રપૂજા ' કહેવાય છે.

જેને શરીરમાંથી રસી ઝરતી હોય તેણે અંગપૂજા પોતાનાં ચંદન-પુષ્પ આદિથી બીજા પાસે કરાવવી, અને અગ્ર-પૂજા તથા ભાવપૂજા પોતે કરવી.

૧. જલપૂજા—પ્રથમ નિર્માલ્ય ઉતારી પોતાના શરીર સાથે પ્રભુનું અંગ ન ઘસાય તેમ, તથા બહુ પોચા હાથે વાળાકૂંચીથી કેસર દૂર કરી, પંચામૃતથી (દૂધ, દહીં, સાકર, ઘી, પાણીમાં નાંખીને) શ્રી જિનપ્રતિમા આદિને ન્હવણ કરી, ચોખ્ખા પાણીથી ન્હવણ કરવું. ત્રણ અંગલૂછણાં પોતાના હાથે જ બહુ ગાનપૂર્વક બરાબર કરવાં.

જલપૂજાના દુહા

ઉવસગ્ગહરં-સ્તવન

ઉવસગ્ગ-હરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણ-મુક્કં;
વિસહરવિસનિન્નાસં, મંગલ-કલ્લાણ-આવાસં. ૧
વિસહર-ફુલિંગમંતં. કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ;
તસ્સ-ગહ-રોગ-મારી-દુટ્ઠ-જરા જંતિ ઉવસામં. ૨
ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઈ;
નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખ-દોગચ્ચં. ૩
તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવબ્ભહિએ:
પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અ-યરા-મરં ઠાણં. ૪
ઈઅ સંથુઓ મહાયસ! ભત્તિબ્ભર-નિબ્ભરેણ હિયએણ;
તા દેવ! દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ-જિણ-ચંદ! ૫

જય વીયરાય-પ્રાર્થના સૂત્ર

જય વીયરાય! જગગુરૂ! હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં!;
ભવ-નિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિયા ઈટ્ઠ-ફલ-સિદ્ધિ. ૧
લોગ-વિરુદ્ધચ્ચાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થ-કરણં ચ;
સુહગુરુજોગો તવ્વયણ-સેવણા આભવમખંડા. ૨
વારિજ્જઈ જઈવિ નિયાણ-બંધણં વીયરાય! તુહ સમયે;
તહવિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં.
દુક્ખ-ક્ખઓ કમ્મક્ખઓ, સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ
સંપજ્જઉ મહ એઅં, તુહ નાહ! પણામકરણેણં.
સર્વ-મઙ્ગલમાઙ્ગલ્યં, સર્વ-કલ્યાણકારણમ્;
પ્રધાન સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ.

૨. સકલ-કુશલ-વલ્લી૦ પછી કોઇપણ ચૈત્યવંદન, જંકિંચિ, નમુત્થુણં કહેવું.

૩. પછી-બે હાથ કપાળ સુધી જરા ઉંચે લઇ જઇ જાવંતિ કહી, એક ખમાસમણ દઇ, સર્વ ચૈત્યોને અહીં રહ્યાં વંદન કરવું. એ જ પ્રમાણે બે હાથ કપાળ સુધી ઉંચા લઇ જઇ જાવંતકેવિ સૂત્ર કહી, સર્વ શ્રમણ મહાત્માઓને વંદન કરવું.

૪. પછી-નમોઽર્હત્ કહી પ્રભુજીના ગુણોની વર્ણનાથી ભરપૂર, ગંભીર અર્થવાળું, સ્તવન મધુર સ્વરથી કહેવું. (સ્તવન ન આવડે તો ઉવસગ્ગહરં સ્તોત્ર કહેવું.)

૫. પછી-બે હાથ લલાટ સુધી ઉંચે લઈ જઈ જય વીયરાય! કહી હૃદયથી પ્રાર્થના કરવી. આભવમખંડા પછી હાથ જરા નીચે ઉતારવા.

ઉવસગ્ગહરં-સ્તવન

ઉવસગ્ગ-હરં પાસં, પાસં વંદામિ કમ્મઘણ-મુક્કં;
વિસહરવિસનિન્નાસં, મંગલ-કલ્લાણ-આવાસં. ૧
વિસહર-ફુલિંગમંતં. કંઠે ધારેઇ જો સયા મણુઓ;
તસ્સ-ગહ-રોગ-મારી-દુટ્ઠ-જરા જંતિ ઉવસામં. ૨
ચિટ્ઠઉ દૂરે મંતો, તુજ્ઝ પણામોવિ બહુફલો હોઈ;
નરતિરિએસુ વિ જીવા, પાવંતિ ન દુક્ખ-દોગચ્ચં. ૩
તુહ સમ્મત્તે લદ્ધે, ચિંતામણિ-કપ્પપાયવબ્ભહિએ;
પાવંતિ અવિગ્ઘેણં, જીવા અ-યરા-મરં ઠાણં. ૪
ઈઅ સંથુઓ મહાયસ! ભત્તિબ્ભર-નિબ્ભરેણ હિયએણ;
તા દેવ! દિજ્જ બોહિં, ભવે ભવે પાસ-જિણ-ચંદ! ૫

જય વીયરાય-પ્રાર્થના સૂત્ર

જય વીયરાય! જગગુરૂ! હોઉ મમં તુહ પભાવઓ ભયવં!;
ભવ-નિવ્વેઓ મગ્ગાણુસારિયા ઈટ્ઠ-ફલ-સિદ્ધિ. ૧
લોગ-વિરુદ્ધચ્ચાઓ, ગુરુજણપૂઆ પરત્થ-કરણં ચ;
સુહગુરુજોગો તવ્વયણ-સેવણા આભવમખંડા. ૨
વારિજ્જઈ જઇવિ નિયાણ-બંધણં વીયરાય! તુહ સમયે;
તહવિ મમ હુજ્જ સેવા, ભવે ભવે તુમ્હ ચલણાણં. ૩
દુક્ખ-ક્ખઓ કમ્મક્ખઓ, સમાહિમરણં ચ બોહિલાભો અ;
સંપજ્જઉ મહ એઅં, તુહ નાહ! પણામકરણેણં. ૪
સર્વ-મઙ્ગલમાઙ્ગલ્યં, સર્વ-કલ્યાણકારણમ્;
પ્રધાન સર્વધર્માણાં, જૈનં જયતિ શાસનમ્. ૫

અરિહંત ચેઇઆણં-ચૈત્યસ્તવ-સૂત્ર

અરિહંત-ચેઇઆણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણવત્તિયાએ પૂઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિયાએ સમ્માણવત્તિયાએ બોહિલાભવત્તિયાએ નિરુવસગ્ગવત્તિયાએ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઈએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણં-કાયોત્સર્ગ-સૂત્ર

અન્નત્થ ઊસસિએણં નીસસિએણં ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ભમલીએ પિત્તમુચ્છાએ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩. જાવ-અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ. ૪. તાવ-કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ.

પ્રદક્ષિણા દેતી વખતે બોલવાના દુહા

ચય તે સંચય કર્મનો. રિક્ત કરે વળી જેહ;
ચારિત્ર નામ નિર્યુક્તે કહ્યું, વંદે તે ગુણગેહ. ૫
જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર એ, રત્નત્રયી નિરધાર;
ત્રણ પ્રદક્ષિણા તે કારણે, ભવદુઃખ ભંજનહાર. ૬

ભાગ ૪ થો

ચૈત્યવંદનો

શ્રી આદિનાથ સ્વામિનાં-૨

આદિનાથ અલવેસરુ, વિનીતાનો રાય;
નાભિરાયા-કુલમંડણો, મરુદેવા માય. ૧
પાંચસેં ધનુષની દેહડી, પ્રભુજી પરમદયાલ,
ચોરાશી લખ પૂર્વનું, જસ આયુ વિશાલ. ૨
વૃષભ લંછન જિન વૃષધરુએ, ઉત્તમ-ગુણ-મણિખાણ;
તસ પદ પદ્મ સેવન થકી, લહીયે અવિચલ ઠાણ. ૩

[૨]

જય! જય! નાભિનરિંદનંદ, સિદ્ધાચલમંડણ;
જય! જય! પ્રથમ જિણંદચંદ, ભવદુઃખવિહંડણ. ૧
જય! જય! સાધુસુરિંદવૃંદ-વંદિઅ-પરમેસર;
જય! જય! જગદાનંદકંદ, શ્રી ઋષભજિણેસર. ૨
અમૃત સમ જિનધર્મનો એ, દાયક જગમાં જાણ;
[illegible]જ પદ પંકજ પ્રીત ધર, નિશદિન નમત કલ્યાણ. ૩

અરિહંત ચેઇઆણું-ચૈત્યસ્તવ-સૂત્ર

અરિહંત-ચેઇઆણં કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં, વંદણવત્તિયાએ પૂઅણવત્તિઆએ સક્કારવત્તિયાએ સમ્માણવત્તિયાએ બોહિલાભવત્તિયાએ નિરુવસગ્ગવત્તિયાએ સદ્ધાએ મેહાએ ધિઈએ ધારણાએ અણુપ્પેહાએ વડ્ઢમાણીએ ઠામિ કાઉસ્સગ્ગં.

અન્નત્થ ઊસસિએણું-કાયોત્સર્ગ-સૂત્ર

અન્નત્થ ઊસસિએણં નીસસિએણં ખાસિએણં છીએણં જંભાઇએણં ઉડ્ડુએણં વાયનિસગ્ગેણં ભમલીએ પિત્તમુચ્છાએ સુહુમેહિં અંગસંચાલેહિં સુહુમેહિં ખેલસંચાલેહિં સુહુમેહિં દિટ્ઠિસંચાલેહિં એવમાઇએહિં આગારેહિં અભગ્ગો અવિરાહિઓ હુજ્જ મે કાઉસ્સગ્ગો ૩. જાવ-અરિહંતાણં ભગવંતાણં નમુક્કારેણં ન પારેમિ. ૪. તાવ-કાયં ઠાણેણં મોણેણં ઝાણેણં અપ્પાણં વોસિરામિ.

પ્રદક્ષિણા દેતી વખતે બોલવાના દુહા

કાળ અનાદિ અનંતથી, ભવ ભ્રમણાનો નહિ પાર;
તે ભ્રમણા નિવારવા, પ્રદક્ષિણા દઉં ત્રણ વાર. ૧

શ્રી-શઙ્ખેશ્વરમણ્ડન ! પાર્શ્વજિન ! પ્રણત-કલ્પતરુકલ્પ !
ચૂરય દુષ્ટ-વ્રાતં પૂરય મે વાઞ્છિતં નાથ ! ૫

[૨]

આશ પૂરે પ્રભુ પાસજી, તોડે ભવપાસ;
વામા માતા જનમીયા, અહિ લંછન જાસ. ૧
અશ્વસેન સુત સુખકરુ, નવ હાથની કાયા;
કાશી દેશ વાણારસી, પુણ્યે પ્રભુ આયા. ૨
એકસો વરસનું આઉખું એ, પાળી પાર્શ્વકુમાર;
પદ્મ કહે મુગતે ગયા, નમતાં સુખ નિરધાર. ૩

[૩]

જય ચિંતામણિ પાર્શ્વનાથ, જય ત્રિભુવન સ્વામી !;
અષ્ટ કર્મ રિપુ જિતીને, પંચતી ગતિ પામી. ૧
પ્રભુ નામે આનંદ કંદ, સુખ સંપત્તિ લહીએ;
પ્રભુ નામે ભવ ભવ તણાં, પાતિક સવિ દહિએ. ૨
ૐ હ્રીં વર્ણ જોડી કરીએ, જપીએ પાર્શ્વનામ;
વિષ અમૃત થઈ પરગમે, લહીએ અવિચલ ઠામ. ૩

શ્રી મહાવીર સ્વામીનું-૧

સિદ્ધારથ સુત વંદીએ, ત્રિશલાનો જાયો;
ક્ષત્રિયકુંડમાં અવતર્યો, સુરનરપતિ ગાયો. ૧
મૃગપતિ લંછન પાઉલે, સાત હાથની કાય;
બહોંતેર વર્ષનું આઉખું, વીરજિનેશ્વર રાય. ૨
ખિમાવિજય જિનરાજના એ, ઉત્તમ ગુણ અવદાત;
સાત બોલથી વર્ણવ્યો, પદ્મવિજય વિખ્યાત. ૩

શાન્તિનાથ ભગવંતનું—૧

શાન્તિ જિનેશ્વર સોળમા, અચિરાસુત વંદો;
વિશ્વસેન-કુલ-નભ-મણિ, ભવિજન સુખ કંદો. ૧
મૃગ લંછન જિન આઉખું, લાખ વરસ પ્રમાણ;
હત્થિણાઉર નયરી ધણી, પ્રભુજી ગુણમણિખાણ. ૨
ચાલીશ ધનુષની દેહડી એ, સમચઉરંસ સંઠાણ;
વદન પદ્મ જ્યું ચંદલો, દીઠે પરમ કલ્યાણ. ૩

શ્રી નેમિનાથ ભગવાનનું-૧

નેમિનાથ બાવીશમા શિવાદેવી માય;
સમુદ્રવિજય પૃથ્વીપતિ, જે પ્રભુજીના તાય. ૧
દશ ધનુષની દેહડી, આયુ વર્ષ હજાર;
શંખ લંછનધર સ્વામીજી, તજી રાજુલ નાર. ૨
સૌરીપુરી નયરી ભલી એ, બ્રહ્મચારી ભગવાન;
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં અવિચલ સ્થાન. ૩

શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામિનાં—૩

એમ અનંત કાળે કરી એ, પામ્યો નર અવતાર;
હવે જગતારક તું મળ્યો, ભવજળ પાર ઉતાર. ૬

[૨]

પરમેશ્વર પરમાતમા, પાવન પરમિટ્ઠ;
જય જગગુરુ! દેવાધિદેવ! નયણે મેં દિટ્ઠ. ૧
અચલ અકલ અવિકાર સાર, કરુણારસ સિંધુ;
જગતીજન આધાર એક, નિષ્કારણ બંધુ. ૨
ગુણ અનંત પ્રભુ તાહરા એ, કિમહિ કળ્યા ન જાય;
રામ પ્રભુ જિન ધ્યાનથી, ચિદાનંદ સુખ થાય. ૩

[૩]

તુજ મૂરતિને નિરખવા, નયણાં મુજ તરસે;
તુજ ગુણ ગણને બોલવા, રસના મુખ હરખે. ૧
કાયા અતિ આનંદ મુજ, તુમ પદ યુગ ફરસે;
તો સેવક તાર્યા વિના, કહો કિમ હવે સરશે? ૨
એમ જાણીને સાહિબા એ, નેક નજર મોહે જોય;
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ (સુ) નજરથી, તે શું? જે નવિ હોય. ૩

શ્રી સીમંધર સ્વામીનાં—૩

સીમંધર પરમાતમા, શિવસુખના દાતા;
પુક્ખલવઈ વિજયે જયો, સર્વ જીવના ત્રાતા. ૧
પૂર્વવિદેહ પુંડરીગિણી–નયરી એ સોહે;
શ્રી શ્રેયાંસ રાજા તિહાં, ભવિજનનાં મન મોહે. ૨
ચૌદ સુપન નિર્મળ લહી, સત્યકી રાણી માત;
કુંથુ–અર જિન અંતરે, શ્રી સીમંધર જાત. ૩

શ્રી ચોવીશ જિનનું-૧

ઋષભ, અજિત, સંભવ, નમો, અભિનંદન જિનરાજ;
સુમતિ, પદ્મ, સુપાર્શ્વ જિન, ચંદ્રપ્રભ મહારાજ. ૧
સુવિધિ, શીતલ, શ્રેયાંસ જિન, વાસુપૂજ્ય સુખવાસ;
વિમલ, અનંત, શ્રી ધર્મજિન, શાંતિનાથ પૂરે આશ. ૨
કુંથુ, અર, ને મલ્લિજિન, મુનિસુવ્રત જગનાથ;
નમિ, નેમિ, પારશ્વ, વીર (ને), ગાવો શિવપુર સાથ. ૩
દ્રવ્ય-ભાવથી સેવીએ, આણી મન ઉલ્લાસ;
આતમ નિર્મળ કીજીએ, (જિમ) પામીએ શિવવાસ. ૪
એમ ચોવીશ જિન સમરતાં એ, પહોંચે મનની આશ.
અજીતસૂરિ એવી પરે ભણે, (તે) પામે લીલવિલાસ. ૫

શ્રી સામાન્ય જિનનાં-૨

[૩]

શ્રી સીમંધર ! વીતરાગ ! ત્રિભુવન તુમે ઉપગારી;
શ્રી શ્રેયાંસ પિતા કુળે, બહુ શોભા તુમારી. ૧
ધન ધન માતા સત્યકી, જેણે જાયો જયકારી;
વૃષભ લંછને વિરાજમાન, વંદે નરનારી. ૨
ધનુષ પાંચસે દેહડી એ, સોહીએ સોવનવાન;
કીર્તિવિજય ઉવજ્ઝાયનો, વિનય ધરે તુમ ધ્યાન. ૩

શ્રી પંચપરમેષ્ઠિના ગુણોનું—૧

બાર ગુણ અરિહંત દેવ, પ્રણમીજે ભાવે,
સિદ્ધ આઠ ગુણ સમરતાં, દુઃખ દોહગ જાવે. ૧
આચારજ ગુણ છત્રીશ, પચવીશ ઉવજ્ઝાય;
સત્તાવીશ ગુણ સાધુનાં, જપતાં શિવસુખ થાય. ૨
અષ્ટોત્તર શત ગુણ મળી એ, એમ સમરો નવકાર;
ધીરવિમલ પંડિત તણો, નય પ્રણમે નિત સાર. ૩

શ્રી તીર્થંકરોનાં વર્ણનું—૧

પદ્મપ્રભ ને વાસુપૂજ્ય, દોય રાતા કહીએ;
ચંદ્રપ્રભ ને સુવિધિનાથ, દોય ઉજ્જવળ લહીએ. ૧
મલ્લિનાથ ને પાર્શ્વનાથ, દો નીલા નિરખ્યા;
મુનિસુવ્રત ને નેમિનાથ, દો અંજન સરીખા. ૨
સોળે જિન કંચન સમા એ, એવા જિન ચોવીશ;
ધીરવિમલ પંડિત તણો, જ્ઞાનવિમલ કહે શિષ્ય. ૩

[illegible]મા પ્રભુ જનમીયા, વળી યૌવન પાવે;
પિતા હરખે કરી, રુક્મિણી પરણાવે. ૪
ભોગવી સુખ સંસારના, સંજમ મન લાવે;
મુનિ-સુવ્રત-નમિ અંતરે, દીક્ષા પ્રભુ પાવે. ૫
ઘાતિ કર્મનો ક્ષય કરી, પામ્યા કેવલ નાણ;
પ્રથમ સંઘને શોભાતા, સર્વ ભાવના જાણ. ૬
[illegible] ગણધરા, મુનિવર [illegible] કોડ;
ત્રણ ભુવનમાં જોવતાં, નહીં કોઈ એહની જોડ. ૭
[illegible] લાખ કહ્યા કેવલી. પ્રભુજીનો પરિવાર;
[illegible] સાગર ત્રણ કાળના, જાણે સર્વ વિચાર. ૮
[illegible]-પેઢાલ જિન અંતરે જો, થાશે જિનવર સિદ્ધ;
લબ્ધિવિજય ગુરુ પ્રણમતાં, સુખ વાંછિત ફલ લીધ. ૯

દશ ભવ પાર્શ્વજિણંદને, સત્યાવીશ શ્રી વીર;
શેષ તીર્થંકર ત્રિહું ભવે, પામ્યા ભવ જલ તીર. ૨
જયાંથી સમકિત ફરસિયું એ, ત્યાંથી ગણીએ તેહ;
ધીરવિમલ પંડિત તણો, જ્ઞાનવિમલ ગુણ ગેહ. ૩

શ્રી પુંડરીક સ્વામિનું-૧

આદીશ્વર જિનરાયનો, ગણધર ગુણવંત;
પ્રગટ નામ પુંડરીક જાસ, મહિમાંહે મહંત. ૧
પંચકોડી સાથે મુણિંદ, અણસણ તિહાં કીધ;
શુકલધ્યાન ધ્યાતા અમૂલ, કેવલ તિહાં લીધ. ૨
ચૈત્રી પૂનમને દિને એ, પામ્યા પદ મહાનંદ;
તે દિનથી પુંડરીકગિરિ, નામે દાન સુખકંદ. ૩

શ્રી વિવિધ તીર્થનું-૧

આજ દેવ અરિહંત નમું, સમરું તારું નામ;
જ્યાં જ્યાં પ્રતિમા જિનતણી, ત્યાં ત્યાં કરું પ્રણામ.
શેત્રુંજે શ્રી આદિદેવ, નેમ નમું ગિરનાર;
તારંગે શ્રી અજિતનાથ, આબુ ઋષભ જુહાર.
અષ્ટાપદગિરિ ઉપરે, જિન ચોવીશે જોય;
મણિમય મૂરતિ માનશું, ભરતે ભરાવી સોય.
સમ્મેતશિખર તીરથ વડું, જ્યાં વીશે જિન પાય;
વૈભારગિરિ ઉપરે, (શ્રી) વીર જિનેશ્વરરાય.
માંડવગઢનો રાજીયો, નામે દેવ સુપાસ;
ઋષભ કહે જિન સમરતાં, પહોંચે મનની આશ.

તીર્થંકરોના લાંછનોનું-૧

ઋષભ લંછન ઋષભ દેવ, અજિત લંછન હાથીઃ
સંભવ લંછન ઘોડલો, શિવપુરના સાથી. ૧
અભિનંદન લંછન કપિ, ક્રૌંચ લંછન સુમતિઃ
પદ્મલંછન પદ્મપ્રભ, નિત્યદેવા સુમતિ. ૨
સુપાર્શ્વ લંછન સાથીઓ, ચંદ્રપ્રભ લંછન ચંદ્રઃ
મગર લંછન સુવિધિ પ્રભ, શ્રીવચ્છ શીતલ જિણંદ. ૩
લંછન ગેંડો શ્રેયાંસને, વાસુપૂજ્ય મહિષ.
સૂવર લંછન ચાખે વિમલદેવ. ભવિયા તે નમો નિત. ૪
સિંચાણો જિન અનંતને, વજ્ર લંછન શ્રી ધર્મ.
શાંતિ લંછન મૃગલો, હણે કર્મના મર્મ. ૫
કુંથુનાથ જિન બોકડો. અરજિન નંદાવર્ત.

સૂરજકુંડ સોહામણો એ, કવડ જક્ષ અભિરામ;
નાભિરાયા કુલ મંડણો, જિનવર કરું પ્રણામ. ૩

શ્રી પર્યુષણ મહાપર્વનું—૧

પર્વ પર્યુષણ ગુણનીલો, નવ કલ્પ વિહાર;
ચાર માસાન્તર થિર રહે, એહી જ અર્થ ઉદાર. ૧
અસાડ શુદિ ચઉદશ થકી, સંવત્સરી પચ્ચાસ;
મુનિવર દિન સિત્તેરમે, પડિકમતાં ચઉમાસ. ૨
શ્રાવક પણ સમતા ધરી, કરે ગુરુના બહુમાન;
કલ્પસૂત્ર સુવિહિત મુખે, સાંભળે થઈ એક તાન. ૩
જિનવર ચૈત્ય જુહારીએ, ગુરુભક્તિ વિશાળ;
પ્રાયે અષ્ટ ભવાંતરે, વરીએ શિવવરમાળ. ૪
દર્પણથી નિજ રૂપનો, જુએ સુદૃષ્ટિ રૂપ;
દર્પણ અનુભવ અર્પણ, જ્ઞાનરમણ મુનિભૂપ. ૫
આત્મસ્વરૂપ વિલોકતાં, પ્રગટ્યો મિત્ર સ્વભાવ;
રાય ઉદાયી ખામણાં, પર્વ પર્યુષણ દાવ. ૬
નવ વખાણ પૂજી સુણો, શુકલ ચતુર્થી સીમા;
પંચમી દિન વાંચે સુણે, હોય વિરાધક નીમા. ૭
એ નહિ પર્વ પંચમી, સર્વ સમાણી ચોથે;
ભવભીરુ મુનિ માનશે, ભાખ્યું અરિહા નાથે. ૮
શ્રુતકેવલી વયણા સુણી, લહી માનવ અવતાર;
શ્રી શુભવીરને શાસને, પામ્યા જયજયકાર. ૯

શ્રી સિદ્ધચક્રજીનાં—૩

ઉપ્પન્ન-સન્નાણ મહોમયાણં, સપ્પાડિહેરાસણ-સંઠિયાણં;
સદ્દેસણાણંદિય-સજ્જણાણં, નમો નમો હોઉ સયા જિણાણં. ૧

શ્રી સિદ્ધાચલજીનાં-૨

વિમલ-કેવલ-જ્ઞાનકમલા-કલિત-ત્રિભુવન-હિતકરમ્;
સુરરાજ-સંસ્તુત-ચરણ-પંકજ, નમો આદિજિનેશ્વરમ્. ૧
વિમલ-ગિરિવર-શૃંગમંડણ,-પ્રવર-ગુણગણ-ભૂધરમ્;
સુર અસુર કિન્નર કોડી સેવિત— નમો૦ ૨
કરતી નાટક કિન્નરી ગણ, ગાય જિનગુણ મનહરં;
નિર્જરાવલિ નમે અહોનિશ— નમો૦ ૩
પુંડરીક ગણપતિ સિદ્ધિ સાધી, કોડીપણ મુનિ મનહરં;
શ્રી વિમલગિરિવર શૃંગ સિદ્ધા— નમો૦ ૪
નિજ સાધ્યસાધક સુરમુનિવર, કોડીનંત એ ગિરિવરં;
મુક્તિ રમણી વર્યા રંગે— નમો૦ ૫

પૂજા અષ્ટ પ્રકારની, દેવવંદન ત્રણ કાલ;
મંત્ર જપો ત્રણ કાલને, ગણુણું તેર હજાર.
કષ્ટ ટળ્યું ઉંબર તણું, જપતાં નવપદ ધ્યાન;
શ્રી શ્રીપાલ નરિંદ થયા. વાધ્યો બમણો વાન.
સાતસેં કોઢી સુખ લહ્યા એ, પામ્યા નિજ આવાસ;
પુણ્યે મુક્તિ વધુ વર્યા, પામ્યા લીલ વિલાસ.

શ્રી બીજનું—૧

દુવિધ ધર્મ જિણે ઉપદિશ્યો, ચોથા અભિનંદન;
બીજે જનમ્યા તે પ્રભુ, ભવ દુઃખ નિકંદન.
"દુવિધ ધ્યાન તુમે પરિહરો, આદરો દોય ધ્યાન."
ઈમ પ્રકાશ્યું સુમતિજિને, તે ચવિયા બીજ દિન.
"દોય બંધન રાગ દ્વેષ, તેહને ભવિ તજીએ;
મુજ પરે શીતલ જિન કહે, બીજ દિન શિવ ભજીએ.
જીવાજીવ પદાર્થનું, કરો નાણુ સુજાણ;
બીજ-દિને વાસુપૂજ્ય પરે, લહો કેવલ નાણુ.
નિશ્ચય ને વ્યવહાર દોય, એકાંતે ન ગ્રહીએ;
અરજિન બીજ દિને ચવી, એમ જન આગળ કહીએ.
વર્તમાન ચોવીશીએ, એમ જિન કલ્યાણ;
બીજ-દિને કોઈ પામીઆ, પ્રભુ નાણુ નિર્વાણ.
એમ અનંત ચોવિશી એ, હુવા બહુ કલ્યાણ;
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં હોય સુખ ખાણ.

શ્રી પંચમીનું—૧

બાર પર્ષદા આગલે, શ્રી નેમિ જિનરાય;
મધુર ધ્વનિ દિયે દેસના, ભવિજનને હિતદાય.

સિદ્ધાણમાણંદ-રમા-લયાણં, નમો નમોઽણંત-ચઉક્કયાણં;
સૂરીણ દૂરીકય-કુગ્ગહાણં, નમો નમો સૂર-સમપ્પહાણં. ૨
સુત્તત્થ-વિત્થારણ-તપ્પરાણં, નમો નમો વાયગ-કુંજરાણં;
સાહૂણ સંસાહિઅ-સંજમાણં, નમો નમો સુદ્ધ દયા દમાણં. ૩
જિણુત્ત-તત્તે રુઇ-લક્ખણસ્સ, નમો નમો નિમ્મલ દંસણસ્સ;
અન્નાણ-સંમોહ-તમોહરસ્સ, નમો નમો નાણ-દિવાયરસ્સ. ૪
આરાહિઆ-ખંડિઅ-સક્કિઅસ્સ, નમો નમો સંજમ વીરિઅસ્સ;
કમ્મ દુમુમ્મૂલણ કુંજરસ્સ, નમો નમો તિવ્વ તવો ભરસ્સ. ૫

ઇય નવ-પય-સિદ્ધં, લદ્ધિ-વિજ્જા સમિદ્ધં,
પયડિય-સર-વગ્ગં, હ્રીં તિ રેહા સમગ્ગં,
દિસિવઇ-સુર-સારં, ખોણિ-પીઢા-વયારં,
તિજય-વિજય-ચક્કં, સિદ્ધચક્કં નમામિ. ૬

પૂજા અષ્ટ પ્રકારની, દેવવંદન ત્રણ કાલ;
મંત્ર જપો ત્રણ કાલને, ગણણું તેર હજાર. ૩
કષ્ટ ટળ્યું ઉંબર તણું, જપતાં નવપદ ધ્યાન;
શ્રી શ્રીપાલ નરિંદ થયા. વાધ્યો બમણો વાન. ૪
સાતસેં કોઢી સુખ લહ્યા એ, પામ્યા નિજ આવાસ;
પુણ્યે મુક્તિ વધુ વર્યા, પામ્યા લીલ વિલાસ. ૫

શ્રી બીજનું—૧

દુવિધ ધર્મ જિણે ઉપદિશ્યો, ચોથા અભિનંદન;
બીજે જનમ્યા તે પ્રભુ, ભવ દુઃખ નિકંદન. ૧
"દુવિધ ધ્યાન તુમે પરિહરો, આદરો દોય ધ્યાન."
ઈમ પ્રકાશ્યું સુમતિજિને, તે ચવિયા બીજ દિન. ૨
"દોય બંધન રાગ દ્વેષ, તેહને ભવિ તજીએ;
મુજ પરે શીતલ જિન કહે, બીજ દિન શિવ ભજીએ. ૩
જીવાજીવ પદાર્થનું, કરો નાણ સુજાણ;
બીજ–દિને વાસુપૂજ્ય પરે, લહો કેવલ નાણ. ૪
નિશ્ચય ને વ્યવહાર દોય, એકાંતે ન ગ્રહીએ;
અરજિન બીજ દિને ચવી, એમ જન આગળ કહીએ. ૫
વર્તમાન ચોવીશીએ, એમ જિન કલ્યાણ;
બીજ–દિને કોઈ પામીઆ, પ્રભુ નાણ નિર્વાણ. ૬
એમ અનંત ચોવિશી એ, હુવા બહુ કલ્યાણ;
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં હોય સુખ ખાણ. ૭

શ્રી પંચમીનું—૧

બાર પર્ષદા આગલે, શ્રી નેમિ જિનરાય;
મધુર ધ્વનિ દિયે દેસના, ભવિજનને હિતદાય. ૧

પંચમી તપ આરાધીએ, જિમ લહીએ જ્ઞાન અપાર;
કાર્તિક શુદિ પંચમી કહી, દરખ ગણુ ગણુંઆન. ૨

પાંચ વર્ષ ઉપર વળી, પંચમાસ લગે જાણ;
[illegible] જાવજ્જીવ લગે, આરાધી ગુણ ખાણ. ૩

વરદત્ત ને ગુણમંજરી, પંચમી આરાધી;
અને આરાધન કરી, શિવપુરીને સાધી. ૪

[illegible] જે આરાધશે, તે પંચમી વિધિ સંયુક્ત,
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમી થાશે શિવ ભક્ત. ૫

શ્રી સૌભાગ્યપંચમીનું ૧.

ક્ષય ઉપશમ આવરણનો, લબ્ધિ હોયે સમકાળે;
સ્વાસ્થ્યાદિકથી અભેદ છે, પણ મુખ્ય ઉપયોગ કાળે. ૭

લક્ષણ ભેદે ભેદ છે, કારણ કારજ યોગ;
મતિ સાધન, શ્રુત સાધ્ય છે, કંચન-કળશ સંયોગ. ૮

પરમાતમ પરમેશ્વરુ એ, સિદ્ધ સકળ ભગવાન;
મતિ જ્ઞાન પામી કરી, કેવળ લક્ષ્મી નિધાન. ૯

પંચમીનું ચૈત્યવંદન

ત્રિગડે બેઠા વીર જિન, ભાખે ભવિજન આગે;
ત્રિકરણ શ્યું ત્રિહું લોકજન, નિસુણો મનરાગે. ૧

આરાધો ભલી ભાતસેં, પાંચમ અજુવાળી;
જ્ઞાન આરાધન કારણે, એહી જ તિથિ નિહાળી. ૨

જ્ઞાન વિના પશુ સારિખા, જાણો એણે સંસાર;
જ્ઞાન આરાધનથી લહે, શિવપદ સુખ શ્રીકાર. ૩

જ્ઞાનરહિત ક્રિયા કહી, કાશ કુસુમ ઉપમાન;
લોકાલોકપ્રકાશકર, જ્ઞાન એક પરધાન. ૪

જ્ઞાની શ્વાસોશ્વાસમાં, કરે કર્મનો છેહ;
પૂર્વ કોડી વરસા લગે, અજ્ઞાને કરે તેહ. ૫

દેશ આરાધક ક્રિયા કહી, સર્વ આરાધક જ્ઞાન;
જ્ઞાન તણો મહિમા ઘણો, અંગ પાંચમે ભગવાન. ૬

પંચ માસ લઘુ પંચમી જાવજ્જીવ ઉત્કૃષ્ટિ;
પંચ વરસ પંચ માસની, પંચમી કરો શુભદૃષ્ટિ. ૭

પંચમી તપ આરાધીએ, જિમ લહીએ જ્ઞાન અપાર;
કાર્તિક સુદિ પંચમી અહો, કરજ્યો ગુરુ બહુમાન. ૨

પાંચ વર્ષ ઉપર વળી, પંચમાસ લગે જાણ;
અથવા જાવજ્જીવ લગે, આરાધી ગુણ ખાણ. ૩

વરદત્ત ને ગુણમંજરી, પંચમી આરાધી;
અંતે આરાધન કરી, શિવપુરીને સાધી. ૪

ઈણિ પેરે જે આરાધશે એ, પંચમી વિધિ સંયુક્ત.
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમી થાશે શિવ ભક્ત. ૫

શ્રી સૌભાગ્યપંચમીનું-૧

માધવ સિત એકાદશી, સોમિલ દ્વિજ યજ્ઞ;
ઇંદ્રભૂતિ આદે મળ્યા, એકાદશ વિજ્ઞ. ૨

એકાદશસેં ચઉગણો, તેહનો પરિવાર;
વેદ અરથ અવળો કરે, મન અભિમાન અપાર. ૩

જીવાદિ સંશય હરી, એકાદશ ગણધાર;
વીરે સ્થાપ્યા વંદિયે, જિનશાસન જયકાર. ૪

મલ્લિ જન્મ, અર, મલ્લિ, પાસ વર ચરણ વિલાસી;
ઋષભ અજિત, સુમતિ, નમિ, મલ્લિ, ઘનઘાતી વિનાસી. ૫

પદ્મપ્રભ શિવવાસ પાસ ભવ ભવના તોડી;
એકાદશી દિન આપણી ઋદ્ધિ સઘળી જોડી. ૬

દશ ક્ષેત્રે ત્રિહું કાળનાં ત્રણસેં કલ્યાણ;
વરસ અગ્યાર એકાદશી, આરાધો વરનાણ. ૭

અગિયાર અંગ લખાવીએ, એકાદશ પાઠાં;
પુંજણી-ઠવણી-વીંટણી, મશી કાગળ ને કાઠાં. ૮

અગ્યાર અવ્રત છાંડવા એ, વહો પડિમા અગ્યાર;
ખિમાવિજય જિનશાસને, સફળ કરો અવતાર. ૯

શ્રી પંચ તીર્થનું-૧

સિદ્ધાચલ ગિરનાર ગિરિ-અર્બુદ અતિ ઉત્તંગ;
સમ્મેતશિખર જિન વીશનાં મોક્ષ કલ્યાણક ચંગ. ૧

કોટિશિલા અષ્ટાપદ, મેરુ રુચક સમીપ;
શાશ્વત જિનવરગૃહ ઘણાં, શ્રી નંદીશ્વર દ્વીપ, ૨

ઓચ્છવ નવી પંચમીનો, કાઉસ્સગ્ગ લોગસ્સ કેરો; ૮
ઉજમણું કેરો, ભાવશું; ટાળો ભવફેરો.
એણી પરે પંચમી આરાધીએ, આણી ભાવ અપાર; ૯
વરદત્ત ગુણમંજરી પરે, રંગવિજય લહો સાર.

શ્રી અષ્ટમીનું-૧.

માહા સુદિ આઠમ દિને, વિજયા-સુત જાયો;
તેમ ફાગણ સુદિ આઠમે, સંભવ ચવી આયો. ૧
ચૈતર વદિની આઠમે, જનમ્યા ઋષભ જિણંદ;
દીક્ષા પણ એ દિન લહી, હુઆ પ્રથમ મુનિચંદ. ૨
માધવ સુદિ આઠમ દિને, આઠ કર્મ કર્યાં દૂર;
અભિનંદન ચોથા પ્રભુ, પામ્યા સુખ ભરપૂર. ૩
એહી જ આઠમ ઉજળી, જનમ્યા સુમતિ જિણંદ;
આઠ જાતિ કળશે કરી, ન્હવરાવે સુર ઇંદ. ૪

ચોવીશજિનનું ચૈત્યવંદન

પદ્મપ્રભ ને વાસુપૂજ્ય, દોય રાતા કહીએ,
ચંદ્રપ્રભ ને સુવિધિનાથ, દો ઉજ્જવળ લહીએ. ૧
મલ્લિનાથ ને પાર્શ્વનાથ, દો નીલા નીરખ્યા;
મુનિસુવ્રત ને નેમનાથ દો અંજન સરિખા. ૨
સોળે જિન કંચનસમા એ, એહવા જિન ચોવીશ;
ધીરવિમલ પંડિત તણો, જ્ઞાનવિમલ કહે શિષ્ય. ૩

ઋષભદેવજિન ચૈત્યવંદન

કલ્પવૃક્ષની છાંહડી, નાનડીયો રમતો;
સોવનહિંડોળે હિંચતો, માતાને ગમતો. ૧
સૌ દેવી બાલક થઈ, ઋષભજીને તેડે;
વ્હાલા લાગો છો કહી, હૈડાશું ભીડે. ૨
જિનપતિ યૌવન પામીયા, ભાવેશું ભગવાન;
ઈન્દ્રે ઘાલ્યો માંડવો, વિવાહનો મંડાણ. ૩
ચોરી બાંધી ચિહું દિશે, સુરગોરી ગીત ગાવે;
સુનંદા સુમંગળા, પ્રભુજીને પરણાવે. ૪
સર્વ સંગ છોડી કરી, કેવળજ્ઞાન પામે;
અષ્ટકર્મનો ક્ષય કરી, પહોંચ્યા શિવપુર ધામે. ૫
ભરતે બિંબ ભરાવીયા એ, શત્રુંજય ગિરિરાય;
શ્રી વિજયપ્રભસૂરિતણાં, ઉદયરત્ન ગુણ ગાય. ૬

શ્રી રાયણના પગલાનું-૧

એહગિરિ ઉપર આદિદેવ, પ્રભુ પ્રતિમા વંદો,
રાયણ હેઠે પાદુકા, પૂજી આણંદો. ૧

દેવલોક ગ્રૈવેયક છે, ભવનપતિ વર ભવન;
જિનવરબિંબ અનેક છે, પૂજું તે સર્વ સુજાન. ૩
વિહરમાન જિનવર ભલા, અતીત અનાગત અદ્ધા;
નામ સ્થાપના દ્રવ્ય ભાવ, ચાર નિક્ષેપા શ્રદ્ધા. ૪
સચ્ચિદાનંદી શુભંકરુ એ, પરમ દયાલ પ્રધાન;
શુભ એ ભાવોદય પૂજતાં, લહીએ પરમ દયાલ. ૫

શ્રી નવપદજીનું ચૈત્યવંદન

સકલમંગલ પરમ કમલા-કેલિમંજુલ મંદિરં;
ભવકોટિ સંચિતપાપનાશન, નમો નવપદ જયકરં. ૧
અરિહંત સિદ્ધ સૂરીશ વાચક, સાધુ દર્શન સુખકરં;
વરજ્ઞાનપદ ચારિત્ર તપ એ, નમો નવપદ જયકરં. ૨
શ્રીપાલરાજા શરીર સાજા, સેવતાં નવપદ વરં;
જગમાંહિ ગાજ્યા કીર્તિભાજા, નમો નવપદ જયકરં. ૩
શ્રી સિદ્ધચક્ર પસાય સંકટ, આપદા નાસે સવે;

જ્ઞાન ગુણે દીવા કર્યા એ, કાર્તિક કમલા સાર;
પુણ્યે મૂક્તિવધૂ વર્યા, વરતી મંગલમાળ. ૧૦

શ્રી દીવાળીનું-૧

મગધ દેશ પાવાપુરી, વીર પ્રભુજી પધાર્યા;
સોલ પહોર દિયે દેશના, ભવિક જીવ તુમ તાર્યા. ૧
અઢાર ભેદે ભાવે ભણી, અમૃત જેવી વાણી;
દેશના દેતા રયણીએ, પરણ્યા શિવરાણી. ૨
ઊઠો રાય દીવા કરો, અજુવાળો દિન એહ;
આસો માસે કાર્તિકી, દીવાળી દિન એહ. ૩
મેરુ થકી ઇંદ્ર આવીયા, લેઈ હાથમાં દીવો;
મેરૈયા તે કારણે, લોક કહે ચિરંજીવો. ૪
કલ્યાણક કર્યા જેણે, ગરણું જે ગણશે;
જાપ જપે જિનરાજનું, સૌ પુસ્તક નમશે. ૫
પહિલે દિન ગૌતમ નમું, પામ્યા કેવલજ્ઞાન;
બાર સહસ્ર ગણુણું ગણે, તેથી કોડ કલ્યાણ. ૬
સુર નર વંદું નિર્મળા, ગૌતમને આપો;
આચારજ પદ્દી થયા, સૌ સાખે સ્થાપો. ૭
જુહાર પટોળાં તે કારણે, લોકાંતિક વ્યવહાર;
બેને ભાઈ જમાડીયો, નંદિવર્ધન સાર. ૮
ભાવડ બીજ તિહાં થઈ, વીરે જાણ્યું સાર;
નયવિમલ સુખ સંપદા, મેરુ શિખર ઉવજ્ઝાય. ૯

એહ ગિરિના મહિમા અનંત. કુણ કરે વખાણ?
બેઠો ગુણ ગાને દિન. તેહ અધિકો જાણ. ૨
એહ તીરથ સેવા સદા એ, આણી ભક્તિ ઉદાર:
શ્રી શત્રુંજય ગુણગાયકો. દાનવિજય જયકાર. ૩

શ્રી મહાવીર સ્વામીના પંચ કલ્યાણકનું-૧

સિદ્ધારથ કુલ વંદીએ, ત્રિશલા દેવી માય:
ક્ષત્રિયકુંડમાં અવતર્યા. અનન્ત પરમ દયાળ. ૧
[illegible] આષાઢની. ઉત્તરાફાલ્ગુની સાર.
પુષ્પોત્તર વિમાનથી, ચવિયા શ્રી જિન સાર.. ૨
[illegible] સ્વપ્ન એ. દેખે રાણી [illegible].
[illegible] વીર જિણંદ [illegible]. ૩

ગંગ સમારંગ તુજ કીર્તિ કલ્લોલિની,
　　　રવિ થકી અધિક તપ તેજ તાજો;
નયવિજય વિબુધ સેવક હું આપરો,
　　　જસ કહે અબ મોહિ ભવ નિવાજો—ઋષભ૦ ૬

[૮]

રાગ રામકલી (મોહિની)

ઋષભદેવ ! હિતકારી જગતગુરુ ! ઋષભદેવ ! હિતકારી;
પ્રથમ તીર્થંકર પ્રથમ નરેસર, પ્રથમ યતિ વ્રતધારી—૧
વરસીદાન દેઈ તુમ જગમેં, ઈલિતિ ઇતિ નીવારી;
તૈસી કાહી કરતુ નાહી કરુના, સાહિબ બેર હમારી—૨
માગત નહી હમ હાથી ઘોરે, ધન કન કંચન નારી;
દીઓ મોહિ ચરન કમલકી સેવા, યાહી લાગત મોહિ પ્યારી-૪
ભવલીલાવાસિત સુર ડારે, તું પણ સબહી ઉવારી,
મેં મેરો મન નિશ્ચલ કીનો, તુમ આણા શિર ધારી-જગત૦ ૪
એસો સાહિબ નહિ કોઉ જગમેં, યાસું હોય દિલધારી;
દિલ હી દલાલ પ્રેમ કે બીચેં, તિહાં હઠ ખેંચે ગમારી—૫
તુમ હો સાહીબ મેં હું બંદા, યા મત દીયો વીસારી;
શ્રી નયવિજય વિબુધ સેવક કે, તુમ હો પરમ ઉપગારી—૬

સિદ્ધાચલજીનું સ્તવન

મનના મનોરથ સવિ ફળ્યા એ, સિધ્યાં વાંછિત કાજ;
　　　　　　　　　　પૂજો ગિરિરાજને રે.
પ્રાયે એ ગિરિ શાશ્વતો એ, ભવજલ તરવા જહાજ. પૂજો૦ ૧

શ્રી વીશસ્થાનક તપનું-૧

પહેલે પદ અરિહંત નમું, બીજે સર્વ સિદ્ધ;
ત્રીજે પ્રવચન મન ધરો, આચાર્ય સિદ્ધ. ૧

નમો થેરાણં પાંચમે, પાઠક પદ છઠ્ઠે;
નમો લોએ સવ્વસાહૂણં, જે છે ગુણગરિઠ્ઠે. ૨

નમો નાણસ્સ આઠમે, દર્શન મન ભાવો;
વિનય કરો ગુણવંતનો, ચારિત્રપદ ધ્યાવો. ૩

નમો બંભવયધારિણં, તેરમે ક્રિયા જાણ;
નમો તવસ્સ ચૌદમે, ગોયમ નમો જિણાણં. ૪

સંયમ, જ્ઞાન, સુઅસ્સને, નમો તિત્થસ્સ જાણી,
જિન ઉત્તમ પદ પદ્મને, નમતાં હોય સુખખાણી. ૫

શ્રી વર્ધમાન તપનું-૧

તર્ક વિચારે રે વાદ પરંપરા રે, પાર ન પહોંચે કોય;
અભિમત વસ્તુ વસ્તુગતે કહે રે, તે વિરલા જગ જોય—૪
વસ્તુ વિચારે દિવ્ય નયણતણોરે, વિરહ પડ્યો નિરધાર;
તરતમજોગે રે તરતમવાસના રે, વાસિત બોધ આધાર—૫
કાળલબ્ધિ લહી પંથ નિહાળશું રે, એ આશા અવલંબ;
એ જન જીવેરે જિનજી જાણજોરે, આનંદઘન મત અંબ—૬

[૨]

[ઓધવજી ! સંદેશો કહેજો મારા શ્યામને— એ રાગ]

પ્રીતલડી બંધાણી રે અજિત જિણંદશું,
પ્રભુપાખે ક્ષણ એક મને ન સુહાય જો;
ધ્યાનની તાળી રે લાગી નેહશું,
જલદઘટા જેમ શિવ-સુત વાહન દાયજો-પ્રીતલડી૦ ૧

નેહઘેલું મન મ્હારું રે પ્રભુ અળજે રહે,
તનમનધન તે કારણથી પ્રભુ મુજ જો;
મ્હારે તો આધાર રે સાહેબ રાવળો,
અંતરગતનું પ્રભુ આગળ કહું ગુજ્જ જો-પ્રીતલડી૦ ૨

સાહેબ તે સાચો રે જગમાં જાણીએ,
સેવકનાં જે સહેજે સુધારે કાજ જો;
એહવા રે આચરણે કેમ કરી રહું ?
બિરુદ તમારું તારણ તરણ જહાજ જો-પ્રીતલડી૦ ૩

તારકતા તુજ માંહે રે શ્રવણે સાંભળી,
તે ભણી હું આવ્યો છું દીનદયાળ ! જો;

[illegible]
[illegible] ૨
[illegible]
[illegible] ૩
[illegible]
[illegible] ૪
[illegible]
[illegible] ૫
[illegible]
[illegible] ૬
[illegible]
[illegible] ૭
[illegible]
[illegible] ૮

ગ્રહિયે અણુચાખ્યો પણ અનુભવ રસનો ટાણો મળિયો,
પ્રભુજી ! મહેર કરીને આજ, કાજ અમારાં સારો. ૧

મૂકાવ્યો પણ હું નવિ મૂકું, ચૂકું એ નવિ ટાણો;
ભક્તિભાવ ઉઠ્યો જે અંતર, તે કિમ રહે સપરાણો–પ્ર૦

લોચન શાંતિ સુધારસ સુભગા, મુખ મટકાળું સુપ્રસન્ન;
યોગમુદ્રાનો લટકો ચટકો, અતિશય તો અતિધન્ન–પ્ર૦

પિંડ.પદસ્થ-રૂપસ્થે લીનો, ચરણકમલ તુજ ગ્રહિયા;
ભ્રમર પરે રસ સ્વાદ ચખાવો, વિરસો કાં કરો મહિયા–પ્ર૦

બાળકાળમાં વાર અનંતી, સામગ્રીયે હું નવિ જાગ્યો;
યૌવન કાળે તે રસ ચાખ્યો, તું સમરથ પ્રભુ માગ્યો–પ્ર૦

તું અનુભવ દેવા સમરથ, હું પણ અરથી તેહનો;
ચિત્ત વિત્ત ને પાત્ર સંબંધે, હજર રહ્યો હવે કેહનો–પ્ર૦

પ્રભુની મહેરે તે રસ ચાખ્યો, અંતરંગ સુખ પામ્યો;
માનવિજય વાચક ઈમ જંપે, હુઓ મુજ મન કામ્યો–પ્ર૦

૩. શ્રી સંભવનાથ પ્રભુના—૩

શ્રી સંભવજિનરાજજીરે ! તાહરું અકળ સ્વરૂપ જિનવર પૂં
સ્વપરપ્રકાશક દિનમણિ રે, સમતારસનો ભૂપ–જિન૦
પૂજો પૂજોરે ભવિજન પૂજો, પ્રભુ પૂજ્યા પરમાનંદ–જિન૦
અવિસંવાદી નિમિત્ત છો રે, જગજંતુ સુખકાજ–જિન૦
હેતુ સત્ય બહુમાનથીરે, જિન સેવા શિવરાજ–જિન૦
ઉપાદાન આતમ સહીરે. પુષ્ટાલંબન દેવ–જિન૦
ઉપાદાન કારણપણે રે, પ્રગટ કરે પ્રભુસેવ–જિ૦

[illegible]

[illegible] જિન-પ્રીતલડી૦ ૪

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] જિન-પ્રીતલડી૦ ૫

[૩]

સમકિત દાતા સમકિત આપો, મન માગે થઈ મીઠું;
છતી વસ્તુ દેતાં શું શોચો? મીઠું જે સહુએ દીઠું.
પ્યારા પ્રાણ થકી છો રાજ! સંભવ જિનજી! મુજને-પ્યારા૦ ૧
એમ મત જાણો જે આપે લહીએ, તે લાધું, શું લેવું?
પણ પરમારથ પ્રીછી આપે, તેહીજ કહીએ દેવું-પ્યારા૦ ૨
"અર્થી હું, તું અર્થ સમર્પક" ઇમિ મત કરજો હાંસું;
પ્રગટ ન હતું તુજને પણ પહેલાં, એ હાંસાનું પાંસું-પ્યારા૦ ૩
પરમપુરુષ તુમે પ્રથમ ભજીને, પામ્યા ઇમિ પ્રભુતાઈ;
તેણે રૂપે તુમને અમે ભજીએ, તેણે તુમ હાથ વડાઈ-પ્યારા૦ ૪
તમે સ્વામી, હું સેવાકામી, મુજરે સ્વામી નિવાજે,
નાહતો હઠ માંડી માગતાં, કીણવિધ સેવક લાજે?-પ્યારા૦ ૫
જ્યોતિસું જ્યોતિ મીલે મન પ્રીછો, કુણ લહેશે કુણ ભજશે?
સાચી ભક્તિ તે હંસ તણી પરે, ખીર નીર નય કરશે-પ્યારા૦ ૬
ઓલગ કીધી તે લેખે આવી, ચરણ ભેટ પ્રભુ દીધી;
રૂપ વિબુધનો મોહન પભણે, રસના પાવન કીધી-પ્યારા૦ ૭

૪. શ્રી અભિનંદન સ્વામિના—૪

[૧]

અભિનંદન જિન! દરિશણ તરસીએ, દરિશણ દુર્લભ દેવ;
મત મત ભેદે રે જો જઈ પૂછીએ, સૌ થાપે "અહમેવ" અભિ૦ ૧
સામાન્યે કરી દરિશણ દોહિલું, નિર્ણય સકલ વિશેષ;
મદમેં ઘેર્યો રે અંધો કેમ કરે, રવિ શશિ રૂપ વિલેખ?-અભિ૦ ૨

કામકુંભ કામધેનુ છે, કામિત કાર્ય અનૂપ-જિન૦
આપણ જિનવર ચાહી છે, ચાહે આનંદરૂપ-જિન૦ ૪
[illegible] છે. [illegible] દીસે [illegible]-જિન૦
[illegible] છે. [illegible] પ્રતીતિ [illegible] જિન૦ ૫
[illegible]

ભૂખ્યા હો પ્રભુ! ભૂખ્યા મળ્યા ઘૃતપુર, તરસ્યા હો પ્રભુ!
તરસ્યા દિવ્ય ઉદક મળ્યાજી,
થાકયા હો પ્રભુ! થાકયા મળીયા સુખપાળ, ચાહતાં હો પ્રભુ!
ચાહતાં સજ્જન હેજે હળ્યાજી-૪

દીવો હો પ્રભુ! દીવો નિશા વન ગેહ, સાથી હો પ્રભુ!
સાથી થલે, જળનૌકા મળીજી;
કલિયુગે હો પ્રભુ! કલિયુગે દુલ્લહો તુજ, દરિશન હો પ્રભુ!
દરિશન લહ્યું, આશા ફળીજી. ૫

વાચક હો પ્રભુ! વાચક યશ તુમ દાસ વિનવે હો પ્રભુ!
વિનવે અભિનંદન! સુણોજી;
કહીએ હો પ્રભુ! કહીએ મ દેશો છેહ, દેજો હો પ્રભુ!
દેજો સુખ દરિશન તણોજી. ૬

[૩]

[રાગ–નટ અથવા ગોડ મલ્હાર]

પ્રભુ તેરે નયનકી હુ બલિહારી (ટેક)
યાકી શોભા વિજીત તપસા, કમલ કરતુ હે જલચારી;
વિધુ કે શરણ ગયો મુખ અરીસેં, વનથેં ગગન હરિણ હારી.
પ્રભુ૦ ૧

સહજ હિ અંજન મંજુલ નિરખત, ખંજન ગર્વ દીયો ડારી;
છીન લહી હિ ચકોરકી શોભા, અગ્નિ ભખે સો દુઃખ ભારી.
પ્રભુ૦ ૨

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

સાધ્ય સાધન ભેદ જાણે, જ્ઞાન ને આચાર;
હેય જ્ઞેય ઉપાદેય જાણે, તત્ત્વાતત્ત્વ વિચાર. તુમ્હે૦ ૬

નરક સરગ અપવગ્ગ જાણે, થિર વ્યય ને ઉત્પાદ;
રાગ દ્વેષ અનુબંધ જાણે, ઉત્સર્ગ ને અપવાદ. તુમ્હે૦ ૭

નિજ સ્વરૂપને ઓળખીને, અવલંબે સ્વરૂપ;
ચિદાનંદઘન આતમ તે, થાયે જિન ગુણ ભૂપ. તુમ્હે૦ ૮

વાણીથી જિન ઉત્તમ કેરા, અવલંબે પદ પદ્મ;
નિયમા તે પરભાવ તજીને, પામે શિવપુર સદ્મ. તુમ્હે૦ ૯

૫. શ્રી સુમતિનાથ પ્રભુના—૩

[૧]

(રાગ—મારુ)

સુમતિનાથ! સાચા હો, (ટેક.)
પરિ પરિ પરખત હિ ભયા, જૈસા હીરા જાચા હો;
ઔર દેવ સવિ પરિહર્યા, મેં જાણી કાચા હો. સુ૦ ૧

તૈસી કિરિયા હૈ ખરી, જૈસી તુજ વાચા હો;
ઔર દેવ સવિ મોહિ ભર્યા, સવિ મિથ્યા માચ્યા હો. સુ૦ ૨

ચઉરાશી લખ વેષમાં હું, બહુ પરિ નાચ્યા હો;
મુગતિદાન દેઈ સાહિબા! રે, અબ કરે હો ઉવાચા હો. સુ૦ ૩

લાગી અગ્નિ કષાયકી, સબ ઠોર રહિ આંચા હો;
રક્ષક જાણી આદર્યા, મેં તુમ સરન સાચા હો. સુ૦ ૪

પક્ષપાત નહિ કોઉ સું, નહિ લાલચ લાંચા હો;
શ્રી નયવિજય સુશિષ્યકો, તોમું દિલ રાચ્યા હો. સુ૦ ૫

હુઓ છીપે નહિ અધર અરુણ જિમ, ખાતાં પાન સુરંગ;
પીવત ભરભર પ્રભુગુણ પ્યાલા, તિમ મુજ પ્રેમ અભંગ.
સોભાગી૦ ૪

ઢાંકી ઈક્ષુ પરાળશુંજી, ન રહે લહી વિસ્તાર;
વાચક યશ કહે પ્રભુતણોજી, તિમ મુજ પ્રેમ પ્રકાર.
સોભાગી૦ ૫

૬. શ્રી પદ્મપ્રભ પ્રભુના—૪

[૧]

[રાગ—પૂર્વી, ગિરિવર દરિશન વિરલા પાવે—એ દેશી.]

ઘડી ઘડી સાંભરે સાંઈ સલૂના—ઘડી ઘડી૦
પદ્મપ્રભ જિન દિલસેં ન વિસરે, માનુ કિયો કછું ગુનકો દૂના;
દરિસન દેખતહિ સુખ પાઉં, તો બિન હોત હું ઉના-દૂના.
ઘડી ઘડી૦ ૧

પ્રભુ ગુન જ્ઞાન ધ્યાન વિધિ રચના, પાન સુપારી કાથા ચૂના;
રાગ ભયો દીલમેં આ યોગે, રહે છિપાયા ના છાના છૂના.
ઘડી ઘડી૦ ૨

પ્રભુ ગુન ચિત્ત બાંધ્યો સબ સાખે કુન પેસે લેઈ ઘરકા ખૂના?
રાગ જગા પ્રભુશું મોહિ પરગટ, કહો નયા કોઉ કહો જૂના?
ઘડી ઘડી૦ ૩

લોકલાજસેં જે ચિત્ત ચોરે, સો તો સહજ વિવેક હી સૂના;
પ્રભુ ધ્યાન વગર ભ્રમ ભૂલ્યા, કરે ક્રિયા સો રાને રૂના—
ઘડી ઘડી૦ ૪

[૨]

[illegible]

[illegible] !

[illegible] ૧

[illegible]

[illegible] ૨

[illegible]

[illegible] ૩

[illegible]

[illegible] ૪

[illegible]

[illegible] ૫

[illegible]

[illegible] ૬

સચલ સંસારી ઇંદ્રિયરામી, મુનિગણ આતમરામી રે;
મુખ્યપણે જે આતમરામી, તે કેવલ નિષ્કામી રે.
શ્રી૦ ૨

નિજ સ્વરૂપ જે ક્રિરિયા સાધે, તેહ અધ્યાતમ લહીએ રે;
જે ક્રિરિયા કરી ચઉગતિ સાધે, તે ન અધ્યાતમ કહીએ રે.
શ્રી૦ ૩

નામ અધ્યાતમ ઠવણ અધ્યાતમ, દ્રવ્ય અધ્યાતમ છંડો રે;
ભાવ અધ્યાતમ નિજ ગુણ સાધે, તો તેહશું રઢ મંડો રે.
શ્રી૦ ૪

શબ્દ અધ્યાતમ અર્થ સુણીને, નિરવિકલ્પ આદરજો રે;
શબ્દ અધ્યાતમ ભજના જાણી, હાન–ગ્રહણમતિ ધરજો રે.
શ્રી૦ ૫

અધ્યાતમ જે વસ્તુ વિચારી, બીજા જાણ લબાસી રે;
વસ્તુગતેં જે વસ્તુ પ્રકાશે, આનંદઘન મત વાસી રે.
શ્રી૦ ૬

[૨]

તુમે બહુમિત્રી રે સાહિબા ! મ્હારે તો મન એક,
તુમ વિણ બીજો રે નવિ ગમે, એ મુજ મ્હોટી રે ટેક.
શ્રી શ્રેયાંસ ! કૃપા કરો. ૧

મન રાખો તુમે સવિ તણાં, પણ કિહાં એક મળી જાઓ;
લલચાવો લખ લોકને, સાથી સહેજ ન થાઓ. શ્રી૦ ૨

રાગ ભરે જન મન રહો, પણ તિહું કાલ વૈરાગ;
ચિત્ત તમારૂં રે સમુદ્રનું, કોઈ ન પામે રે તાગ. શ્રી૦ ૩

[illegible] નિવાર્યું [illegible]
[illegible] આવીને [illegible] આગળ [illegible]

[illegible]

[૨]

શ્રી પદ્મપ્રભ સ્વામિ અરજ સુણો અવિકારી;
આજ હો જિનજી [illegible] વિનતડી- ૧
[illegible] સેવકને તારે;
આજ હો [illegible] સ્વામીજી [illegible] ૨
[illegible] અવિકાર;
આજ હો [illegible] ૩
[illegible] સ્વામી, [illegible]
આજ હો [illegible] ૪
[illegible]
આજ હો [illegible] — ૫

સિદ્ધિ કામિની કર ગ્રહે રે લાલ, સમ્મેતશિખર અતિરંગ-
મેરે પ્યારે રે;
સહસ ચોસઠ સોહામણા રે લાલ, પ્રભુના સાધુ અભંગ-મેરે૦ ૩
બાસઠ સહસ સુસાહુણી રે લાલ, વળી ઉપરી શત ચ્યાર-
મેરે પ્યારે રે;
કંદર્પા શાસનસુરી રે લાલ, કિન્નર સુર સુવિચાર-મેરે૦ ૪
લટકાળે તુજ લોયણે રે લાલ, મોહ્યા જગ જન ચિત્ત મેરે પ્યારેરે;
શ્રી નયવિજય વિબુધ તણો રે લાલ, સેવક સમરે નિત્ય-મેરે૦ ૫

૧૬. શ્રી શાન્તિનાથ પ્રભુના-૧૧

[૧]

મારો મુજરો લ્યોને રાજ ! સાહિબ ! શાંતિ ! સલૂણા !
અચિરાજીના નંદન તોરે, દરિશણ હેતે આવ્યો;
સમકિત રીઝ કરોને સ્વામી, ભક્તિ ભેટણું લાવ્યો. મા૦ ૧
દુઃખભંજન છે બિરુદ તમારું, અમને આશ તુમારી;
તુમે નીરાગી થઈને છૂટો, શી ગતિ હોશે હમારી ? મા૦ ૨
કહેશે લોક ' ન તાણી કહેવું એવડું સ્વામી આગે,'
પણ બાળક જો બોલી ન જાણે, તો કિમ વ્હાલો લાગે ? મા૦ ૩
માહરે તો તું સમરથ સાહિબ, તો કિમ ઓછું માનું ?
ચિન્તામણિ જેણે ગાંઠે બાંધ્યું, તેહને કામ કિશ્યાનું ? મા૦ ૪
અધ્યાતમ રવિ ઉગ્યો મુજ ઘટ, મોહતિમિર હર્યું જુગતે,
વિમલવિજય વાચકનો સેવક, રામ કહે શુભ ભગતે મા૦ ૫

[illegible] મન [illegible]. [illegible] ન [illegible];
[illegible] નિપટ [illegible] છે, [illegible] નહીં [illegible]. શ્રી૦ ૪
[illegible] રે [illegible]? [illegible]
[illegible], [illegible]. શ્રી૦ ૫

[૭]

તુજ સમકિતરસસ્વાદનો જાણ,
પાપ કુભકતે બહુ દિન સેવીયુંજી;
સેવે જો કર્મને યોગે તોહિ,
વાંછે તે સમકિત અમૃત ધુરિ લિખ્યુંજી—૩
તાહરું ધ્યાન તે સમકિતરૂપ,
તેહજ જ્ઞાન ને ચારિત્ર તેહ છેજી,
તેહથી રે જાએ સઘળાં પાપ,
ધ્યાતા રે ધ્યેય સ્વરૂપ હોયે પછેજી—૪
દેખી રે અદ્ભુત તાહરું રૂપ,
અચરીજ ભવિક અરૂપીપદ વરેજી;
તાહરી ગત તું જાણે દેવ,
સમરણ ભજન તે વાચક જશ કરેજી—૫

[૬]

સુણ દયાનિધિ! તુજ પદપંકજ મુજ મન મધુકર લીનો
તું તો રાત દિવસ રહે સુખ ભીનો. સુણ૦
પ્રભુ અચિરા માતાનો જાયો, વિશ્વસેન ઉત્તમ કુળ પાયો;
એક ભવમાં દોય પદવી પાયો. સુણ૦ ૧
પ્રભુ ચક્રી જિનપદનો ભોગી, શાંતિ નામ થકી થાય નીરોગી,
તુજ સમ અવર નહિ દુજો યોગી. સુણ૦ ૨
ષટ્ ખંડ તણો પ્રભુ તું ત્યાગી, નિજ આતમઋદ્ધિતણો રાગી
તુજસમ અવર નહિ વૈરાગી. સુણ૦ ૩
વરવીર થયા સંજમધારી, લહે કેવળદુગ કમળા સારી;
તુજ સમ અવર નહિ ઉપકારી. સુણ૦ ૪

[૨]

ક્ષણ ક્ષણ સાંભરો શાંતિ સલૂણા !
ધ્યાન ભુવન જિનરાજ પરૂણા; ક્ષણ૦
શાંતિ જિનંદકો નામ અમીસેં,
ઉલ્લસિત હોત હમ રોમ વપુના. ક્ષણ૦
ભવ ચોગાનમેં ફિરતે પાયે,
છોરત મેં નહિ ચરન પ્રભુનાં. ક્ષણ૦ ૧
છિલ્લરમેં રતિ કબહુ ન પાવે,
જે ઝીલે જલ ગંગ-યમુના; ક્ષણ૦
તુમ સમ હમ શિર નાથ જો થાશે,
કર્મ અધુના ફૂના ધુના. ક્ષણ૦ ૨
મોહ લરાઈમેં તેરી સહાઈ,
તો ક્ષણમેં છિન્ન છિન્ન કરના. ક્ષણ૦
નહિ પટે પ્રભુ આના ફૂના,
અચિરાસુત પતિ મોક્ષ વપૂના. ક્ષણ૦ ૩
ઔરકી પાસ મેં આશ ન કરતે,
ચાર અનંત પસાય કરના; ક્ષણ૦
ક્યું કર માગત પાસ ધતૂરે,
જુગલિક ચાહત કલ્પતરુના. ક્ષણ૦ ૪
ધ્યાન પારસવર તેરે આસંગે,
મોહ હરે સારી ભીડ ભજના; ક્ષણ૦
ધ્યાન અરૂપી તો સાંઈ અરૂપી,
ભાસે ધ્યાવત તાતા નૂના. ક્ષણ૦ ૫

આપણો આતમ ભાવ જે, એક ચેતનાધાર રે;
અવર સવિ સાથ સંયોગથી, એહ નિજ પરિકર સાર રે-
શાંતિ૦ ૧૧

પ્રભુ મુખથી ઈમ સાંભળી, કહે આતમરામરે,
તાહરે દરિસણે નિસ્તર્યો, મુજ સિધ્યાં સવિ કામ રે-શાંતિ૦ ૧૨
અહો અહો હું મુજને કહું, નમો મુજ નમો મુજ રે;
અમિતફળ દાન દાતારની, જેહને ભેટ થઈ તુજ રે-શાંતિ૦ ૧૩
શાંતિસરૂપ સંક્ષેપથી, કહ્યો નિજ-પર રૂપ રે;
આગમમાંહિ વિસ્તર ઘણો, કહ્યો શાંતિજિન ભૂપ રે-શાંતિ૦ ૧૪
શાંતિસરૂપ ઈમ ભાવશ્યે, ધરિ શુદ્ધ પ્રણિધાન રે;
આનંદઘન પદ પામશ્યે, તે લહિશ્યે બહુ માન રે-શાંતિ૦ ૧૫

[૧૧]

(ત્રોટક છંદ)

સુર-રાજ-સમાજ-નતા-ડ્હ્રિ-યુગં,
યુગપજ્જન-જાત-વિબોધ-કરમ્;
કરણ-દ્વિપ-કુમ્ભ-કઠોર-હરિં,
હરિણા-ડઙ્કિતમર્જુન-તુલ્ય-રુચિમ્. ૧
રુચિરા-ડડગમ-સર્જન-શમ્ભુ-સમં,
સમ-ભાન-વિલોકિત-જન્તુ-ગણમ્;
ગણ-નાયક-મુખ્ય-મુનીન્દ્ર-નતં,
નત-વાઞ્છિત-પૂરણ-કલ્પ-નગમ્. ૨
નગ-રાજ-વિનિર્મિત-જન્મ-મહં,
મહનીય-ચરિત્ર-પવિત્ર-તનુમ્;

પ્રભુ મેઘરથભવ ગુણખાણી, પારેવા ઉપર કરુણા આણી;
નિજ શરણે રાખ્યો સુખખાણી. સુણ૦ ૫

પ્રભુ કર્મ કટક ભવભય ટાળી, નિજ આતમગુણને અજુઆળી;
પ્રભુ પામ્યા શિવવધૂ લટકાળી. સુણ૦ ૬

સાહેબ ! એક મુજરો માનીજે, નિજ સેવક ઉત્તમ પદ દીજે;
રૂપ કીર્તિ કરે તુજ જીવવિજે, સુણ૦ ૭

[૭]

શાંતિ જિનેશ્વર સાહિબા રે ! શાંતિતણા દાતાર;
અંતરજામી છો માહરા રે, આતમના આધાર. શાંતિ૦ ૧

ચિત્ત ચાહે પ્રભુ ચાકરી રે, મન ચાહે મળવાને કાજ;
નયન ચાહે પ્રભુ નિરખવા રે, ધો દરિશણ મહારાજ. શાંતિ૦ ૨

પલક ન વિસરો મનથકી રે, જેમ મોરા મન મેહ;
મોટ પણા કેમ રાખીએ રે, રાજ કપટનો નેહ. શાંતિ૦ ૩

નેક નજર નિહાળતાં રે, વાધે બમણો વાન;
મારે ભજનનો પ્રભુ તાહરો રે. દીજીએ વંછિત દાન. શાંતિ૦ ૪

આશા કરે જે કોઈ આપણી રે, નવી મૂકીએ નિરાશ;
સેવક જાણીને આપણો રે, દીજીએ તાસ વિલાસ. શાંતિ૦ ૫

દાસને દેતાં થકાં રે, [illegible] નવિ [illegible];
કાજ સરે નિજ દાસનાં રે, [illegible] શાંતિ૦ ૬

મોહું જાણીને [illegible] રે, દિલમાંહિ ધરજો પ્યાર;
રૂપવિજય કવિરાજનો રે, મોહન જયજયકાર. શાંતિ૦ ૭

બત્રીસ-તેત્રીશ ને ચોરાશી-ઓગણીશ દૂર નિવારી;
અડતાળીશનો સંગ તજસ્યું, એકાવન દિલ ધારી.
મ્હું તો૦ ૫

વીશ આરાધી, બાવીશ બાંધી, ત્રેવીશનો કરી ત્યાગ;
ચોવીશ જિનના ચરણ નમીને, પામશું ભવજલ તાગ.
મ્હું તો૦ ૬

ધ્યાતા ધ્યેય ને ધ્યાન સ્વરૂપી, તન-મન-તાન લગાય;
ક્ષમાવિજય કવિ પદકજ મધુકર, સેવક જિન -ગુણ ગાય.
મ્હું તો૦ ૭

૧૯. શ્રી મલ્લિનાથ સ્વામિનાં—૨

[૧]

સેવક કિમ અવગણીએ? હો મલ્લિજિન ! એ શબ શોભા સારી;
અવર જેહને આદર અતિ દીએ, તેહને મૂલ નિવારી હો.
મલ્લિ૦ ૧

જ્ઞાનસ્વરૂપ અનાદિ તમારું; તે લીધું તમે તાણી;
જુઓ અજ્ઞાનદશા રીસાવી, જતાં કાંણ ન આણી હો૦ મ૦ ૨
નિદ્રા-સુપન-જાગર-ઉજાગરતા, તુરિય અવસ્થા આવી;
નિદ્રા સુપન દશા રીસાણી, જાણી ન નાથ ! મનાવી હો મ૦ ૩
સમકિત સાથે સગાઈ કીધી, સ્વપરિવારશું ગાઢી;
મિથ્યામતિ અપરાધણ જાણી, ઘરથી બહાર કાઢી હો મ૦ ૪
હાસ્ય અરતિ રતિ શોક દુગંછા, ભય પામર કરસાલી;
નોકષાય શ્રેણી ગજ ચઢતાં, શ્વાનતણી ગતિ ઝાલી. હો મ૦ ૫

તનુકીકૃત-વૈરિ-નરેશ-મદં,

મદ-મત્ત-ગજેન્દ્ર-સદગ્-ગમનમ્: ૩

મન-ઇહિત-સૌખ્ય-વિધાન-પટું,

પટુ-વાણિ-જનૌઘ-કૃત-સ્તવનમ્;

ઘન-જોદર-સોદર-પાણિ-પદં,

પદ-પદ્મ-વિલીન-જગત્-કમલમ્. ૪

મલ-માન્ધ-વિમુક્ત-પદ-પ્રભવં,

ભવ-દુઃખ-સુ-દારુણ-દાન-ઘનમ્;

ઘન-સાર-સુ-ગન્ધિ-મુખ-શ્વસિતં,

સિત-સંયમ-શીલ-ધુરેક-વૃષમ્. ૫

વૃષ-કાનન-સેવન-નીર-ધરં,

ધરણી-ધર-વન્દ્યમનિન્દ્યગુણમ્:

ગુણ-વજ્જનતા-ઽઽશ્રિત-સચ્ચરણં,

રણ-રઙ્ગ-વિનિર્જિત-દેવ-નરમ્ ૬

નરકા-ઽઽદિક-દુઃખ-સમૂહ-હરં,

હર હાર તુષાર સુ-કીર્તિ-ભરમ્:

ભરત-ક્ષિતિ-પાલ[illegible] ભટ-ભટં,

ભટ-શાસન [illegible]-સાધુ જનમ્. ૭

જનતા-ઽઽ[illegible] વિ[illegible] [illegible],

[illegible]-[illegible]-વિનિર્જિત-[illegible]-[illegible]:

દલના-ઽઽતિમ-ક્ષિતિ-[illegible]-પરં,

પર-ભક્તિ-જના ! નુત શાન્તિ-જિનમ્. ૮

જિન-પુઙ્ગવ-નાયક ! શિવ-સુખ-દાયક !

નત-દેવેન્દ્ર-ફણીન્દ્ર-વર !;

ભૂત ચતુષ્ક વરજિત આતમતત્ત, સત્તા અલગી ન ઘટે;
અંધ શકટ જો નજરે ન દેખે, તો શું કીજે શકટે ? મુ૦ ૬
એમ અનેકવાદી મતવિભ્રમ, સંકટ પડિયા ન લહે;
ચિત્તસમાધિ તે માટે પૂછું, તુમ વિણતત્ત કોઈ ન કહે, મુ૦ ૭
વલતું જગગુરુ ! ઇણિ પરે ભાખે, પક્ષપાત સબ છંડી;
રાગ-દ્વેષ-મોહપખ વર્જિત, આતમશું રઢ મંડી. મુ૦ ૮
આતમધ્યાન કરે જો કોઉ, સો ફિર ઇણમેં નાવે;
વાગ્જાલ બીજું સહુ જાણે, એહ તત્ત્વ ચિત્ત ચાવે. મુ૦ ૯
જેણે વિવેક ધરી એ પખ વહિયે, તે તત્ત્વજ્ઞાની કહિયે;
શ્રી મુનિસુવ્રત કૃપા કરો તો, આનંદઘન પદ લહિયે. મુ૦ ૧૦

[૩]

હો પ્રભુ ! મુજ પ્યારા ! ન્યારા થયા કેઇ રીત જો ?
ઓળગુઆને આળાલુંબન તાહરો રે લોલ;
હો પ્રભુ ! મુજ પ્યારા ! ભક્તિવંત જો,
આય વસો મનમંદિર સાહિબ ! માહરે રે લોલ. ૧
હો પ્રભુ ! મુજ પ્યારા ! ખીણ ન વિસારું તુજ જો,
તંબોલીના પત્રતણી પેરે ફેરતો રે લોલ;
હો પ્રભુ ! મુજ પ્યારા ! લાગી મુને માયા જોર જો;
દિલયરવાસી સુસાહિબ ! તુમને હેરતો રે લોલ. ૨
હો પ્રભુ ! મુજ પ્યારા ! તું નિઃસનેહી જિનરાય ! જો,
એકપખી પ્રીતલડી કીણ પરે રાખીયે રે લોલ;
હો પ્રભુ ! મુજ પ્યારા ! અંતરગતની મહારાજ ! જો,
વાતલડી વિણ સાહિબ કેહને દાખીયે ? રે લોલ. ૩

રાગદ્વેષ અવિરતિની પરિણતિ, (એ) ચરણમોહના યોદ્ધા;
વીતરાગપરિણતિ પરિણમતાં, ઉઠી નાઠા બોદ્ધા. હો મ૦ ૬
વેદોદય કામા પરિણામા, કામ્ય કરમ સહુ ત્યાગી:
નિષ્કામી કરુણારસ સાગર, અનંત ચતુષ્ક પદપાગી. હો મ૦ ૭
દાનવિઘન વારી સહુ જનને, અભયદાનપદ દાતા;
લાભવિઘન જગવિઘન નિવારક, પરમ લાભ રસમાતા. હો મ૦ ૮
વીર્યવિઘન પંડિતવીર્યે હણ્યો, પૂરણ પદવી યોગી;
ભોગોપભોગ દોય વિઘન નિવારી, પૂરણભોગ સુભોગી. હો મ૦ ૯
એ અઢાર દૂષણ વરજિત તનુ, મુનિજનવૃંદે ગાયા;
અવિરતિરૂપક દોષનિરૂપણ, નિરદૂષણ મન ભાયા. હો મ૦ ૧૦
ઇણવિધ પરખી મનવિશરામી, જિનવરગુણ જે ગાવે;
દીનબંધુની મહેર નજરથી, આનંદઘન પદ પાવે. હો મ૦ ૧૧

[૨]

તુજ મુજ રીઝની રીઝ, અટપટ એહ ખરીરી,
લટપટ નાવે કામ, ખટપટ ભાંજ પરીરી. ૧
મલ્લિનાથ! તુજ રીઝ, જન રીઝે ન હુએરી:
દોય રીઝણનો ઉપાય, સામું કાંઈ ન જુએરી? ૨
દુરારાધ્ય છે લોક, સહુને સમ ન શશીરી:
એક દુહવાએ ગાઢ, એક જો બોલે હસીરી. ૩
લોક-લોકોત્તર વાત, રીઝ છે દોય જુઈરી:
તાત ચક્રધર પૂજ્ય, ચિંતા એહ હુઈરી. ૪
રીઝવવો એક સાંઈ, લોક તે વાત કરેરી:
શ્રી નયવિજય સુશિષ્ય, એહિજ ચિત્ત ધરેરી. ૫

રૂપ વિના ભયો રૂપ સ્વરૂપી, એક નયાતમ સંગી;
તનુ વ્યાપી વિભુ એક અનેકા, આનંદઘન દુઃખરંગી-સુણ૦ ૫
શુદ્ધ અશુદ્ધ નાશ અવિનાશી, નિરંજન નિરાકારો;
સ્યાદ્વાદ સગરો નીકો, દુરનય પંથ નિવારો—સુણ૦ ૬
સપ્તભંગી મતદાયક જિનજી, એક અનુગ્રહ કીજો;
આતમ રૂપ જિહો તુમ લીધો, સો સેવકકું દીજો—સુણ૦ ૭

૨૧. શ્રી નમિનાથ સ્વામિનાં-૩

શ્રી નમિજિનની સેવા કરતાં, અલિય-વિઘન સવિ દૂરે નાસેજી;
અષ્ટમહાસિદ્ધિ નવનિધિ લીલા, આવે બહુ મહમૂર પાસેજી.શ્રી૦૧
મયમત્તા અંગણ ગજ ગાજે, રાજી તેજી તુખાર તે ચંગાજી;
બેટાબેટી બંધવ જોડી, લહિએ બહુ અધિકાર રંગાજી-શ્રી૦ ૨
વલ્લભસંગમ રંગ લહીજે, અણવાલહા હોય દુર સહેજેજી;
વાંછાતણો વિલંબ ન હુવે, કારજ સીઝે ભૂરિ લહેજેજી-શ્રી૦ ૩
ચંદ્રકિરણ ઉજ્જવલ જસ ઉલસે, સુરજ તુલ્ય પ્રતાપી દીપેજી;
જે પ્રભુભક્તિ કરે નિત્ય વિનયે, તે અરિયણ બહુ પ્રતાપીજીપેજી૪
મંગળમાળા લચ્છી વિશાળા, બાળા બહુલે પ્રેમ રંગેજી;
શ્રી નયવિજય વિબુધ પય સેવક, કહે લહીએ સુખ પ્રેમ
અંગેજી-શ્રી૦ ૫

[૨]

પરમ રૂપ નિરંજન, જન મન-રંજણો લલના;
ભક્ત વચ્છલ ભગવંત તું, ભવભય ભંજણો લલના;
જગત જંતુ હિતકારક, તારક જગધણી લલના,
તુજ પદપંકજ સેવ, હેવ મુજને ઘણી લલના. ૧

હો પ્રભુ! મુજ પ્યારા! અલખરૂપ થઈ આપ જો,
જાઈ વસ્યા શિવમંદિરમાંહી તું જઈ રે લોલ;
હો પ્રભુ! મુજ પ્યારા! લાધ્યો તુમારો ભેદ જો,
સૂત્ર-સિદ્ધાંત ગતિને સાહિબ! તુમ લહી રે લોલ. ૪
હો પ્રભુ! મુજ પ્યારા! જગજીવન જિનરાય! જો,
મુનિસુવ્રત! જિન! મુજરો માનજો માહરો રે લોલ;
હો પ્રભુ! મુજ પ્યારા! પય પ્રણમી જિનરાય! જો,
ભવ ભવ શરણો સાહિબ! સ્વામી તાહરો રે લોલ. ૫
હો પ્રભુ! મુજ પ્યારા! રાખશું હૃદય મઝાર જો,
આપો શામળીયા! દ્યો પદવી તાહરી રે લોલ;
હો પ્રભુ! મુજ પ્યારા! રૂપવિજયનો શિષ્ય જો,
મોહનને મન લાગી માયા તાહરી રે લોલ. ૬

[૪]

શ્રી મુનિસુવ્રત હરિકુલ ચંદા, દુરનય પંથ નિસાયો;
સ્યાદ્વાદ રસ ગર્ભિત બાની, તત્ત્વસરૂપ જનાયો;
સુણ જ્ઞાની! જિન બાની, રસ પીજે અતિ સન્માની— ૧
બંધ-મોક્ષ એકાંતે માની, મોક્ષ જગત ઉછેદે;
ઉભય નયાત્મ ભેદ ગ્રહીને, તત્ત્વ પદારથ વેદે—સુણ૦ ૨
નિત્ય અનિત્ય એકાંત ગ્રહીને, અરથ ક્રિયા સબ નાસે;
ઉભય સ્વરૂપે વસ્તુ બિરાજે, સ્યાદ્વાદ ઈમ ભાસે—સુણ૦ ૩
કરતા ભુગતા બાહિર દૃષ્ટે, એકાંતે નહી થાવે.
નિશ્ચય શુદ્ધ નયાતમ રૂપે, કુછ કરતા ભુગતાવે—સુણ૦ ૪

જિન સુર પાદપ પાય વખાણું, સાંખ્યા-યોગ દોય ભેદે રે;
આતમસત્તા વિવરણ કરતા, લહો દુગ અંગ અખેદે રે. ષ૦ ૨
ભેદ-અભેદ સુગત-મિમાંસક, જિનવર દોયકર ભારી રે;
લોકાલોક અવલંબન ભજિયેં, ગુરુગમથી અવધારી રે. ષ૦ ૩
લોકાયતિક કૂખ જિનવરની, અંશ વિચાર જો કીજે રે;
તત્ત્વવિચાર સુધા-રસ-ધારા, ગુરુગમ વિણ કિમ પીજે રે? ષ૦ ૪
જૈન જિનેશ્વર વર ઉત્તમ અંગ, અંતરંગ બહિરંગે રે;
અક્ષય-ન્યાસ ધરા આરાધક, આરાધે ધરી સંગે રે. ષ૦ ૫
જિનવરમાં સઘળા દરિશણ છે, દર્શને જિનવર ભજના રે;
સાગરમાં સઘળી તટિની સહી, તટિની સાગર ભજના રે. ષ૦ ૬
જિનસરૂપ થઈ જિન આરાધે, તે સહી જિનવર હોવે રે;
ભૃંગી ઈલિકાને ચટકાવે, તે ભૃંગી જગ જોવે રે; ષ૦ ૭
ચૂર્ણિ, ભાષ્ય, સૂત્ર, નિર્યુક્તિ, વૃત્તિ પરંપર, અનુભવે રે;
સમય પુરુષના અંગ કહ્યાં એ, જે છેદે તે દુરભવ્ય રે. ષ૦ ૮
મુદ્રા, બીજ, ધારણ, અક્ષર, ન્યાસ, અરથ વિનિયોગે રે;
જે ધ્યાવે, તે નવિ વંચીજે, ક્રિયાઅવંચક ભોગે રે. ષ૦ ૯
શ્રુત અનુસાર વિચારી બોલું, સુગુરુ તથાવિધ ન મિલે રે;
ક્રિયા કરી નવિ સાધી શકિયેં, એ વિખવાદ ચિત્ત સઘળે રે. ષ૦ ૧૦
તે માટે ઉભા કર જોડી, જિનવર આગળ કહિયે રે,
સમય ચરણ સેવા શુચિ દીજે, જિમ આનંદઘન લહિયે રે. ષ૦ ૧૧

૨૨ શ્રી નેમિનાથ સ્વામીના-૬

[૧]

પરમાતમ પૂરણકલા, પૂરણગુણ હો પૂરણ જન આશ;

એમ વલવલતી રાજુલ ગઈ રે હાં નેમિ કને વ્રત લીધ-મેરે૦
વાચક યશ કહે પ્રણમીએરે હાં, એ દંપતી હોય સિદ્ધ-
મેરે૦ તોરણ૦ ૬

[૫]

રહો રહો રે યાદવ ! દો ઘડીયાં, રહો૦
દો ઘડીયાં, દો ચાર ઘડીયાં–
રહો રહો રે યાદવ ! દો ઘડીયાં.
શિવામાત મલ્હાર નગીનો,
કયું ચલીએ હમ વિછડીયાં ? રહો૦
યાદવવંશ વિભૂષણ સ્વામી !
તુમે આધાર છો અડવડીયાં–રહો૦ ૧
તો બિન ઓરસે નેહ ન કીનો,
ઔર કરનકી આખડીયાં–રહો૦
ઈતને બીચ હમ છોડ ન જઈએ,
હોત બુરાઈ લાજડીયાં–રહો૦ ૨
પ્રીતમ પ્યારે ! નેહ કર જાનાં,
જો હોત હમ શિર બાંકડીયાં–રહો૦
હાથસેં હાથ મિલાદે સાંઇ !
ફૂલ બિછાઉં સેજડીયાં–રહો૦ ૩
પ્રેમકે પ્યાલે બહુત મસાલે,
પીવત મધુરે સેલડીયાં–રહો૦
સમુદ્રવિજય કુલ તિલક નેમિકું,
રાજુલ ઝરતી આંખડીયાં–રહો૦ ૪

ધારણ પોષણ તારણો રે,
વાલા ! નવરસ મુગતાહાર. મન૦ ૧૫
કારણરૂપી પ્રભુ ભજ્યો રે,
વાલા ! ગણ્યો ન કાજ અકાજ. મન૦
કૃપા કરી પ્રભુ દીજીયે રે,
વાલા ! આનંદઘન પદ રાજ. મન૦ ૧૬

૨૩, શ્રી પાર્શ્વનાથ પ્રભુના-

પરમાતમ ! પરમેશ્વરુ ! જગદીશ્વર ! જિનરાજ !
જગબંધવ ! જગભાણ ! બલિહારી તુમતણી;
ભવ-જલધિમાંહી જહાજ. પરમા૦ ૧

તારક, વારક મોહનો, ધારક નિજગુણ ઋદ્ધિ;
અતિશયવંત ભદંત રૂપાળી શિવવધૂ,
પરણી લહી નિજ સિદ્ધિ. પરમા૦ ૨

દરિશણ જ્ઞાન અનંત છે, વળીતુ જ ચરણ અનંત;
એમ દાનાદિ અનંત, ક્ષાયિક ભાવે થયા,
ગુણ તે અનંતનંત. પરમા૦ ૩

બત્રીશ વર્ણ સમાય છે, એકજ શ્લોક મોઝાર;
એક વરણ પ્રભુ ! તુજ ન માયે જગતમાં,
કેમ કરી ગુણીએ ઉદાર ? પરમા૦ ૪

તુજ ગુણ કોણ ગણી શકે ? જો પણ કેવલ હોય,
આવિરભાવથી તુજ, સયલ ગુણ માહરે,
પ્રચ્છન્નભાવથી જોય. પરમા૦ ૫

આજ તારી આંગીનો કાંઇ, રૂડો બન્યો રંગ;
પ્યારા પાસજી ! હો લાલ ! દીનદયાલ ! મને નયણે નિહાળ.
જોગીવાડે જાગતો ને, માતો ધિંગડ મલ્લ;
શામળો સોહામણો કાંઈ, જીત્યા આઠે મલ્લ. પ્યારા૦
તું છે મારો સાહિબો ને, હું છું તારો દાસ;
આશા પૂરો દાસની કાંઈ, સાંભળી અરદાસ. પ્યારા૦
દેવ સઘળા દીઠા તેમાં, એક તું અવલ્લ;
લાખેણું છે લટકું ત્હારૂં, દેખી રીઝે દિલ્લ. પ્યારા૦
કોઇ નમે પીરને ને, કોઇ નમે રામ;
ઉદયરત્ન કહે પ્રભુજી ! મારે તુમશું કામ. પ્યારા૦

[૭]

પાર્શ્વજિન ! તાહરા રૂપનું, મુજ પ્રતિભાસ કેમ હોય રે ?
તુજ મુજ સત્તા એકતા, અચલ વિમલ અકલ જોય રે-પાર્શ્વ૦ ૧
મુજ પ્રવચન પક્ષથી, નિશ્ચયે ભેદ નહિ કોય રે;
વિવહારે લખી દેખીએ, ભેદ પ્રતિભેદ બહુ લોય રે-પાર્શ્વ૦ ૨
બંધ નહિ મોક્ષ નહિ નિશ્ચયે, વ્રિવહારે ભજ દોય રે;
અખંડિત અબાધિત સોય કદા, નિત્ય અબાધિત સોય રે-પાર્શ્વ૦ ૩
અન્વય-હેતુ વ્યતિરેકથી, અંતરો તુજ મુજ રૂપ રે;
અંતરો મેટવા કારણે, આત્મસ્વરૂપ અનુપ રે-પાર્શ્વ૦ ૪
આતમ પરમાત્મતા, શુદ્ધ નય ભેદ નહિ એક રે;
અવર આરોપિત ધર્મ છે, તેહના ભેદ અનેક રે-પાર્શ્વ૦ ૫
ધરમી ધરમથી એકતા, તેહ મુજ રૂપ અભેદ રે;
એક સત્તા લખ એકતા, કહે તે મૂઢમતિ ખેદ રે-પાર્શ્વ૦ ૬

શ્રી પંચાસરા પાસજી ! અરજ કરું એક તુજ:
આવિરભાવથી થાય દયાળ ! કૃપાનિધિ !
કરુણા કીજેજી મુજ. પરમા૦ ૬

શ્રીજિન! ઉત્તમ ! તાહરી, આશા અધિક મહારાજ !
પદ્મવિજય કહે એમ, લહું શિવનગરીનું,
અક્ષય અવિચલ રાજ. પરમા૦ ૭

[૨]

(મલ્લિજિન નાથજી વ્રત લીજે રે—એ દેશી)

ચિત્ત સમરી શારદ માય રે, વલી પ્રણમું નિજ ગુરુ-પાય રે;
ગાઉં ત્રેવીશમા જિનરાય, વ્હાલાજીનું જન્મકલ્યાણક ગાઉં રે૦
સોના રૂપાને ફૂલડે વધાવું, વ્હા૦
થાલ ભરી ભરી મોતીડે વધાવું-વ્હા૦ ૧

કાશી દેશ વાણારસી રાજે રે, અશ્વસેન ગજપતિ ગાજે રે;
રાણી વામા ગૃહિણી સરાજે-વ્હા૦ ૨

ચૈત્ર વદિ ચોથે તે ચવિયા રે, વામાકૂખે અવતરીયા રે;
અજુઆળ્યાં મેહેલ પરીયા-વ્હા૦ ૩

બાહિર મન નિકસત નાંહિ ચાહત, તુજ શાસનમેં લીન; લ૦
ઉમગ નિમગ કરી નિજપદ રહેવે, જ્યું જલનિધિ માંહી મીન. ૧૦
મુજ તુજ શાસન અનુભવકો રસ, કયું કરી જાણે લોગ; લ૦
અપરિણીત કન્યા નવિ જાણે, જ્યું સુખ દયિતસંયોગ. મ૦ ૧૧
ઓરનકી ગણના નાંહિ પાઉં, જો તું સાહિબ એક; લ૦
ફેલે વાસના દૃઢ નિજ મનકી, જો અવિચલ હોય ટેક. મ૦ ૧૨
તું સાહિબ હું સેવક તેરો, એ વ્યવહાર વિભાગ; લ૦
નિશ્ચયનયમત દોનું બિચે, હોય નાંહિ ભેદ કો લાગ. મ૦ ૧૩
મન વચનાદિ પુદ્ગલ ન્યારા, ન્યારો સકલ વિભાવ; લ૦
શુદ્ધ દ્રવ્ય ગુણ પર્યાય ઘટના, તુજ સમ શુદ્ધ સ્વભાવ. મ૦ ૧૪
તું ઘટ અંતર પ્રગટ વિરાજે, જ્યું નિર્મલ ગુણ કાંત; લ૦
બાહિર ઢુંઢત મૂઢ ન પાવે, જ્યું મૃગમદ મનભ્રાંત. મ૦ ૧૫
ગુણઠાણાદિક ભાવે મિશ્રિત, સબમેં હે તુજ અંશ; લ૦
ખીર નીર જ્યું ભિન્ન કરત હે, ઉજ્જવલ અનુભવ હંસ. મ૦ ૧૬
આતમજ્ઞાન દશા જસ જાગી, વૈરાગી તુજ ગ્યાન; લ૦
સો પાવે જ્યું રતન પરીક્ષા, પરખત રતન પ્રધાન. મ૦ ૧૭
પુણ્ય પ્રગટ દેવનકો લંચ્છન, મૂઢ લહે નાંહિ ધર્મ; લ૦
જ્યું પથરાકું કંચન માને, લહે નાંહી અંતર મર્મ. મ૦ ૧૮
ગંધ-રૂપ-રસ-ફરસ-વિવર્જિત, ન ધરત હેં સંઠાણ; લ૦
અન-અવતાર અશરીર અવેદી, તું પ્રભુ સિદ્ધ પ્રમાણ. મ૦ ૧૯
કેવલજ્ઞાનદશા અવલોકી, લોકાલોક પ્રમાણ; લલના૦
દર્શન-વીર્ય-ચરણ ગુણધારી, શાશ્વતસુખ અહિઠાણ. મ૦ ૨૦
સત્તા શુદ્ધ અરૂપી તેરી, નહિ જગકો વ્યવહાર; લલના૦
કાં કહીએ? કછુ કહો ન જાએ, તું પ્રભુ અલખ અપાર-મન૦ ૨૧

આતમધરમ અનુસરી, રમે જે આતમરામ રે;
આનંદઘન પદવી લહે, પરમઆતમ તસ નામ રે–પાર્શ્વ૦ ૭

[૮]

ચિદાનંદ પરમનિરંજન, જન મનરંજન દેવ; લલના,
વામાનંદન જિનપતિ થુણીએ, સુરપતિ જસ કરે સેવ;
મનમોહન જિનજી! ભેટીએ રે.
આજ મેરે લલના ભેટીએ પાપકો પૂર— મનમોહન૦ ૧
કેસર ઘોળી ઘસી ઘન ચંદન, આનંદઘન ઘનસાર; લલના,
અભ્યંતરકી પૂજા કરી મનરંગે, પાઈએ પુણ્ય અપાર–મન૦ ૨
જાઈ જાઈ ચંપક કેતકી, દમણો ને મચકુંદ; લલના,
કુંદ પ્રિયંગુ રુચિ સુંદર જોડી, પૂજીએ પાસ જિણંદ–મન૦ ૩
આંગી ચંગી અંગ બનાઈ, અલંકાર અતિ સાર લલના,
દ્રવ્યરત્નવિધિ પૂરણ કરની, ભાવીએ ભાવ ઉદાર–મન૦ ૪
પરમાતમ પૂરણ ગુણ પરતક્ષ, પુરુષોત્તમ પરધાન; લલના,
જગતપ્રભાવ પ્રભાવતી વલ્લભ, તું જયો ગુણ નિધાન–મન૦ ૫
જો નાગ ભક્તિ મયૂરી ગુણ મન, વન વિચરે અતિ ચિત્ત; લલના
દરિસન ઘનાગમ ગર્જન સુણે, તું સરસો નચિત્ત, મન૦ ૬
તુજ આણા સુરવેલી ગુણમન, નંદનવન કિયો દૂર; લલના,

જે નિર્માલ્ય ઉતારીયેજી, તે તો ચિત્તઉપાધિ;
પખાલ કરતાં ચિંતવોજી, નિર્મલ ચિત્તસમાધિ—સુહં૦ ૭

અંગલુહણુ બે ધર્મનાજી, આત્મસ્વભાવ જે અંગ;
જે આભરણુ પહેરાવીયેજી, તે સ્વભાવ નિજ ચંગ—સુહં૦ ૮

જે નવવાડ વિશુદ્ધતાજી, તે પૂજા નવઅંગ;
પંચાચાર વિશુદ્ધતાજી, તેહ ફૂલ પચરંગ—સુહં૦ ૯

દીવો કરતાં ચિંતવોજી, જ્ઞાનદીપક સુપ્રકાશ;
નય ચિંતા ઘૃત પૂરીયુંજી, તત્ત્વ પાત્ર સુવિશ્વાસ—સુહં૦ ૧૦

ધૂપ રૂપ અતિ કાર્યતાજી, કૃષ્ણાગરુનો જોગ;
શુદ્ધ વાસના મહમહેજી, તે તો અનુભવ યોગ—સુહં૦ ૧૧

મદ સ્થાનક અડ છાંડવાંજી, તેહ અષ્ટ મંગલિક;
જે નૈવેદ્ય નિવેદીયેજી, તે મન નિશ્ચલ ટેક—સુહં૦ ૧૨

લવણુ ઉતારી ભાવીયેજી, કૃત્રિમ ધર્મનો રે ત્યાગ;
મંગલદીવો અતિ ભલોજી, શુદ્ધ ધર્મ પરભાગ—સુહં૦ ૧૩

ગીત નૃત્ય વાજિંત્રનોજી, નાદ અનાહત સાર;
શમ-રતિ રમણી જે કરેજી, તે સાચો થેઈ કાર—સુહં૦ ૧૪

ભાવપૂજા એમ સાચવીજી, સત્ય બજાવો રે ઘંટ;
ત્રિભુવનમાંહિ તે વિસ્તરેજી, ટાલે કર્મનો કંટ—સુહં૦ ૧૫

એણીપરે ભાવના ભાવતાંજી, સાહેબ! જસ સુપ્રસન્ન;
જનમ સફલ જગ તેહનોજી, તેહ પુરુષ ધન ધન્ન—સુહં૦ ૧૬

પરમપુરુષ! પ્રભુ! સામળાજી! માનો એ મુજ સેવ;
દૂર કરો ભવ આમળાજી, વાચકજશ કહે દેવ!—સુહં૦ ૧૭

દીપ ચંદ્ર રવિ ગ્રહગણ કેરો, જિહાં પ્રસરત નહિ તેજ; લ૦
તિહાં એક તુજ ધામ વિરાજે, નિર્મલ ચેતના સેજ—મન૦ ૨૨
આદિ રહિત અજરામર નિર્ભય, વ્યાપક એક અનંત; લ૦
શુદ્ધ પ્રકૃતિ અક્ષયી અમાયી; તું પ્રભુ બહુ ગુણવંત—મન૦ ૨૩
તું માતા, તું ત્રાતા, ભ્રાતા, તું પિતા બંધુ, તું મિત્ત; લ૦
શરણ તુંહિ તુજ સેવા કીજે, દઢ કરી એકજ ચિત્ત—મન૦ ૨૪
પાસ આસ પૂરો અબ મેરી, અરજ એક અવધાર; લ૦
શ્રી નયવિજય વિબુધ પય સેવક, જસ કહે ભવજલતાર. મ૦ ૨૫

[૯]

પૂજાવિધિ માંહે ભાવિયેજી, અંતરંગ જે ભાવ;
તે સવિ તુજ આગલ કહુંજી, સાહેબ! સહજ સ્વભાવ.
સુહંકર! અવધારો પ્રભુ પાસ! ૧
દાતણ કરતાં ભાવિયેજી, પ્રભુ ગુણ જલ મુખ શોધ;
દંત ઉતારી પ્રમાર્જનાજી, તે શુભ નિર્મલ બોધ—સુહંકર૦ ૨

જે કોઇ પાર્શ્વતણા ગુણ ગાશેરે, ભવભવનાં પાતક જાશે રે;
તેના સમક્તિ નિરમળ થાશે–અહો૦ ૫
પ્રભુ ત્રેવીશમા જિનરાયા રે, માતા વામાદેવીના જાયા રે;
અમને દરિશન દ્યોને દયાળા–અહો૦ ૬
હું તો લળીલળી લાગું પાયરે, મારા ઉરમાં તે હરખ ન માયરે;
એમ માણેકવિજય ગુણ ગાય–અહો૦ ૭

૨૪ શ્રી મહાવીરસ્વામીનાં–૭

[૧]

ભક્તિ અમ ચિત્ત સાચી ધરી, ધારીએ શાસનરીતિ રે;
વારીએ દુષ્ટ દુરવાસના, ધ્વંસીએ ભવતણી ભીતિ રે–ભ૦ ૧
વીરજિનરાજ સમ પ્રભુ લહી, ગહગહી બુદ્ધિ ગુણગ્રામ રે;
કોણ પર દેવને આદરે? કલ્પતરુ સમ પ્રભુ પામી રે–ભ૦ ૨
એક આધાર છે તાહરો, માહરે દીનદયાળ! રે;
સાર કીજે હવે દાસની, નાથ! જગજીવ પ્રતિપાળ! રે–ભ૦ ૩
વિનતિ દાસની ધારીએ, ધારીએ કરી ઉપકાર રે;
દોષ અનાદિ નિવારીએ, આપીએ અનુભવ સાર રે–ભ૦ ૪
મોહ જંજાળ વશ જીવડા, રડવડે પુદ્ગલ રાગ રે,
તેહને શુદ્ધ રત્નત્રયી, દાખવી તેં મહાભાગ! રે–ભ૦ ૫
એક આલંબન સ્વામીનો, દાસના ચિત્તને નાહ! રે;
અશરણ શરણ ભવ અટવીનો, તુંહિજ પરમ સત્થવાહ રે–ભ૦ ૬
તુજ ગુણ રાગ ભર હ્રદયમેં, કિમ વસે દુષ્ટ કષાય? રે;
નિર્મળ તત્ત્વના ધ્યાનથી, ધ્યાયક નિર્મળ થાય રે–ભ૦ ૭
ધ્યેયની શુદ્ધતા રસ થકી, વિદ્ધ અય કંચન થાય રે;
તેમ અ–મોહરસે ચેતના, પૂર્ણ આનંદ ઉપાય રે–ભ૦ ૮

[૧૦]

સુખદાઈ રે સુખદાઈ, દાદો પાસજી સુખદાઈ;
ઐસો સાહિબ નહિ કોઉ જગમેં, સેવા કીજે દીલલાઈ—સુખ૦ ૧
સબ સુખદાઇ એહિજ નાયક, એહિ સાયક સુખદાઈ:
કિંકરકું કરે શંકર સરીખો, આપે અપની ઠકુરાઈ—સુખ૦ ૨
મંગલરંગ વધે પ્રભુ ધ્યાને, પાપ-વેલી જાએ કરમાઈ:
શીતલતા પ્રગટે ઘટ અંતર, મીટે મોહકી ગરમાઈ—સુખ૦ ૩
કહા કરું ચિંતામણિ સુરતરુ? જો મેં પ્રભુ સેવા પાઈ;
શ્રી જશવિજય કહે દર્શન દેખ્યો, ઘર આંગન નવનિધિ
આઈ—સુખ૦ ૪

[૧૧]

"ચાલ ચાલ રે કુમર! ચાલ તાહરી, ચાલ ગમે રે:
જગ દીઠા વિના મીઠડા માહરા, પ્રાણ ભમે રે"—ચાલ૦ ૧
[illegible] સાંહિ પહેલું [illegible], દીસે દમે રે:
આવડી વિના આવડું [illegible], [illegible] ભમે રે—ચાલ૦ ૨
[illegible] લાગે [illegible] નેનાં, [illegible] લાગે રે:
[illegible] [illegible] [illegible] પ્રભુ, [illegible] નમે રે—ચાલ૦ ૩

સ્વામિ દરિશણ સમો નિમિત્ત લહી નિર્મલો,
જો ઉપાદાન એ શુચિ ન થાશે;
દોષ કો વસ્તુનો અહવા ઉદ્યમતણો,
સ્વામિસેવા સહી નિકટ લાશે-તાર૦ ૪
સ્વામિગુણ ઓળખી સ્વામિને જે ભજે,
દરિશણ શુદ્ધતા તેહ પામે;
જ્ઞાન ચારિત્ર તપ વીર્ય ઉલ્લાસથી,
કર્મ જીપી વસે મુક્તિધામે-તાર૦ ૫
જગતવત્સલ મહાવીર જિનવર સુણી,
ચિત્ત પ્રભુચરણને શરણ વાસ્યો;
તારજો બાપજી! બિરૂદ નિજ રાખવા,
દાસની સેવના રખે જોશો-તાર૦ ૬
વિનતિ માનજો, શક્તિ એ આપજો,
ભાવસ્યાદ્વાદતા શુદ્ધ ભાસે;
સાધી સાધકદશા સિદ્ધતા અનુભવી,
દેવચંદ્ર વિમલ પ્રભુતા પ્રકાશે-તાર૦ ૭

[૩]

વીર જિણંદ જગત ઉપગારી, મિથ્યાધામ નિવારીજી;
દેશના અમૃતધારા વરસી, પરપરિણતિ સવિ વારીજી. વીર૦ ૧
પંચમે આરે જેહનું શાસન, દોય હજાર ને ચારજી;
યુગપ્રધાન સૂરીશ્વર વહશે, સુવિહિત મુનિ આધારજી. વીર૦ ૨
ઉત્તમ આચારજ મુનિ અજ્જા, શ્રાવક શ્રાવિકા અચ્છજી;
લવણજલધિમાંહે મીઠું જળ, પીવે શૃંગી મચ્છજી. વીર૦ ૩

યાદૃશ પરિણતિ દોષની, તીવ્રતા વારણકાર રે;
તાદૃશ શાસન પ્રભુતણો, રાગ છે એક આધાર રે-ભા૦ ૯
ઘણુ ઘણુ નામ તુમચો જપું, તુજ ગુણ સ્તવન ઉલ્લાસ રે;
ચિંતવી રૂપ પ્રભુજીતણો, કીજીએ આત્મપ્રકાશ રે-ભા૦ ૧૦
વળી વળી વિનવું સ્વામીજી! નિતપ્રતિ તું જિન દેવ રે;
શુદ્ધ આશયપણે મુજ હજ્યો, ભવભવ તાહરી સેવ રે-ભા૦ ૧૧
વીરઆણા અવિહડપણે, આદરું સાધન જોડ રે;
તાહરી શાખથી સત્ય તે. સીઝશે માહરે કોડ રે-ભા૦ ૧૨
ભદ્રભાવ રાગીપણું, વિનતિ એમ કરાય રે;
દેવચંદ્ર પદ નીપજે, નાથજી! ભક્તિ સુપસાય રે-ભા૦ ૧૩

[૨]

તાર હો તાર પ્રભુ! મુજ સેવક ભણી,
જગતમાં એટલું સુજશ લીજે.
દાસ અવગુણભર્યો જાણી પોતાતણો,
દયાનિધિ! દીન પર દયા કીજે-તાર૦ ૧
રાગદ્વેષે ભર્યો મોહ વૈરી નડ્યો,
લોકની રીતિમાં ઘણું રાતો.
ક્રોધવશ ધમધમ્યો શુદ્ધ ગુણ નવિ રમ્યો,
ભમ્યો ભવમાંહિ હું વિષયમાતો-તાર૦ ૨
આદર્યું આચરણ લોક ઉપચારથી,

કલ્પતરૂ, કામઘટ, કામધેનુ મિલ્યો,
આંગણે અમિયરસ મેહ વૂઠો–આજ૦
વીર તું કુંડપુરનયર ભૂષણ હુઓ,
રાય સિદ્ધાર્થ–ત્રિશલા તનુજો;
સિંહ–લંછન, કનક–વર્ણ, કર સપ્ત તનુ,
તુજ સમો જગતમાં કો ન દૂજો–આજ૦
સિંહ પરે એકલો ધીર સંયમ ગ્રહી,
આયુ બોહોંતેર વરસ પૂર્ણ પાળી;
પુરી અપાપાએ નિષ્પાપ–શિવ–વહુ વર્યા,
તિહાં થકી પર્વ પ્રગટી દીવાળી–આજ૦
સહસ તુજ ચઉદ મુનિવર મહાસંયમી,
સાહુણી સહસ છત્રીશ રાજે;
યક્ષ માતંગ, સિદ્ધાયિકા વરસુરી,
સકળ તુજ ભવિકની ભીતિ ભાંજે–આજ૦
તુજ વચનરાગ સુખસાગરે ઝીલતો,
પીલતો મોહ–મિથ્યાત્વ–વેલી;
આવીઓ ભાવીઓ ધર્મપથ હું હવે,
દીજીએ પરમપદ હોઇ બેલી–આજ૦
સિંહ નિશિદીહ જો હૃદયગિરિ, મુજ રમે,
તું સગુણલીહ અવિચલ નિરીહો;
તો કુમત રંગ માતંગના જૂથથી,
મુજ નહિ કોઇ લવલેશ બીહો–આજ૦
ચરણ તુજ શરણ મેં ચરણ–ગુણનિધિ ગ્રહ્યાં,
ભવતરણ ! કરણ-દમ ! શર્મ દાખો;

દશ અચ્છેરે દૂષિત ભરતે, બહુ મતભેદ કરાળજી;
જિન કેવળી પૂરવધર વિરહે, ફણીસમ પંચમ કાળજી. વીર૦ ૪
તેહનું ઝેર નિવારણ મણિસમ, તુજ આગમ તુજ બિંબજી;
નિશિદીપક પ્રવહણ જેમ દરિયે, મરૂમાં સુરતરુલુંબજી, વીર૦ ૫
જૈનાગમ વક્તા ને શ્રોતા, સ્યાદ્વાદ શુચિ બોધજી;
કલિકાળે પણ પ્રભુ ! તુજ શાસન, વરતે છે અવિરોધજી. વીર૦ ૬
મ્હારે તો સુષમાથી દુષમા, અવસર પુણ્યનિધાનજી;
ક્ષમાવિજય જિનવીર સદાગમ, પામ્યો સિદ્ધિનિદાનજી. વી૦ ૭

[૪]

ગિરુઆ રે ગુણ તુમતણા, શ્રી વર્દ્ધમાન જિનરાયા ! રે;
સુણતાં શ્રવણે અમી ઝરે, મહારી નિર્મળ થાયે કાયારે. ગિ૦ ૧
તુમ ગુણ ગણ ગંગાજળે, હું ઝીલી નિર્મળ થાઉં રે,
અવર ન ધંધો આદરું, નિશિદિન તોરા ગુણ ગાઉં રે-ગિ૦ ૨
ઝીલ્યા જે ગંગાજળે, તે છીલ્લર જળ નવિ પેસે રે;
જે માલતી ફૂલે મોહિયા, તે બાવળ જઈ નવિ બેસે રે-ગિ૦ ૩
એમ અમે તુમ ગુણ ગોઠશું, રંગે રાચ્યા ને વળી માચ્યા રે;
તે કેમ પર સુર આદરે ? જે પરનારી વશ રાચ્યા રે-ગિ૦ ૪
તું ગતિ તું મતિ આશરો, તું આલંબન મુજ પ્યારો રે;
વાચકયશ કહે માહરે, તું જીવ જીવનઆધારો રે-ગિ૦ ૫

[૫]

રાય ને રંક સરીખા ગણે રે, ઉદ્યોતે શશી સૂર;
ગંગાજળ તે બિહું તણાં રે, તાપ કરે સવિ દૂર–જિણંદ૦ ૪
સરીખા સહુને તારવા રે, તિમ તુમે છો મહારાજ!
મુજશું આંતરો કિમ કરો રે! બાંહ્ય ગ્રહ્યાની લાજ–જિણંદ૦ ૫
મુખ દેખી ટીલું કરે રે, તે નવિ હોય પ્રમાણ;
મુજરો માને સવિ તણો રે, સાહિબ તેહ સુજાણ–જિણંદ૦ ૬
વૃષભ લંછન માતા સત્યકી રે–નંદન રુક્મિણી કંત;
વાચકયશ એમ વિનવે રે, ભયભંજન ભગવંત–જિણંદ૦ ૭

[૨]

તારી મુદ્રાએ મનડું મોહ્યું રે, મનના મોહનીયા!
તારી મૂરતિએ જગ સોહ્યું રે, જગના જીવનીયા!
તુમ જોતાં સવિ દુરમતિ વિસરી, દિન રાતડી નવી જાણી;
પ્રભુ ગુણ ગણ સાંકળશું બાંધ્યું, ચંચલ ચિત્તડું તાણી રે–મ૦ ૧
પહેલાં તો એક કેવલ હરખે, હેજાળું થઇ હળિયો;
ગુણ જાણીને રૂપે મિલિઓ, અભ્યંતર જઇ ભળિયો રે–મ૦ ૨
વીતરાગ ઇમ જસ નિસુણીને, રાગી રાગ કરેહ;
આપ અરૂપી રાગ નિમિત્તે, દાસ અરૂપ ધરેહ રે–મ૦ ૩
શ્રી સીમંધર! તું જગબંધુ, સુંદર તાહરી વાણી;
મંદર ભૂધર અધિક ધીરજ ધર, વંદે તે ધન્ય પ્રાણી રે–મ૦ ૪
શ્રી શ્રેયાંસ નરેસર નંદન, ચંદન શીતલ વાણી;
સત્યકી માતા વૃષભ લંછન પ્રભુ, જ્ઞાનવિમલ ગુણખાણી રે–મ૦ ૫

[૩]

સુણો ચંદાજી! સીમંધર પરમાતમ પાસે જાજો,

જેહ નવિ ભવ તર્યા નિરગુણી, તારશે કેણી પરે તેહ રે ?
ઇમ અજાણ્યા પડે ફંદમાં, પાપબંધે રહ્યા જેહ રે–સ્વા૦ ૪
કામકુંભાદિક અધિકનું, ધર્મનું કો નવિ મૂલ રે;
દોકડે કુગુરુ તે દાખવે, શું થયું એહ જગ શૂલ રે–સ્વા૦ ૫
અર્થની દેશના જે દીએ, ઓળવે ધર્મના ગ્રંથ રે;
પરમ પદનો પ્રગટ ચોર તે, તેહથી કિમ વહે પંથ રે ?–સ્વા૦ ૬
વિષય રસમાં ગૃહી માચિયા, નાચિયા કુગુરુ મદપૂર રે;
ધુમધામે ધમાધમ ચલી, જ્ઞાન મારગ રહ્યો દૂર રે–સ્વા૦ ૭
કલહકારી કદાગ્રહ ભર્યા, થાપતા આપણા બોલ રે;
જિનવચન અન્યથા દાખવે, આજ તો વાજતે ઢોલ રે–સ્વા૦ ૮
કેઇ નિજ દોષને ગોપવા, રોપવા કેઈ મત કંદ રે;
ધર્મની દેશના પાલટે, સત્ય ભાષે નહિ મંદ રે–સ્વા૦ ૯
બહુ મુખે બોલ એમ સાંભળી, નવિ ધરે લોક વિશ્વાસ રે;
ઢુંઢતા ધર્મને તે થયા, ભ્રમર જિમ કમલની વાસ રે–સ્વા૦ ૧૦

[૫]

શ્રી આત્મ-ધર્મના સ્વરૂપની ઓળખાણ

ઢાળ બીજી

(રાગ ગોડી–ભોલીડા હંસા રે ! વિષય ન રાચીએ રે–એ દેશી)

એમ ઢુંઢંતા રે ધર્મ સોહામણો, મિલિઓ સદ્ગુરુ એક;
તેણે સાચો રે મારગ દાખવ્યો, આણી હૃદય વિવેક.
શ્રી સીમંધર સાહિબ ! સાંભલો. એ આંકણી–૧૧
પરઘર જોતાં રે ધર્મ તુમે ફિરો, નિજ ઘર ન લહો રે ધર્મ;
જિમ નવિ જાણે રે મૃગ કસ્તુરીઓ, મૃગમદ પરિમલ મર્મ–૧૨

મુજ વિનતડી પ્રેમ ધરીને, એણી પેરે તુમે સંભળાવજો.
જે ત્રણ ભુવનનો નાયક છે, જસ ચોસઠ ઇંદ્ર પાયક છે;
નાણ દરિસણ જેહને ખાયક છે— સુણો૦ ૧
જેની કંચનવરણી કાયા છે, જસ ધોરી લંછન પાયા છે;
પુંડરીગિણી નગરીનો રાયા છે સુણો૦ ૨
બાર પર્ષદામાંહી બિરાજે છે, જસ ચોત્રીસ અતિશય છાજે છે;
ગુણ પાંત્રીસ વાણીએ ગાજે છે— સુણો૦ ૩
ભવિજનને જે પડિબોહે છે, તુમ અધિક શીતલ ગુણ સોહે છે;
રૂપ દેખી ભવિજન મોહે છે— સુણો૦ ૪
તુમ સેવા કરવા રસિયો છું, પણ ભરતમાં દૂરે વસિયો છું;
મહા મોહરાય કર ફસિયો છું— સુણો૦ ૫
પણ સાહિબ ચિત્તમાં ધરિયો છે, તુમ આણા ખડ્ગ કર ગ્રહિયો છે;
તો કાંઈક મુજથી ડરિયો છે— સુણો૦ ૬
જિન ઉત્તમ પૂંઠ હવે પૂરો, કહે પદ્મવિજય થાઉં શૂરો;
તો વાધે મુજ મન અતિ નૂરો સુણો૦ ૭

હેમગુરુસમ વડો શબ્દ અનુશાસને,
શીસ તસ વિબુધવર લાભવિજયો–આજ૦ ૧૧
શીસ તસ જીતવિજયો જયો વિબુધવર,
નયવિજય વિબુધ તસ સુગુરુ ભાયા;
રહિઅ કાશી મઠે જેહુથી મેં ભલે,
ન્યાયદર્શન વિપુલ ભાવ પાયા–આજ૦ ૧૨
જેહથી શુદ્ધ લહિયે સકલનય નિપુણ,
સિદ્ધસેનાદિ કૃત શાસ્ત્રભાવા;
તેહ એ સુગુરુ-કરુણા પ્રભો ! તુઝ સુગુણ,
વયણરયણાયરે મુઝ નાવા–આજ૦ ૧૩

કળશ

ઈમ સકલ સુખકર દુરિત ભયહર સ્વામી સીમંધર તણી,
એ વિનતિ જે સુણે ભાવે, તે લહે લીલા ઘણી;
શ્રી નયવિજય વિબુધ ચરણસેવક જસવિજય બુધ આપણી,
રુચિ શક્તિ સારૂ પ્રગટ કીધી શાસ્ત્રમર્યાદા ભણી. ૧

[૭]

સાચી ભક્તિ–પ્રભુપ્રેમ.

કુમતિ ઇમ સકલ દૂરે કરી. ધારીએ ધર્મની રીતરે,
હારીએ નવિ પ્રભુબલ થકી પામીએ જગતમાં જીતરે,
સ્વામિ સીમંધરા ! તું જયો ! એ આંકણી૦ ૧
ભાવ જાણે સકલ જંતુના, ભવ થકી દાસને રાખરે;
બોલિયા બોલ જે તે ગણું, સફલ જો છે તુજ સાખરે–સ્વા૦ ૨

જિમ તે ભૂલ્યો રે મૃગ દશ દિશિ ફરે, લેવા મૃગમદ ગંધ;
તિમ જગ ઢુંઢે બાહિર ધર્મને, મિથ્યાદૃષ્ટિ રે અંધ.
શ્રી સીમંધર૦ ૧૩

જાતિ અંધનો રે દોષ ન આકરો, જે નવિ દેખે રે અર્થ;
મિથ્યાદૃષ્ટિ રે તેહથી આકરો, માને અર્થ અનર્થ.
શ્રી સીમંધર૦ ૧૪

આપ પ્રશંસે રે પરગુણ ઓળવે, ન ધરે ગુણનો રે લેશ;
તે જિનવાણી રે નવિ શ્રવણે સુણે, દિયે મિથ્યા ઉપદેશ.
શ્રી સીમંધર૦ ૧૫

જ્ઞાનપ્રકાશે રે મોહતિમિર હરે, જેહને સુગુરુ સૂર;
તે નિજ દેખે રે સત્તા ધર્મની, ચિદાનંદ ભરપૂર.
શ્રી સીમંધર૦ ૧૬

પૂછું પૂર્વ વિરાધના, શી કીધી એણે જીવ? લાલ રે;
અવિરતિ મોહ ટળી નહિ, દીઠે આગમદીવ લાલ રે—દેવ૦ ૫
આતમ તત્ત્વ સ્વભાવને, પૂરણ શોધન કાજ લાલ રે;
રત્નત્રયી પ્રાપ્તિ તણો, હેતુ કહો મહારાજ! લાલ રે—દેવ૦ ૬
તુમ સરિખા સાહિબ મળે, ભાંજે ભવ ભ્રમ ટેવ લાલ રે;
પુષ્ટાલંબન પ્રભુ લહી, કોણ કરે પરસેવ? લાલ રે—દેવ૦ ૭
દીનદયાલ! કૃપાળ! તું, નાથ! ભવિક આધાર લાલ રે;
દેવચંદ્ર જિનસેવના, પરમામૃત સુખકાર લાલ રે—દેવ૦ ૮

વિહરમાન શ્રી અનંતવીર્ય જિનનું-૧

અનંતવિરજ અરિહંત! સુણો મુજ વિનતિ,
અવસર પામી આજ હું આવ્યો દિલ છતી;
આતમસત્તા હારી સંસારે હું ભમ્યો,
મિથ્યા અવિરતિ રંગ કષાયે બહુ દમ્યો. ૧
ક્રોધ દાવાનળ દગ્ધ માનવિષધર ડસ્યો,
માયાજાલે બદ્ધ લોભ અજગર ગ્રસ્યો;
મન વચ કાયાના યોગ ચપળ થયા પરવશા,
પુદ્ગલ પરિચય પાપતણી અહનિશ દશા. ૨
કામરાગે અણુનાથ્યા સાંઢ પરે ધસ્યો,
સ્નેહરાગની રાચે ભવપિંજર વસ્યો;
દૃષ્ટિરાગરુચિ કાચપાચ સમકિત ગણું,
આગમરીતિ નાથ! ન નિરખું નિજપણું. ૩
ધર્મ દેખાડું માંડ, ભાંડ પરે અતિ લહું,
'અચિરે અચિરે રામ' શૂક પરે કહું;

કૌતુક કે કાગ નજર ઉપરિ, નેહ મુજ નિરંજન કોડે.
નહિ ગમ્યું નજર પર આપકને, તેં કિટે સુરનર જોડે–ક્યાલ ૩
નજર વિના મેં બહુ દુઃખ લહ્યા, નજર વિના તે કેમ જોડે ?
મોહ વિણ મોહ ભાગે નહિ, મોહ કેથી ભાગે તે મેં–ક્યાલ ૪
મન થકી વિરાન મેં નજર કીધો, અકલ નજર મોડવા જોડે !
શ્રીગુરુની નજન જિન પ્રભો વિના, આપદ ન ચાલીજો મોડે–ક્યાલ ૫
નજર–લગન–ધ્યાન–રાગ–આગેરી, નહિ મારું સુખનર રાખે.
મેરી મેં તપ જેડ દાખ્યુ, નહિ નજર નેહ નજર પ્રભાવે–ક્યાલ ૬
ને મુજ [illegible] નહિ, [illegible] .
[illegible] ૭

આઠમી, નવમી, ચોવીશ, પચવીશમી વિદેહવિજયે જયવંતા;
દશલાખ કેવળી, સોક્રોડ સાધુ-પરિવારે ગહુગહંતારે-ભ૦ ૪
ધનુષ પાંચશે ઊંચી સોહે, સોવનવરણી કાયા;
દોષરહિત સુરમહી મહીતળ, વિચરે પાવન પાયારે-ભ૦ ૫
ચોરાશી લાખ પૂરવ જિન જીવિત, ચોત્રીશ અતિશય ધારી;
સમવસરણ બેઠા પરમેશ્વર, પડિબોહે નરનારીરે-ભવિકા૦ ૬
ક્ષમાવિજય જિન કરુણાસાગર, આપ તર્યા પર તારે;
ધર્મનાયક શિવમારગદાયક, જન્મજરા દુઃખ વારેરે-ભ૦ ૭

સિદ્ધાચળનાં સ્તવનો-૧૩

[૮]

સિદ્ધાચલ ગિરિ ભેટયા રે ધન્ય ભાગ્ય હમારા,
એ ગિરિવરનો મહિમા મોટો, કહેતાં ન આવે પારા,
રાયણ રુખ સમોસર્યા સ્વામી, પૂર્વ નવાણું વારા રે. ધ૦ ૧
મૂળનાયક શ્રી આદિજિનેશ્વર, ચઉમુખ પ્રતિમા ચારા;
અષ્ટ દ્રવ્યશું પૂજો ભાવે, સમકિત મૂલ આધારા રે. ધ૦ ૨
ભાવ ભક્તિશું પ્રભુગુણ ગાતાં, અપના જન્મ સુધારા;
યાત્રા કરી ભવિજન શુભ ભાવે, નરક તિર્યંચગતિ વારારે. ધ૦ ૩
દૂર દેશાંતરથી હું આવ્યો, શ્રવણે સુણી ગુણ તોરા;
પતિત ઉદ્ધારણ બિરુદ તુમારું, એ તીરથ જગ સારારે. ધ૦ ૪
સંવત્ અઠારસેં ત્યાશી માસ આષાઢા, વદી આઠમ ભોમવારા;
પ્રભુજીકે ચરણ પ્રતાપકે સંઘમેં, ખિમારતન પ્રભુ પ્યારા રે.
ધન્ય૦ ૫

કપટપટ નટના એ મુનિમુદ્રા ધરે,
પંચવિષય [illegible] સહેજમુનિ [illegible]. ૪
એક દિનમાં નવ વાર [illegible] [illegible] કરે,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] નહિ [illegible].
આ [illegible] [illegible] નીતિ [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], ૫
દીનદયાળ ! કૃપાળ ! [illegible] ! [illegible] ! [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible].
[illegible] [illegible] નહિની [illegible].
નયરી [illegible] [illegible], [illegible] મનિ પતિ ૬
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] ! [illegible] [illegible] [illegible],
વીર [illegible] વીર [illegible] ૭

સંવત્ તેર એકોતેર વરસે, સમરાશા રંગ શેઠ;
ઉદ્ધાર પંદરમો શત્રુંજય કીધો, અગીયાર લાખ દ્રવ્ય ખરચ્યો-
હો ! કુમતિ૦ ૮

સંવત્ પંદર સત્યાશી વરસે, બાદશાહને વારે;
ઉદ્ધાર સોળમો શત્રુંજય કીધો, કરમાશાએ જશ લીધો-
હો ! કુમતિ૦ ૯

જિનપ્રતિમા જિન સરખી જાણી, પૂજો ત્રિવિધે તુમે પ્રાણી!
જિનપ્રતિમામાં સંદેહ ન રાખો, વાચકજશની એ વાણી-
હો ! કુમતિ૦ ૧૦

[૩]

વિમલાચલ વિમલા પાણી, શીતલ તરુ છાયા ઠરાણી;
રસવેધક કંચન ખાણી, કહે ઈન્દ્ર સુણો ઈન્દ્રાણી!
સનેહી સંત! એ ગિરિ સેવો,
ચૌદ ક્ષેત્રમાં તીરથ નહિ એવો-સ૦ ૧
ષટરી પાળી ઉલ્લસીએ, છઠ્ઠ અઠ્ઠમ કાયા કસીએ;
મોહમલ્લની સામા ધસીએ, વિમલાચલ વેગે વસીએ-સ૦ ૨
અન્ય સ્થાનક કર્મ જે કરીએ તે ઈણગિરિ હેઠા હરીએ;
પાછળ પ્રદક્ષિણા ફરીએ, ભવજળનિધિ હેલા તરીએ-સ૦ ૩
શિવમંદિર ચઢવા કાજે, સોપાનની પંક્તિ બિરાજે;
ચઢતાં સમકિતી છાજે, દુરભવ્ય-અભવ્ય તે લાજે-સ૦ ૪
પાંડવ પમુહા કેઇ સંતા, આદીશ્વર ધ્યાન ધરંતા;
પરમાતમ ભાવ ભજંતા, સિદ્ધાચલ સિદ્ધયા અનંતા-સ૦ ૫
ષટ્માસી ધ્યાન ધરાવે, શુકરાજા તે રાજ્યને પાવે;
બહિરંતર શત્રુ હરાવે, શત્રુંજય નામ ધરાવે-સનેહી૦ ૬

[૫]

શ્રી રે સિદ્ધાચલ ભેટવા, મુજ મન અધિક ઉમાહ્યો;
ઋષભ જિણંદને પૂજવા, લીજે ભવ તણો લાહો–શ્રી રે૦ ૧
મણિમય મૂરતિ શ્રી ઋષભની, નિપાઇ અભિરામ;
ભવન કરાવ્યા કનકનાં, રાખ્યાં ભરતે નામ–શ્રી રે૦ ૨
નેમિ વિના ત્રેવીશ પ્રભુ, આવ્યા સિદ્ધક્ષેત્ર જાણી;
શેત્રુંજા સમું તીરથ નહિ, બોલ્યા સીમંધર વાણી–શ્રી રે૦ ૩
પૂરવ નવાણું સમોસર્યા, સ્વામી શ્રી ઋષભ જિણંદ;
રામ પાંડવ મુગતે ગયા, પામ્યા પરમાનંદ–શ્રી રે૦ ૪
પૂરવ પુણ્ય પસાઉલે, પુંડરીકગિરિ પાયો;
કાન્તિવિજય હરખે કરી, શ્રી સિદ્ધાચલ ગાયો–શ્રી રે૦ ૫

[૬]

વિમલાચલ નિતુ વંદીએ, કીજે એહની સેવા,
માનું હાથ એ ધર્મનો, શિવતરુફળ લેવા. વિ૦ ૧
ઉજ્જ્વલ જિનગૃહમંડલી, તિહાં દીપે ઉત્તુંગા;
માનું હિમગિરિ–વિભ્રમે, આઇ અંબર ગંગા. વિ૦ ૨
"કોઇ અનેરું જગ નહિ, એ તીરથ તોલે;"
એમ શ્રીમુખહરિ આગલે શ્રી સીમંધર બોલે. વિ૦ ૩
જે સઘળાં તીરથ કહ્યા, યાત્રા ફળ કહીએ;
તેહથી એ ગિરિ ભેટતાં, શતગણું ફળ લહીએ. વિ૦ ૪
જનમ સફલ હોય તેહનો, જે એ ગિરિ વંદે;
સુજસવિજય સંપદ લહે; તે નર ચિર નંદે. વિ૦ ૫

પ્રભુધ્યાને ભક્તે ગિરિ ભેટ્યા, તીર્થંકર નામ નિકાચ્યા.
બાહુબલને રાગે નમાવ્યા, દ્રાવીડ વિમલગિરિ આવ્યા—ચાલ ૮

[૪]

શ્રી પુંડરીક સ્વામિનું

એક દિન પુંડરીક ગણધરુ રે લાલ !

પૂછે શ્રી આદિજિણંદ સુખકારી રે,

કહીએ તે ભવજલ ઉતરી રે લાલ !

પામીશું ભવપાર ભવતારી રે. એક૦ ૧

કહે જિન ઈણ ગિરિ પામશો રે લાલ !

જ્ઞાન અને નિર્વાણ જયકારી રે,

તીરથ મહિમા વાધશે રે લાલ !

અધિક અધિક મંડાણ નિરધારી રે. એક૦ ૨

એમ નિસુણીને ઈહાં આવીયા રે લાલ !

ઘાતી કરમ કર્યાં દુર તમ વારી રે.

ચુવા ચુવા ચંદન ઓર અરગજા,
કેસર તિલક વિરાજે-મો૦ સિ૦ ૪

ઇણે ગિરિ સાધુ અનંતા સિધ્યા,
કહેતાં પાર ન આવે-મો૦ સિ૦ ૫

જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ એણી પેરે બોલે,
આ ભવ પાર ઉતારો-મો૦ સિ૦ ૬

[૯]

વિવેકી! વિમલાચલ વસીએ, તપ જપ કરી કાયા કસીએ;
ખોટી માયાથી ખસીએ, વિવેકી! વિમલાચલ વસીએ,
વળી ઉન્મારગથી ખસીએ-વિવેકી૦ ૧

માયા મોહિનીએ મોહ્યો, કોણ રાખે રણમાં રોયો?
આ નરભવ એળે ખોયો-વિવેકી૦ ૨

બાળ લીલાએ હુલરાવ્યો, યૌવન યુવતિએ ગાયો;
તોએ તૃપ્તિ નવી પાયો-વિવેકી૦

રમણી ગીત વિષય રાચ્યો, મોહની મદિરાએ માચ્યો;
નવ નવ વેશ કરી નાચ્યો-વિવેકી૦

આગમવાણી સમી આસી, ભવજળધિમાંહી વાસી;
રોહિત મત્સ્ય સમો થાશી-વિવેકી૦

મોહની જાલને સંહારે, આપ કુટુંબ સકલ તારે;
વરણવીએ તે સંસારે-વિવેકી૦

સંસારે કુડી માયા, પંથ શિરે પંથી આયા;
મૃગતૃષ્ણા જલને ધાયા-વિવેકી૦

ભવદવ તાપ લહી આયા, પાંડવ પરિકર મુનિરાયા;
શીતલ સિધ્ધાચલ ધ્યાયા-વિવેકી૦

ખીર ઝરે જેહ ઉપરે, સુણ સુંદરી!
નેહ ધરીને એહ, રે ગુણ મંજરી!
ત્રીજે ભવે તે શિવ લહે, સુણ સુંદરી!
થાયે નિર્મળ દેહ, રે ગુણ મંજરી!
પ્રીત ધરી પ્રદક્ષિણા સુણ સુંદરી!
દીએ એહને જે સાર, રે ગુણ મંજરી!
અભંગ પ્રીતિ હોય જેહને, સુણ સુંદરી!
ભવભવ તુમ આધાર, રે ગુણ મંજરી
કુસુમ, પત્ર, ફળ, મંજરી, સુણ સુંદરી!
શાખા, થડ ને મૂળ, રે ગુણ મંજરી
દેવતણા વાસાય છે, સુણ સુંદરી!
તીરથને અનુકુળ, રે ગુણ મંજરી
તીરથ ધ્યાન ધરો મુદા, સુણ સુંદરી!
સેવો એહની છાંય, રે ગુણ મંજરી
જ્ઞાનવિમલ ગુણ ભાખીઓ, સુણ સુંદરી!
શત્રુંજય માહાત્મ્ય માંહી, રે ગુણ મંજરી

[૧૧]

પ્રણમો પ્રેમે પુંડરીકગિરિરાજિયો,
ગાજિયો જગમાં રે જેહ, સોભાગ
યાત્રાએ જાતાં પગે પગે નિરજરે,
બહુભવ સંચિત ખેહ. સોભાગી
પાપ હોય વજ્રલેપ સમોવડું, તે પણ જાયરે દૂર, સોભાગ
જો એ ગિરિનું દરિશન કીજીએ, ભાવભગતિ ભર
સોભાગી૦

[illegible]

[illegible] ૯

[illegible]

[illegible] ૧૦

[illegible]

[illegible] ૧૧

[illegible]

[illegible] ૧૨

[illegible]

[illegible] ૧૩

[illegible]

[illegible] ૧૪

[illegible]

[illegible] ૧૫

પાપી અભવ્ય ન નજરે દેખે, હિંસક પણ ઉદ્ધરીએ.
વિમલગિરિ૦

ભૂંઈસંથારો ને નારીતણો સંગ, દૂર થકી પરિહરીએ.
વિમલગિરિ૦

સચિત્ત પરિહારી ને એકલ આહારી, ગુરુ સાથે પદ ચરીએ.
વિમલગિરિ૦

પડિક્કમણાં દોય વિધિશું કરીએ, પાપ પડલ વિખરીએ.
વિમલગિરિ૦

કલિકાલે એ તીરથ મોટું, પ્રવહણ જેમ ભરદરીએ.
વિમલગિરિ૦

ઉત્તમ એ ગિરિવર સેવંતા, પદ્મ કહે ભવ તરીએ.
વિમલગિરિ૦

[૧૩]

આંખડીએ રે મેં આજ, શત્રુંજય દીઠો રે;
સવા લાખ ટકાનો દહાડો રે, લાગે મને મીઠો રે.
સફળ થયો મારા મનનો ઉમાહો, વાલા મારા, ભવનો સં
ભાંગ્યો રે
નરક તિર્યંચગતિ દૂર નિવારી, ચરણે પ્રભુજીને લાગ્યો રે
શત્રુંજય૦
માનવભવનો લાહો લીજે, વાલા૦ દેહડી પાવન કીજે રે
સોના-રૂપાને ફૂલડે વધાવી; પ્રેમે પ્રદક્ષિણા દીજે રે
શત્રુંજય૦
દુધડે પખાડીને કેસર ઘોળી, વાલા૦ શ્રી આદીશ્વર પૂજ્યા

[illegible]
[illegible]

[illegible] ૩

[illegible]
[illegible]

[illegible] ૪

[illegible]
[illegible]

[૪]

(રાગઃ–ધન્યાશ્રી તથા દેવગંધાર)

પ્રભુ! તેરો મોહન હે મુખ મટકો,
નીરખી નીરખી અતિ હરખિત હોવે;
અનુભવ મેરે ઘટકો–પ્રભુ૦ ૧
સહજ સુસગતા સમતા કેરી, એહિજ ચરણકો ચટકો,
દરિસન જ્ઞાન અક્ષય ગુણનિધિ તુમ,
દીઓ પ્રેમે તસ કટકો–પ્રભુ૦ ૨
શુદ્ધ સુવાસન સુરભિ સમીરે, મિથ્યામત–રજ ઝટકો;
દંભ પ્રપંચ જોર જિમ ન હોય, પટકટકે મોહ નટકો. પ્રભુ૦ ૩
ધર્મ સંન્યાસ યોગ શિર પાગે, બંધન પય જય પટકો;
દર્શન ચક્રે કર્મ નૃપતિશું, કરત સદા રણ રટકો–પ્રભુ૦ ૪
વીતરાગતા દિલમેં ઉલ્લસત, નહીં અવર ખલ ખટકો;
પૂરવસંચિત પાતક જાતક, અમથી દૂરે સટકો–પ્રભુ૦ ૫
જ્ઞાનવિમલ પ્રભુ ધ્યાન પસાયે, ભવે ભવે ભવિ ! નવિ ભટકો;
આઈ મીલે જ્યું એકી ભાવે, શિવસુંદરીકો લટકો–પ્રભુ૦ ૬

[૫]

સકળ સમતા સુરલતાનો તુંહિ અનોપમ કંદરે.
તુંહિ કૃપારસ કનકકુંભો, તુંહિ જિણંદ મુણિંદ રે–
પ્રભુ ! તુંહિ તુંહિ તુંહિ, તુંહિ તુંહિ ધરતા ધ્યાન રે;
તુજ સ્વરૂપી જે થયા, તેણે લહ્યું તાહરું તાન રે–પ્રભુ૦
તુંહિ અળગો ભવ થકી, પણ ભવિક તાહરે નામ રે;
પાર ભવનો તેહ પામે, એહ અચરિજ ઠામ રે–પ્રભુ૦

[illegible] નયણે [illegible] [illegible] [illegible] છે.
શત્રુંજય ૩

[illegible], [illegible] છે.
[illegible] ઉપરે છે.
શત્રુંજય ૪

[illegible], [illegible] માંહે છે.
[illegible], [illegible] છે. શત્રુંજય ૫

[illegible] છે.
[illegible] [illegible]
શત્રુંજય ૬

[illegible]
[illegible]
શત્રુંજય ૭

જંબૂદ્વીપના ભરતમાં, રાજગૃહી નગરી ઉદ્યાન;
વીરજિણંદ સમોસર્યા, વાંદવા આવ્યા રાજન. ૨
શ્રેણિક નામે ભૂપતિ, બેઠા બેઠણ ઠાય;
વિનવે શ્રી જિનરાયને "દ્યો ઉપદેશ મહારાય!" ૩
ત્રિગડે બેઠા ત્રિભુવનપતિ, દેશના દીયે જિનરાય;
કમળ સુકોમળ પાંખડી, એમ જિન હૃદય સોહાય. ૪
શશી પ્રગટે જેમ તે દિને, ધન્ય તે દિન સુવિહાણ;
એક મને આરાધતાં, પામે પદ નિર્વાણ. ૫

ઢાળ ૨ જી. (અષ્ટાપદ અરિહંતાજી—એ રાગ)

કલ્યાણક જિનના કહું, સુણ પ્રાણીજી રે!
અભિનંદન અરિહંત, એ ભગવંત, ભવિ પ્રાણીજી રે!
માઘ સુદી બીજને દિને, સુણ પ્રાણીજી રે!
પામ્યા શિવસુખસાર હરખ અપાર, ભવિ પ્રાણીજી રે! ૧
વાસુપૂજ્ય જિન બારમા, સુણ પ્રાણીજી રે!
એહિજ તિથે થયું નાણ, સફળ વિહાણ ભવિ પ્રાણીજી રે!
અષ્ટકર્મ ચૂરણ કરી, સુણ પ્રાણીજી રે!
અવગાહન એક વાર મુક્તિ મોઝાર, ભવિ પ્રાણીજી રે! ૨
અરનાથ જિનજી નમું, સુણ પ્રાણીજી રે!
અષ્ટાદશમા અરિહંત એ ભગવંત ભવિ પ્રાણીજી રે!
ઉજ્જવળ તિથિ ફાગણની ભલી, સુણ પ્રાણીજી રે!
વરિયા શિવવધૂ સાર સુંદર નાર, ભવિ પ્રાણીજી રે! ૩
દશમા શીતળ જિનેશ્વરુ, સુણ પ્રાણીજી રે!
પરમપદની એ વેલ ગુણની વેલ ભવિ પ્રાણીજી રે!

[illegible]

નવલવિજય સુપસાયથી રે લાલ, ચતુરને મંગળમાળ રે.
ભવિક૦ ભાવ ધરીને૦ ૧

કળશ

એમ વીર જિનવર સયલ સુખકર ગાયો અતિ ઉલટ ભરે,
અષાઢ ઊજ્જવળ દશમી દિવસે, સંવત્ અઢાર અટ્ઠોત્તરે;
બીજ મહિમા એમ વર્ણવ્યો, રહી સિદ્ધપુર ચોમાસ એ,
જેહ ભવિક ભાવે સુણે ગાવે, તસ ઘર લીલ વિલાસ એ. ૧

શ્રી પાંચમના સ્તવન—૨

(૭ ઢાળનું)

[૧]

સુત સિદ્ધારથ ભૂપને રે, સિધ્ધારથ ભગવાન;
બારહ પરષદા આગળે રે, ભાખે શ્રી વર્દ્ધમાને રે,
ભવિયણ ! ચિત્ત ધરો.

મન વચન કાય ઉમાહ્યો રે, જ્ઞાન-ભગતિ કરો.
ગુણ અનંત આતમતણા રે, મુખ્યપણે તિહાં હોય;
તેમાં પણ જ્ઞાનજ વડું રે, જિણથી દંસણ હોય રે-ભવિ૦
જ્ઞાને ચારિત્રગુણ વધે રે, જ્ઞાને ઉદ્યોત સહાય;
જ્ઞાને થિવિરપણું લહેરે, આચારજ ઉવજ્ઝાયો રે-ભવિ૦
જ્ઞાની શ્વાસોચ્છ્વાસમાં રે, કઠિન કરમ કરે નાશ;
વન્હિ જેમ ઈંધણ દહે રે, ક્ષણમાં જ્યોતિ પ્રકાશોરે-ભવિ૦
"પ્રથમ જ્ઞાન પછે દયા" રે, સંવર મોહ-વિનાશ;
ગુણસ્થાનક પગથાલીએરે, જેમ ચઢે મોક્ષ આવાસોરે-ભવિ૦

તેણે અવસરે ઉદ્યાનમાં રે, વિજયસેન ગણધાર;
જ્ઞાન રયણ રયણાયરુ રે, ચરણ કરણ વ્રતધાર રે–પ્રા૦ આ૦ ૭
વનપાલક ભૂપાલને રે, દીધી વધાઇ જામ;
ચતુરંગી સેના સજી રે, વંદન જાવે તામ રે–પ્રા૦ આ૦ ૮
ધર્મદેશના સાંભળે રે, પુરજન સહિત નરેશ;
વિકસિત નયણ વદન મુદા રે, નહિ પ્રમાદ પ્રવેશ રે–પ્રા૦ આ૦ ૯
જ્ઞાન–વિરાધને પરભવે રે, મુરખ પર આધીન;
રોગે પીડયા ટળવળે રે, દીસે દુઃખિયા દીનરે–પ્રા૦ આ૦ ૧
જ્ઞાનસાર સંસારમાં રે, જ્ઞાન પરમ સુખ હેત;
જ્ઞાનવિના જગજીવડા રે, ન લહે તત્ત્વસંકેત રે–પ્રા૦ આ૦ ૧૧
શ્રેષ્ઠી પૂછે મુણીંદને રે, ભાખો કરુણાવંત !;
ગુણમંજરી મુજ અંગજા રે, કવણ કર્મ વિરતંતરે ?–પ્રા૦ આ૦ ૧૨

[૩]

ધાતકી ખંડના ભરતમાં, ખેટક નયર સુઠામ;
વ્યવહારી જિનદેવ છે, ઘરણી સુંદરી નામ. ૧
અંગજ પાંચ સોહામણા, પુત્રી ચતુરા ચાર;
પંડિત પાસે શીખવા, તાતેં મૂકયા કુમાર. ૨
બાળ સ્વભાવે રમત–કરતાં દહાડા જાય;
પંડિત મારે ત્યારે, મા–આગળ કહે આય. ૩
સુંદરી શંખિણી શીખવે, "ભણવાનું નહિ કામ;
પંડયો આવે તેડવા, તો તસ હણજો તામ." ૪
પાટી ખડિયો લેખણ, બાળી કીધાં રાખ;
શઠને વિદ્યા નવિ રુચે, જેમ કરહાને દ્રાખ. ૫

[illegible] છે, [illegible].
[illegible] છે, [illegible]
તેમાં [illegible] છે, [illegible].
[illegible] છે. [illegible]
વિવિધ [illegible] છે, [illegible].
[illegible] છે, [illegible]
[illegible] છે, [illegible].
[illegible] છે, [illegible]
[illegible] છે, [illegible]
[illegible] છે, [illegible]

[illegible]

ભુક્તભોગી થયો, મંજરી રે, પાળે વ્રત ખટકાય-ત૦
ગુણમંજરી જિનચંદ્રને રે, પરણાવે નિજ તાય-તપશું૦ ૫
સુખ વિલસી થઇ સાધવી રે, વૈજયંતે હોય દેવ; -ત૦
વરદત્ત પણ ઉપન્યો રે, જિહાં સીમંધર દેવ-તપશું૦ ૬
અમરસેન રાજા ઘરે રે, ગુણવંતી નારી પેટ; -ત૦
લક્ષણ-લક્ષિત રાયને રે, પુણ્યે કીધો ભેટ. -તપશું૦ ૭
સુરસેન રાજા થયો રે, સો કન્યા ભરતાર; -ત૦
સીમંધર સ્વામી કને રે, સુણી પંચમી અધિકાર-તપશું૦ ૮
તિહાં પણ તે પણ આદર્યું રે, લોક સહિત ભૂપાળ-ત૦
દશ હજાર વરસાં લગે રે, પાળે રાજ્ય ઉદાર-તપશું૦ ૯
ચાર મહાવ્રત ચોંપશું રે, શ્રી જિનવરની પાસ.-ત૦
કેવળધર મુક્તિ ગયો રે, સાદિ અનંત નિવાસ-તપશું૦ ૧૦
રમણી વિજય શુભા પુરી રે, જંબૂ વિદેહ મઝાર. -ત૦
અમરસિંહ મહીપાળને રે, અમરાવતી ઘરનાર-તપશું૦ ૧૧
વૈજયંત-થકી ચ્યવી રે, ગુણમંજરીનો જીવ -ત૦
માનસસર જેમ હંસલો રે, નામ ધર્યું સુગ્રીવ-તપશું૦ ૧૨
વીશે વરસે રાજવી રે, સહસ ચોરાશી પુત્ર -ત૦
લાખ પૂરવ સમતા ધરે રે, કેવળજ્ઞાન પવિત્ર-તપશું૦ ૧૩
પંચમી તપ મહિમા વિષે રે, ભાખે નિજ અધિકાર-ત૦
જેણે જેહથી શિવપદ લહ્યું રે, તેહને તસ ઉપકાર-તપશું૦ ૧૪

[૬]

ચોવીશ દંડક વારવા, હું વારી લાલ,
ચોવીશમો જિનચંદ રે હું વારી લાલ;

નંદીસૂત્રમાં જ્ઞાન વખાણ્યું, જ્ઞાનના પાંચ પ્રકાર રે;
મતિશ્રુત અવધિ ને મનઃપર્યવ, કેવળ એક ઉદાર રે. પં૦ ૨
મતિ અઠ્ઠાવીશ શ્રુત ચઉદહ વીશ, અવધિ છ અસંખ્ય પ્રકારરે;
દોય ભેદે મનઃપર્યવ દાખ્યું, કેવળ એક ઉદાર રે. પં૦ ૩
ચંદ્ર સૂર્ય ગ્રહ નક્ષત્ર તારા, એકથી એક અપાર રે;
કેવળજ્ઞાન સમું નહિ કોઇ, લોકાલોક પ્રકાશ રે. પં૦ ૪
પાર્શ્વનાથ પસાય કરીને, માહરી પૂરો ઉમેદ રે;
સમયસુંદર કહે હું પણ પામું, જ્ઞાનનો પાંચમો ભેદ રે. પં૦ ૫

આઠમનાં સ્તવન-૨

[૧]

ઢાળ ૧ લી

હાંરે મારે ઠામ ધરમના સાડા પચવીશ દેશજો,
દીપે રે તિહાં દેશ મગધ, સૌમાં શિરે રે લોલ;
હાંરે મારે નગરી તેહમાં, રાજગૃહી સુવિશેષ જો,
રાજે રે તિહાં શ્રેણિક ગાજે, ગજ પરે રે લોલ. ૧
હાંરે મારે ગામ નગર પુર પાવન કરતાં નાથ જો,
વિચરંતા તિહાં આવી વીર સમોસર્યા રે લોલ;
હાંરે મારે ચૌદ સહસ મુનિવરના સાથે સાથ જો,
સૂધા રે તપ સંયમ શીયલે અલંકર્યા રે લોલ. ૨
હાંરે મારે ફૂલ્યા રસભર, ઝુલ્યા અંબ કદંબ જો,
જાણું રે ગુણશીલવન હસી રોમંચિયો રે લોલ;
હાંરે મારે વાયા વાય સુવાય તિહાં અવિલંબ જો,
વાસે રે પરિમલ ચિહું પાસે સંચિયો રે લોલ. ૩

પ્રગટ્યો પ્રાણત સ્વર્ગથી, હું૦ ત્રિશલા-ઉર સુખકંદ રે;
હું૦ મહાવીરને કરું વંદના, હું વારી૦ ૧
પંચમી ગતિને સાધવા, હું૦ પંચમ નાણ વિલાસ રે, હું વા૦
મહાનિશીથ-સિધ્ધાંતમાં, હું૦ પંચમી તપ પરકાશ. હું વા૦ ૨
અપરાધી પણ ઉધ્ધર્યો, હું૦ ચંડકોશિયો સાપ રે; હું વા૦
યજ્ઞ કરંતા બાંભણા, હું૦ સરખા કીધા આપ રે. હું મ૦ ૩
દેવાનંદા બ્રાહ્મણી, હું૦ રિખવદત્ત વળી વિપ્ર રે; હું વા૦
બ્યાશી દિવસ સંબંધથી, હું૦ કામિત પૂર્યાં ક્ષિપ્ર રે. હું મ૦ ૪
કર્મ રોગને ટાળવા, હું૦ સવિ ઔષધનો જાણ રે; હું વા૦
આદર્યો મેં આશા ધરી, હું૦ મુજ ઉપર હિત આણ રે. હું મ૦ ૫
શ્રી વિજયસિંહસૂરીશનો, હું૦ સત્યવિજય પંન્યાસ રે; હું વા૦
શિષ્ય કપૂરવિજય કવિ, હું૦ ચંદ કિરણ જસ જાસ રે. હું મ૦ ૬
પાસ પંન્યાસના શિષ્યે, હું૦ ખિમાવિજય ગુરુનામ રે; હું વા૦
જિનવિજય કહે મુજ હજો, હું૦ પંચમી તપ પરિણામ રે. હું મ૦ ૭

કળશ

ઇય વીર લાયક વિશ્વનાયક સિધ્ધિદાયક સંસ્તવ્યો,
પંચમી તપ સ્તવન ટોડર ગુંથી જિન કંઠે ઠવ્યો;
પુણ્ય પાટણ ક્ષેત્ર માંહે સત્તર ત્રાણું સંવત્સરે,
શ્રીપાર્શ્વ જન્મકલ્યાણ દિવસે સકળ ભવિ મંગળ કરે. ૧

[૨]

વિરતિએ સુમતિ ધરી આદરો, પરિહરો વિષય કષાય રે;
બાપડા ! પંચ પરમાદથી, કાં પડો કુગતિમાં ધાય રે ?–વી૦ ૨
કરી શકો ધર્મકરણી સદા, તો કરો એહ ઉપદેશ રે;
સર્વ કાળે કરી નવિ શકો, તો કરો પર્વ સુવિશેષ રે–વી૦ ૩
જુજુઆ પર્વ ષટનાં કહ્યાં, ફળ ઘણા આગમે જોય રે;
વચન અનુસાર આરાધતાં, સર્વથા સિદ્ધિફળ હોય રે–વી૦ ૪
જીવને આયુ પરભવતણો, તિથિ દિને બંધ હોય પ્રાય રે;
તે ભણી એહ આરાધતાં, પ્રાણીઓ સદ્‌ગતિ જાય રે–વી૦ ૫
તેહવે અષ્ટમી ફળ તિહાં, પૂછે ગૌતમસ્વામ રે;
ભવિક જીવ જાણવા કારણે, કહે વીરપ્રભુ તામ રે–વી૦ ૬
" અષ્ટ મહાસિદ્ધિ હોય એહથી, સંપદા આઠની વૃદ્ધિ રે;
બુદ્ધિના આઠ ગુણ સંપજે, એહથી અષ્ટ ગુણ સિદ્ધિ રે–વી૦ ૭
લાભ હોય આઠ પરિહારનો, આઠ પવયણ ફળ હોય રે;
નાશ આઠ કર્મનો મૂળથી, અષ્ટમીનું ફળ જોય રે–વી૦ ૮
આદિજિન જન્મ દીક્ષા તણો, અજિતનો જન્મ કલ્યાણ રે;
ચ્યવન સંભવતણો, એહ તિથે, અભિનંદન નિરવાણ રે–વી૦ ૯
સુમતિ સુવ્રત નમિ જનમીયા, નેમનો મુગતિદિન જાણ રે;
પાર્શ્વજિન એહ તિથે સિધ્ધલા, સાતમા જિન ચ્યવન માણ રે–૧૦
એહ તિથિ સાધતો રાજીયો, દંડવીરજ લહ્યો મુક્તિ રે;
કર્મ હણવા ભણી અષ્ટમી, કહે સૂત્ર નિર્યુક્તિ રે–વીર૦ ૧૧
અતીત અનાગત કાળના, જિનતણાં કેઈ કલ્યાણ રે;
એહ તિથે વળી ઘણા સંયમી, પામશે પદ નિરવાણ રે–વી૦ ૧૨
ધર્મવાસિત પશુ પંખીયા, એહ તિથે કરે ઉપવાસ રે;
વ્રતધારી જીવ પોસહ કરે, જેહને ધર્મ અભ્યાસ રે–વીર૦ ૧૩

હાંરે મારે દેવ ચતુર્વિધ આવે કોડા કોડ જો,
ત્રિગડું રે મણિ હેમ રજતનું તે રચે રે લોલ,
હાંરે મારે ચોસઠ સુરપતિ સેવે હોડા હોડ જો;
આગે રે રસ લાગે ઇંદ્રાણી નચે રે લોલ. ૪
હાંરે મારે મણિમય હેમ સિંહાસન બેઠા આપ જો;
ઢાળે સુર ચામર મણિરત્ને જડયાં રે લોલ,
હાંરે મારે સુણતાં દુંદુભિનાદ ટળે સવિ તાપ જો;
વરસે રે સુરફૂલ સરસ જાનુ અડયાં રે લોલ. ૫
હાંરે મારે તાજે તેજે ગાજે ઘન જેમ ગુંણજો,
રાજે રે જિનરાજ સમાજે ધર્મને રે લોલ;
હાંરે મારે નિરખી હરખી આવે જન મન ગુંણજો,
ચોપે રે રસ ન પડે ધોખે ભર્મમાં રે રે લોલ. ૬
હાંરે મારે આગમ (ન) જાણી જિનનું શ્રેણિકરાય જો;
આવ્યો રે પરવર્યો હય ગય રથ પાયગે રે લોલ,
હાંરે મારે દઈ પ્રદક્ષિણા વંદી બેઠા ઠામ જો;
સુણવા રે જિનવાણી મોટે ભાયગે રે લોલ. ૭
હાંરે મારે ત્રિભુવનનાયક લાયક તવ ભગવંત જો;
આણી રે જનકરુણા ધર્મકથા કહે રે લોલ,
હાંરે મારે સહજ વિરોધ વિસારી જગના જંત જો;
સુણવા રે જિનવાણી મનમાં ગહગહે રે લોલ. ૮

રાગ બીજો.

અજ, અવિનાશી, અકળ, અજરામર, કેવળ દંસણ નાણીઈ
અવ્યાબાધ, અનંતુ વીરજ, સિદ્ધ પ્રણમો ગુણખાણી–ભવિ૦
વિદ્યા, સૌભાગ્ય લક્ષ્મી પીઠ, મંત્રરાજ યોગ પીઠજી;
સુમેરુ પીઠ એ પંચ પ્રસ્થાને, નમો આચારજ ઈટ્ઠ–ભવિ૦
અંગ, ઉપાંગ, નંદી, અનુયોગા, છ છેદ ને મૂળ ચારજી;
દશ પયન્ના, એમ પણયાલીસ, પાઠક તેહના ધાર–ભવિ૦
વેદ ત્રણ, ને હાસ્યાદિક ષટ, મિથ્યાત્વ ચાર કષાયજી;
ચૌદ અભ્યંતર, નવવિધ બાહ્યની, ગ્રંથિ તજે મુનિરાય–ભ૦
ઉપશમ, ક્ષય–ઉપશમ, ને ક્ષાયિક, દર્શન ત્રણ પ્રકારજી;
શ્રદ્ધાપરિણતિ આતમકેરી, નમીએ વારંવાર— ભવિ૦
અઠ્ઠાવીશ, ચૌદ, ને ષટ દુગ એક, મત્યાદિકના જાણુંજી;
એમ એકાવન ભેદે પ્રણમો, સાતમે પદ વર નાણ–ભવિ૦
નિવૃત્તિ ને પ્રવૃત્તિ ભેદે, ચારિત્ર છે વ્યવહારજી,
નિજગુણ સ્થિરતા ચરણ તે પ્રણમો, નિશ્ચય શુદ્ધપ્રકાર–ભવિ૦
બાહ્ય અભ્યંતર તપ સંવર, સમતા નિર્જરા હેતુજી;
તે તપ નમીએ ભાવ ધરીને, ભવસાગરમાં સેતુ–ભવિ૦
એ નવ પદમાં પણ છે ધર્મી, ધર્મ તે વરતે ચારજી;
દેવગુરુ ને ધર્મ તે એહમાં, દો તીન ચાર પ્રકાર–ભવિ૦
મારગદેશક અવિનાશીપણું, આચાર વિનય સંકેતજી;
સહાયપણું ધરતા સાધુજી, પ્રણમો એહિજ રીતે–ભવિ૦
વિમલેશ્વર સાન્નિધ્ય કરે તેહની, ઉત્તમ જે આરાધેજી;
પદ્મવિજય કહે તે ભવિ પ્રાણી, નિજઆતમહિત સાધે–ભવિ૦

ભાખીયો વીરે આઠમતણો, ભવિકહિત એ અધિકાર રે;
જિનમુખે ઉચ્ચરી પ્રાણીયા, પામશે ભવતણો પારરે–વીર૦ ૧૪
એહથી સંપદા સવિ લહે, ટળે વળી કષ્ટની કોડી રે;
સેવજો શિષ્ય બુધપ્રેમનો, કહે કાંતિ કર જોડી રે–વીર૦ ૧૫

કળશ

ઈમ ત્રિજગભાસન અચલશાસન વર્ધમાન જિનેશ્વરુ,
બુધ પ્રેમ ગુરુ સુપસાય પામી, સંથુણ્યો અલવેસરુ;
જિનગુણ પ્રસંગે ભણ્યો રંગે, સ્તવન એ આઠમતણો,
જે ભવિક ભાવે સુણે ગાવે, કાંતિ સુખ પાવે ઘણો. ૧

[૨]

ઢાળ પહેલી

શ્રી રાજગૃહી શુભ ઠામ અધિક દીવાજે રે,
વિચરંતા વીરજિણંદ અતિશય છાજે રે;
ચોત્રીશ અને પાંત્રીશ વાણી ગુણ લાવે રે,
પધાર્યાં વધામણી જાય શ્રેણિક આવે રે. ૧
તિહાં ચોસઠ સુરપતિ, આવીને ત્રીગડું બનાવે રે,
તેમાં બેસીને ઉપદેશ પ્રભુજી સુણાવે રે,
સુરનર ને તિર્યંચ નિજ નિજ ભાષા રે,
તિહાં સમજીને ભવતીર, પામે સુખ આશા રે. ૨
તિહાં ઇન્દ્રભૂતિ ગણધાર, પૂછે વીરને રે,
પૂછે આઠમનો મહિમાય, [illegible] રે?
તવ ભાખે વીરજિણંદ, [illegible] ! રે,
આઠમદિન જિનનાં કલ્યાણ [illegible] રે. ૩

સંશયછેદક વીરનો રે, વિરહ તે કેમ ખમાય ?
જે દીઠે સુખ ઉપજે રે, તે વિણ કેમ રહેવાય રે ?–વીર૦
નિર્યામક ભવસમુદ્રનો રે, ભવઅટવી સત્થવાહ;
તે પરમેશ્વર વિણ મળે રે, કેમ વાધે ઉત્સાહ રે ?–વીર૦ ૬
વીરથકાં પણ શ્રુતતણો રે, હતો પરમ આધાર;
હવે ઈહાં શ્રુત આધાર છે રે, અહો જિનમુદ્રા સાર રે !–વીર૦ ૬
ત્રણ કાળે સવિ જીવને રે, આગમથી આણંદ;
સેવો ધ્યાવો ભવિજના રે, જિનપડિમા સુખકંદો રે–વીર૦ ૭
ગણધર આચારજ મુનિ રે, સહુને ઇણીપરે સિદ્ધ,
ભવભવ આગમસંગથી રે, દેવચંદ્ર પદ લીધ રે–વીર૦ ૮

[૨]

મારે દીવાળી રે થઈ આજ, પ્રભુમુખ જોવાને,
સર્યાં સર્યાં રે સેવકનાં કાજ, ભવદુઃખ ખોવાને;
મહાવીરસ્વામી મુગતે પહોંચ્યા, ગૌતમ કેવળજ્ઞાન રે,
ધન્ય અમાવસ્યા ધન્ય દીવાળી, મહાવીર પ્રભુ નિર્વાણ–જિન૦
ચારિત્ર પાળી નિરમળું રે, ટાળ્યા વિષય કષાય રે;
એવા મુનિને વંદીએ, જે ઉતારે ભવપાર—જિન૦ ૨
બાકુળા વહોર્યા વીરજિને, તારી ચંદનબાળા રે;
કેવળ લઇ પ્રભુ મુગતે પહોંચ્યા, પામ્યા ભવનો પાર–જિન૦ ૩
એવા મુનિને વંદીએ જે, પંચજ્ઞાનને ધરતા રે;
સમવસરણે દઇ દેશના પ્રભુ, તાર્યા નર ને નાર–જિન૦ ૪
ચોવીશમા જિનેશ્વરુ ને મુક્તિતણા દાતાર રે;
કર જોડી કવિ એમ ભણે પ્રભુ ! દુનિયાફેરો ટાળ–જિન૦ ૫

મહાવીર જિન સ્તવન

(વીર વીર બોલો તમે)

વીર વીર બોલો તમો, વીર વીર બોલો;
વીર વીર એ જ તારે તરવાનું કામ છે.
જિન જિન બોલો તમો, જિન જિન બોલો;
જિન જિન એજ તારે તરવાનું કામ છે.
મહાવીરના રાહથી ભક્તો તરી ગયા;
મુક્તિનો પંથ સહુ કોઇ જોઇ ગયાં.
થોડો થોડો ધર્મ કરો, થોડું થોડું દાન કરો;
ભાવથી કરો તોય, તરવાનું કામ છે;
અહિંસા સિદ્ધાંત પર અડગ રહી ગયા,
સત્ય વચન પર જાન ગુમાવીયા;
થોડા થોડા વાદી બનો, થોડા થોડા ત્યાગી બનો,
ભાવથી બનો તોયે, તરવાનું કામ છે.

દીવાળીનાં સ્તવન-૨

[૧]

મારગદેશક મોક્ષનો રે કેવલજ્ઞાન નિધાન,
ભાવદયાસાગર પ્રભુ રે, પરઉપગારી પ્રધાનો રે—
વીર પ્રભુ સિદ્ધ થયા, સંઘ સકળ આધારો રે;
હવે ઇણ ભરતમાં, કોણ કરશે ઉપગારો રે?—વી૦ ૧
નાથ વિહૂણું સૈન્ય જ્યું રે, વીર વિહૂણો રે સંઘ;
સાધે કોણ આધારથી રે, પરમાનંદ અભંગો રે—વીર પ્રભુ૦ ૨
માત વિહોણું બાળ જ્યું રે, અરહો પરહો અથડાય;
વીરવિહૂણા જીવડા રે, આકુળ-વ્યાકુળ થાય રે.—વીર૦ ૩

ભૂપતિમાં ભરતેસર ભાખ્યો,
વા૦ દેવ માંહે સુરઇંદ્ર રે;
તીરથમાં શેત્રુંજો દાખ્યો,
ગ્રહુગણમાં જેમ ચંદ્ર રે. પજુ૦ ૩
દશરા દીવાળી ને વળી હોળી,
વા૦ અખાત્રીજ દીવાસો રે;
બળેવ પ્રમુખ બહુલાં છે બીજા,
પણ નહિ મુક્તિનો વાસો રે. પજુ૦ ૪
તે માટે તમે અમર પળાવો,
વા૦ અઠ્ઠાઇમહોત્સવ કીજે રે;
અઠ્ઠમ તપ અધિકાઇએ કરીને,
નરભવ લાહો લીજે રે. પજુ૦ ૫
ઢોલ દદામા ભેરી નફેરી,
વા૦ કલ્પસૂત્રનો જગાવો રે;
ઝાંઝરના ઝમકાર કરીને,
ગોરીની ટોળી મળી આવો રે. પજુ૦ ૬
સોના રૂપાના ફૂલડે વધાવો,
વા૦ કલ્પસૂત્રને પૂજો રે;
નવ વખાણ વિધિએ સાંભળતાં,
પાપી મેવાસી ધ્રુજે રે. પજુ૦ ૭
એમ અઠ્ઠાઇનો મહોત્સવ કરતાં,
વા૦ બહુ જીવ જગ ઉદ્ધરીયા રે;
વિબુધવિમળવર સેવક એહથી,
નવનિધ ઋદ્ધિ સિદ્ધિ વરીયા રે. પજુ૦ ૮

શ્રી સિદ્ધ ભગવાનનું સ્તવન-૧

સિદ્ધ જગતશિરે શોભતાં, રમતાં આતમરામ;
લક્ષ્મીલીલાની લહેરમાં, સુખિયા છે શિવઠામ—
સિદ્ધની શોભા રે શી કહું ? ૧
મહાનંદઃ અમૃતપદઃ નમો સિદ્ધઃ કૈવલ્યઃ નામ;
અપુનર્ભવઃ બ્રહ્મપદઃ વળી, અક્ષય-સુખઃ શિવરામઃ-સિદ્ધની૦ ૨
સંશ્રયઃ નિઃશ્રેયઃ અક્ષરાઃ દુખ સમસ્તની હાણ;
નિવૃત્તિઃ અપવર્ગતાઃ મોક્ષઃ મુક્તિઃ નિર્વાણઃ-સિદ્ધની૦ ૩
અચળઃ મહોદયપદઃ લહ્યું, જોતાં જગતના ઠાઠ;
નિજ નિજ રૂપે રે જુજુઆ, વીત્યાં કર્મ તે આઠ.-સિદ્ધની૦ ૪
અ-ગુરુ-લઘુ અવગાહના, નામે વિકસે વદન;
શ્રી શુભ વીરને વંદતાં, રહીએ સુખમાં મગન.-સિદ્ધની૦ ૫

શ્રી પર્યુષણ પર્વનું સ્તવન-૧

સુણજો સાજન સંત! પજુસણ આવ્યા રે,
તમે પુણ્ય કરો પુણ્યવંત! ભવિક! મન ભાવ્યાં રે;
વીર જિણેસર અતિ અલવેસર,
વહાલા! મારા પરમેશ્વર એમ બોલે રે;
પર્વમાંહે પજુસણ મહોટાં,
અવર ન આવે તસ તોલે રે-પજુ૦ ૧
ચોપદમાં જેમ કેસરી મોટો,
ખ૦ ખગમાં ગરુડ કહીએ રે,
નદીમાંહે જેમ ગંગા મોટી,
નગમાં મેરુ લહીએ રે. પજુ૦ ૨

અગ્નિદ્યોત આઠમે ભવે, સાઠ લાખ પૂરવ આયજી,
ત્રિદંડી થઈ વિચરે વલી, નવમે ઇશાને જાયજી-અહો૦ ૧
અગ્નિભૂતિ દશમે ભવે, મંદિરપૂરિ દ્વિજ હોયજી,
લાખ છપન્ન પૂરવ આઉખું, ત્રિદંડી થઇ મરે સોયજી-અ૦ ૧
ઇગ્યારમે ભવે તે થયો, સનતકુમારે દેવજી;
નયરી શ્વેતંબીયે અવતર્યો, બારમે ભવે દ્વિજ હેવજી-અ૦ ૧
ચુમાલીશ લાખ પૂરવ આઉખું, ભારદ્વાજ જસુ નામજી;
ત્રિદંડી થઈ વિચરે વલી, મહા ઇંદ્ર તેરમે ભવે ઠામજી-અ૦ ૧
રાજગૃહી નયરી ભવ ચઉદમે, થાવર બ્રાહ્મણ દાખજી;
ચોત્રીશ લાખ પૂરવ આઉખો, ત્રિદંડી લિંગ તે ભાખજી. અ૦-૧
અમર થયો ભવ પન્નરમે, પાંચમે દેવલોકે દેવજી;
સંસાર ભમ્યો ભવ સોલમે, વિશ્વભૂતિ ક્ષત્રી હેવજી-અ૦-

ઢાળ ત્રીજી.

વિશ્વભૂતિ ધારણીનો બેટો, ભુજબલકુઠં સમૂલ સમેટો;
સંભૂતિ ગુરુને તેણે ભેટયો.
સહસ વરસ તિહાં ચારિત્ર પાળી,લહી દીક્ષા આતમ અજુઆળ
તપ કરી કાયા ગાળી
એક દિન ગાય ધસી સીંગાળી, પડયો ભૂમિ તસ ભાઇએ ભાળ
તેહ શું બળ સંભાળી
ગરવે રીસ ચઢી વિકરાળી, શીંગ ધરી આકાશે ઉછાળી;
તસ બળ શંકા ટાળી. ૦
તિહાં અણુસણ નિયાણું કીધું, તપ વેચી બળ માગી લીધું;
અધો પ્રયાણું કીધું; ૫

શ્રી મહાવીરસ્વામિના સત્તાવીશ ભવનું સ્તવન-૧

દોહા

વિમલ કલમદલ લોયણાં, દીસે વદન પ્રસન્ન;
આદર આણી વીરજન, વાંદી કરું સ્તવન. ૧
શ્રી ગુરુતણે પસાઉલે, સ્તવશું વીરજિણંદ;
ભવ સત્તાવીશ વરણવું, સુણજો સહુ આણંદ. ૨
સાંભળતાં સુખ ઉપજે, સમકિત નિર્મળ હોય,
કરતાં જિનની સંકથા, સફળ દહાડો સોય. ૩

ઢાળ પહેલી.

મહાવિદેહ પશ્ચિમ જાણું, નયસાર નામે વખાણું;
નયરતણો છે એ રાણો, અટવી ગયો સપરાણો. ૧
જમવા વેલાએ જાણી, ભક્તિ રસવંતી આણી;
દત્તની વાસના આવી, તપસ્વી જુએ છે ભાવી. ૨
મારગ ભૂલ્યા તે હેવ, મુનિ આવ્યા તતખેવ;
આહાર દીધો પાય લાગી, ઋષિની ભુખ-તૃષા સવિ ભાગી. ૩
ધર્મ સુણ્યો મનરંગે, સમકિત પામ્યો ચંગે;
ઋષિને ચાલતા જાણી, હિયડે ઉલટ આણી. ૪
મારગ દેખાડયો વહેતો, પાછો વલીઓ એમ કહેતો;
પહેલે ભવે ધર્મજ પાવે, અંતે દેવગુરુને ધ્યાવે. ૫
પંચપરમેષ્ઠિનું ધ્યાન, સૌધર્મે પામ્યો વૈમાન;
આઉખું એક પલ્યોપમ. સુખ ભોગવી અનોપમ. ૬
ભવ બીજે, ત્રીજે આયો, ભરત ઘરે સુત જાયો;
ઓચ્છવ માંગલિક કીધું, નામ તે મરિચિ દીધું. ૭

નવ તે ચૌમાસી કર્યા તો,
ભ૦ બે ત્રણ માસી જાણુ તો;
અઢી માસી બે વાર કર્યા તો,
ભ૦ બે માસી છ વાર વખાણુ તો. ૧૦
દોઢમાસી બે વાર કર્યા તો,
ભ૦ માસખમણુ કર્યા બાર તો;
બહોંતેર પાસખમણુ કર્યા તો,
ભ૦ છઠ્ઠ બસેં ઓગણત્રીશ સાર તો. ૧૧
બાર વરસમાં પારણા તો,
ભ૦ ત્રણસેં ને ઓગણપચ્ચાશ તો;
નિદ્રા બે ઘડીની કરી તો,
ભ૦ બેઠા નહીં બાર વરસ તો. ૧૨
કર્મ ખપાવી કેવલ લહ્યું તો,
ભ૦ ત્રિગડે પરષદા બાર તો;
ગણધર પદની થાપના તો,
ભ૦ જગ હુઆ જયજયકાર તો. ૧૩
ગણધરવર ઇગ્યાર હુઆ તો,
ભ૦ ચઉદ સહસ સાધુ સુખકાર તો;
છત્રીશ સહસ સાધવી હુઇ તો,
ભ૦ શિયળ રયણ ભંડાર તો. ૧૪
એકલાખ ઓગણસાઠ હજાર કહ્યા તો,
ભ૦ શ્રાવક સમકિત ધાર તો;
ત્રણ લાખ અઢાર હજાર શ્રાવિકા તો,
ભ૦ એ કહ્યો વીર પરિવાર તો. ૧૫

સત્તરમેં ભવે શુક્રે સુરવર, ચવી અવતરીયો જિહાં પોતનપુર;
પ્રજાપતિ–મૃગાવતી કુંવર. ૬
ચોરાશી લાખ વરસનું આયુ, સાત સુપન સૂચિત સુત જાયો;
ત્રિપૃષ્ઠ વાસુદેવ ગાયો. ૭
ઓગણીશમેં ભવે સાતમી નરકે, તેત્રીશ સાગર આયુ અભંગે;
ભોગવીઉં તનુ સંગે. ૮
વીશમે ભવે સિંહ હિંસા કરતો, એકવીશમે ચોથી નરકે ફરતો;
વચ્ચે વચ્ચે ઘણા ભવ ભમતો; ૯
બાવીશમે ભવે સરળ સ્વભાવી, સુખ ભોગવતાં જસ ગવરાવી;
પુણ્યે શુભ મતિ આવી. ૧૦
ત્રેવીશમે ભવે મૂકાપુરી સુખે, ધનંજય ધારણીની કુખે;
નર અવતરીયો સુખે. ૧૧
ચક્રવર્તિની પદવી લીધી, પોટિલાચાર્ય શું મતિ બાંધી;
શુભગતિ કિરિયા સાધી. ૧૨
કોડી વરસ દીક્ષાનો જાણ, લાખ ચોરાશી પૂરવ પ્રમાણ;
આઉખું પૂરું જાણ. ૧૩
ચોવીશમે ભવે શુક્રે સુરવર, સુખ ભોગવંયા સાગર સત્તર,
તિહાંથી ચવિયો અમર. ૧૪

ઢાળ ચોથી.

આ ભરતે છત્રિકાપૂરી, જિતશત્રુ–વિજયા નાર મેરે લાલ;
પચ્ચીશમે ભવે ઉપનો, નંદન નામ ઉદાર મેરે લાલ.
તીર્થંકર પદ બાંધીએ–૧
લેઇ દીક્ષા સુવિચાર મેરે લાલ, વીશસ્થાનક તપ આદર્યું;
હુઓ તિહાં જસજયકાર મેરે લાલ. તીર્થંકર૦ ૨

બોલે મધુરી વાણુ કે–ગુણનિધિ સુત હોશે એ,
સુખ સંપતિ ઘર વાધશે, સંકટ ભાંજશે એ. ૩
પંડિતને રાય સંતોષિયા, લચ્છી દીએ ઘણી એ,
કહે એહ વાણી સફળ હોજો અમને તુમ તણી એ;
નિજપદ પંડિત સંચર્યા, રાય સુખે રહે એ,
દેવી ઉદર ગર્ભ વાધતો, શુભ દોહલા લહે એ. ૪
માત ભક્તિ જિનપતિ કરે, ગર્ભ હાલે નહીં એ,
સાત માસ વોલી ગયા, માય ચિંતા લહે એ;
સહીઅરને કહે સાંભળો, કોણે મારો ગર્ભ હર્યો એ,
હું ભોળી, જાણું નહીં, ફોગટ પ્રગટ કર્યો એ. ૫
સખી કહે અરિહંત સમરતાં, દુઃખ દોહગ ટળે એ,
તવ જિન જ્ઞાન પ્રયુંજિયું, ગર્ભથી સલસલે એ;
માત–પિતા પરિવારનું, દુઃખ નિવારીઉ એ,
સંયમ ન લેહું માય–તાય, છતાં જિન નિરધારીયું એ. ૬
અણદીઠે મોહ આવડો, વિછુએ કેમ ખમે એ ?,
નવ માસવાડા ઉપરે, દિન સાડાસાતમે એ;
ચૈત્ર શુકલ દિન તેરસે, શ્રી જિન જનમિયા એ,
સિદ્ધારથ ભૂપતિ ભલા, ઓચ્છવ તવ કિયા એ. ૭

વસ્તુ

પુત્ર જનમ્યો પુત્ર જનમ્યો, જગત શણગાર,
સિદ્ધાર્થ નૃપકુલ-તિલો, કુલમંડણ કુલતણો દીવો;
શ્રી જિનધર્મ પસાઉલે, ત્રિશલાદેવી સુત ચિરંજીવો,
એમ આશીષ દીએ ભલી, આવી છપ્પન કુમારી;
સૂતિ કર્મ કરે તે સહી, સોહે જિસી હરિની નારી. ૧

બ્રાહ્મણ માતપિતા હુઆ તો,
ભ૦ મોકલ્યાં મુક્તિ મોઝાર તો,
સુપુત્ર આવો ઇમ કહ્યો તો,
ભ૦ સેવકની કરો સાર તો. ૧૬
ત્રીશ વરસ ગૃહવાસ વસ્યા તો,
ભ૦ બાર વરસ છદ્મસ્થ તો;
ત્રીસ વરસ કેવળ ધર્યું તો,
ભ૦ બહોંતેર વરસ સમસ્ત તો. ૧૭
એણી પેર પાલી આઉખું તો,
ભ૦ દિન દિવાલી જેહ તો;
મહાનંદ પદવી પામીયા તો,
ભ૦ સમરું હું નિત્ય નેહ તો. ૧૮
સંવત્ સોળ બાસઠ વર્ષે તો,
ભ૦ વિજયાદશમી ઉદાર તો,
લાલવિજય બાકતે કહે તો,
ભ૦ વીરજિન ! ભવજળ તાર તો. ૧૯

ઢાળ છઠ્ઠી

સમરણ સુખસંપદ મીલે, ફલે મનોરથ કોડજી;
રોગ વિયોગ સવિ ટલે, ન હોય શરીરે ખોડજી, ૧
આદ્રીઆણાપુર મંડણો, ખંડણો પાપનો પૂરોજી;
જે ભવિયણ સેવા કરે, સુખ પામે તે ભરપૂરોજી. ૨
મૂરત મોહન વેલડી, દીઠે અતિ આણંદોજી;
સિંહાસન બેઠા સોહે સદા, ગગને જિસ્યો રવિ ચંદોજી. ૩

પ્રદક્ષિણા દેઇ ખમાવે, ઓચ્છવ કરે એ;
નાચે સુર, ગાયે ગીત, પુણ્ય-પોત ભરે એ. ૧૨
ઇણે સુખે સ્વર્ગની લીલ, તૃણ સરખી ગણે એ;
જિન મુકી માયની પાસ, પદ ગયા આપણે એ. ૧૩
માય જાગી, જુએ પુત્ર, સુરવરે પૂજીઓ એ;
કુંડલ દોય, દેવદૂષ્ય અમીય અંગુઠે દીઓ એ. ૧૪
જન્મ મહોત્સવ રાય, ઋદ્ધિયે વાધીઓ એ;
સજ્જન સંતોષી નામ, વર્ધમાન થાપીઓ એ. ૧૫

ઢાળ ચોથી.

પ્રભુ કલ્પતરુ સમ વાધે, ગુણ મહિમા પાર ન લાધે;
રૂપે અદ્દભુત અનુપમ અકલ, અંગે લક્ષણ, વિદ્યા સકલ. ૧

મુખ ચંદ્ર, કમલદલ નયણ, સાસ સુરભિગંધ મીઠાં વયણ;
હેમવરણે પ્રભુતનુ શોભાવે, અતિ નિર્મલ વિણ ન્હવરાયે. ૨

તપ તેજે સુરજ સોહે, જોતાં સુરનરનાં મન મોહે;
પ્રભુ રાજકુમર શું વનમાં, માય-તાય આનંદ મનમાં. ૩

બલ અતુલ વૃષભ ગતિ વીર, ઇંદ્રે સભામાં લહ્યો જિન ધીર;
એક સુર મૂઢ વાત ન માને, આવ્યો પરખવાને વન રમવાને. ૪

અહિ થઇ વૃક્ષ આમલીયે રાખ્યો, પ્રભુ હાથે ઝાલીને દૂર નાંખ્યો;
વળી બાળક થઇ આવી રમિયો, હારી વીરને ખાંધે લઈ ગમિયો.૫

માય-તાય દુઃખ ધરી કહે મિત્ર !, કોઇ વર્ધમાનને લઈ ગયો શત્રુ;
જાતો સુર વાધ્યો ગગન મિથ્યાત્વી,
વીરે મુષ્ટિએ હણ્યો પડ્યો ધરતી. ૬

ઢાળ ત્રીજી

ચલ્યું રે સિંહાસન ઇંદ્ર, જ્ઞાને નિરખતાં એ,
જાણી જનમ જિણંદ ઇંદ્ર, તવ હરખતા એ. ૧
આસનથી રે ઉઠેવ, ભક્તિએ થુણે એ,
વાગે સુઘોષા ઘંટ, સઘળે રણઝણે એ. ૨
ઇંદ્ર ભવનપતિ વીશ, વ્યંતર તણા એ,
બત્રીશ, રવિ-શશી દોય, દશ હરિ કલ્પના એ. ૩
ચોસઠ ઇંદ્ર આણંદ, પ્રભુમી કહે એ;
રત્નગર્ભા જિન માત, દુજી એસી નહીં, એ. ૪
જન્મમહોત્સવે દેવ સવિહુ આવીયા એ;
માય દેઇ નિદ્રા મંત્ર સુત લઈ મેરુ ગયા એ. ૫
કંચન મણિ ભૃંગાર ગંધોદકે ભર્યા એ;
કિમ કરી સહશે લઘુ વીર ? હરિ સંશય ધર્યા એ. ૬
વહેશે નીર પ્રવાહ, કેમ તે નામીયે એ?
ન કરે નમણ અનાદ, જાણ્યું સ્વામીયે એ! ૭
ચરણ અંગુઠે મેરુ ચાંપી, નાચીઓ એ:
મુજ શિર પર ભગવંત એમ લહી રાચીઓ એ. ૮
ઉલટ્યા સાયર સાત, સરવે જલહલ્યા એ:
પાતાલે નાગેન્દ્ર, સઘળા સલસલ્યા એ. ૯
શિખર ત્રુટે ટુંક, ગડગડી પડ્યા એ:
તીન ભુવનના લોક, કંપિત લડથડ્યા એ. ૧૦
અનંત બલ અરિહંત સુરપતિએ કહ્યું એ:
હું મૂરખ સહી મૂઢ, ખોટડું નવિ લહ્યું એ. ૧૧

આગે માય-તાય વિછોહ રે, તું વળી વ્રત લીયે;
ચાંદે ખારં ન દીજીએ એ. ૨
નીર વિના જિમ મચ્છ રે, વીર વિના તિમ;
ટલવલશું ઈમ સહુ કહે એ. ૩
કૃપાવંત ભગવંત રે, નેહ વિના વલી;
વરસ બે ઝાઝેરાં રહ્યા એ. ૪
ફાસુ લીએ અન્ન-પાન રે, પરઘર નવિ જમે;
ચિત્તે ચારિત્ર ભાવે રમે એ. ૫
ન કરે રાજની ચિંતરે, સુર લોકાંતિક આવી કહે;
સંયમ સમે એ. ૬
બુઝ બુઝ ભગવંત! રે, છોડ વિષય સુખ;
એ સંસાર વધારણો એ. ૭

ઢાળ સાતમી

આલે આલે ત્રિશલાનો કુંવર, રાજા સિદ્ધારથનો નંદન,
દાન સંવત્સરી એ;
એક કોડી આઠ લાખ, દિન પ્રત્યે એ,
કનક રયણ રૂપા મોતી તો, મુઠી ભરી ભરી એ. ૧
ઘણુ કણુ ગજ રથ ઘોડલા એ, ગામ નયર, પુર દેશ તો,
મનવંછિત વલી એ,
નિર્ધનને ધનવંત કીયા એ, તસ ઘર ન ઓળખે નારી;
'તો સમ' કહે વલીવલી એ. ૨
દુઃખ દારિદ્ર ટળ્યા જગતણા એ, મેઘ પરે વરસીદાન તો,
પૃથ્વી અઋણ કરી એ,

પાય નમી નામ દીધું મહાવીર, જેહવો ઇંદ્રે કહ્યો તેવો ધીર;
સુર વળીયો પ્રભુ આવ્યો રંગે, માય-તાયને ઉલટ અંગે. ૭

વસ્તુ

રાય ઓચ્છવ રાય ઓચ્છવ કરે મન રંગ,
લેખનશાળાએ સુત ઠવે, વીર જ્ઞાન રાજા ન જાણે;
તવ સૌધર્મ ઇંદ્ર આવીઆ, ગ્રંથ પૂછે સ્વામી વખાણે,
વ્યાકરણ જૈન તિહાં કીયો આનંદે સુરરાય;
વચન પદે પ્રભુ ભારતી, પંડ્યો વિસ્મય થાય.

ઢાળ પાંચમી

યૌવનવય જબ આવીયા એ,
રાયકન્યા યશોદા પરણાવીઆએ;
વિવાહમહોત્સવ શુભ કીયા એ,
સર્વે સુખ સંસારના વિલસીઆ એ. ૧
અનુક્રમે હુઈ એક કુમરી એ,
ત્રીશ વર્ષ જિનરાજ લીલા કરીએ;
માતા પિતા સદ્ગતિ ગયા એ,
પછે વીર વૈરાગે પૂરિઆ એ. ૨
મયણરાય-સેન જીતીઓ એ,
વીર અથીર સંસાર મન ચિંતિઓ એ;
રાજ-રમણી ઋદ્ધિ પરિહરી એ;
કહે કુટુંબને લેશું સંયમ-સિરી એ. ૩

ઢાળ છઠ્ઠી

વિનવીઓ સુપાસ રે, ભાઈ નંદિવર્ધન:
કહે વત્સ ! ન એમ કીજીએ એ. ૧

ઊનહી વરસે મેઘ બારે, વિજળી ઝબૂકે ઘણી;
એહુ ચરણ ઉપર ડાભ ઉગ્યો, ઇમ સહે ત્રિભુવનધણી. ૪

ઢાળ

એક દીન ધ્યાન પૂરું કરી, પ્રભુ નયરીએ પહોંતા ગોચરી,
તિહાં વૈદ્યે શ્રવણે ખીલા જાણીઆ એ;
પારણું કરી કાઉસ્સગ્ગે રહ્યા, તિહાં વૈદ્ય સંચ ભેલા કીયા;
બાંધીયા વૃક્ષે દોર, ખીલા તાણીઆ એ. ૫

ઢાળ નવમી

જુઓ જુઓ કર્મે શું કીધું રે? અન્ન વર્ષ ઋષભે ન લીધું રે;
કર્મવશ મ કરો કોઈ ખેદ રે, મલ્લીનાથ પામ્યા સ્ત્રીવેદ રે. ૧
કર્મે ચક્રી બ્રહ્મદત્ત નડીયો રે, સુભૂમ નરકમાંહે પડીઓ રે;
ભરત બાહુબલ શું બડીયો રે, ચક્રી હાર્યો રાય જશ ચડીયો રે. ૨
સનતકુમારે સહ્યા રોગ રે, નલદમયંતી વિયોગ રે;
વાસુદેવ જરાકુમારે માર્યો રે, બલદેવ મોહનીએ ધાર્યો રે. ૩
ભાઈ શબ મસ્તકે વહીઓ રે, પ્રતિબોધ સુર મુખે લહીઓ રે;
શ્રેણિક નરકે એ પહોંતો રે, વન ગયા દશરથ પુત્રો રે, ૪
સત્યવંત હરિશ્ચંદ્ર ધીર રે, ડુંબ ઘરે શિર વહ્યું નીર રે;
કુબેરદત્તને કુયોગ રે, બ્હેન વળી માતાશું ભોગ રે. ૫
પરહાથે ચંદનબાલા રે, સહિયો સુભદ્રાને આલ રે;
મયણરેહા મૃગાંકલેખા રે, દુઃખ ભોગવીઆ તે અનેકા રે. ૬
કરમે ચંદ્ર કલંકયો એ, રાય રંક કોઈ ન મૂકયો રે;
ઇંદ્ર અહલ્યાશું લુબ્ધો રે, રયણાદેવી રવિ માઉ કીધો રે. ૭
ઇશ્વર નારીએ નચાવ્યો રે, બ્રહ્મા ધ્યાનથી ચૂકાવ્યો રે;
અહ! અહ! કરમ પ્રધાન રે, જીત્યા જીત્યા શ્રી વર્ધમાન રે. ૮

બહુ નર નારી ઓચ્છવ જુએ એ, સુરનર કરે મંડાણ તો;
જિન દીક્ષા વરી એ. ૩
વિહાર ક્રમ જગગુરુ કીયો એ, કેડે આવ્યો માહણમિત્ર તો:
નારી સંતાપિઓ એ;
જિન! યાચક હું વિસર્યો એ, પ્રભુ ખંધ થકી દેવદુષ્ય તો,
પટ ખંડ કરી દીઓ એ. ૪

ઢાળ આઠમી

જસ ઘર હોય પ્રભુ પારણું, સુર તિહાં કંચન વરસે અતિઘણું;
આંગણું દીપે તેજે તેહુતણું એ, દેવ દુંદુભિ વાજે એ;
તેણે નાદ અંબર ગાજે,
છાજે એ, ત્રિભુવનમાંહે સોહામણું એ. ૧

ત્રુટક

સોહામણું પ્રભુ તપ તપે, બહુ દેશવિદેશે વિચરતા;
ભવિ જીવને ઉપદેશ દેતા, સાતે ઈતિ શમાવતા. ૧
ષટ્ માસ કાઉસ્સગ્ગ રહી, જિન કર્મ કઠિન દહે સહી;
ગોવાળ ગોદોહ ભળાવી ગયા, વીર મુખે બોલે નહી. ૨

ઢાળ

ગોધા સવિ દશ દિશે ગયા, તેણે આવી કહ્યું મુનિ! કિહાં ગયા?
અણબોલ્યા ઉપર કોપિયો રે;
શ્રવણ ઉપર ઠોકી ખીલ, તેણે ઉપસર્ગ ન સહ્યા ધીર,
મહાવીર કર્ણે ખીલા ઠોકિયા રે. ૩

ત્રુટક

[illegible]
[illegible]

કાર્તિક માસે દિન દીવાળી નિરવાણ,
પ્રભુ મુક્તે પહોંતા, પામે નિત્ય કલ્યાણ. ૬

કળશ

ઇમ વીર જિનવર સયલ સુખકર, નામે નવનિધિ સંપજે;
ઘર ઋદ્ધિ વૃદ્ધિ સુસિદ્ધિ પામે, એકમના જે નર ભજે. ૧
તપગચ્છ ઠાકુર ગુણ વૈરાગ્યાગર, હીરવિજય સૂરીશ્વરો;
હંસરાજ વંદે મન આણંદે, કહે ધન્ય! મુજ એ ગુરો. ૨

સંમૂચ્છિંમ જીવોને ઉપજવાના ચૌદ સ્થાનકોની સમજુતીનું સ્તવન-૧

ચાલો સહિયરો મંગળ ગાઇએ, લહિએ પ્રભુનાં નામરે—એ આંકણી
પહેલું મંગળ વીર પ્રભુનું, બીજું ગૌતમ સ્વામી રે.
ત્રીજું મંગળ સ્થુલિભદ્રનું, ચોથું મંગલ ધર્મ રે—ચા૦ ૧
જીવની જયણા નિત્યજ કરીએ, સેવિયે શ્રી જિન-ધર્મ રે;
જીવ-અજીવને ઓળખીએ, તો પામીએ સમકિત મર્મ રે—ચા૦ ૨
છાણા ઇંધણાં નિત્ય પુંજીયે, ચુલે ચંદરવો બાંધી રે;
પોચે હાથે વાસીંદુ વાળીએ, દીવે ઢાંકણ ઢાંકી રે—ચા૦ ૩
શિયાળે પક્વાન્ન દીન તીશ, ઉનાળે દિન વીશ રે;
ચોમાસે પંદર દિન માન, ઉપર અભક્ષ્ય ઇશ રે—ચા૦ ૪
ચૌદ સ્થાનકીયા જીવ ઓળખીએ, પન્નવણા સૂત્રની શાખેરે;
વડીનીતિ, લઘુનીતિ, બળખા માંહે અંતર્મુહૂર્ત્ત પાખેરે—ચા૦ ૫
શરીરનો મેલ, નાકનો મેલ, વમન, પિત્ત સાતમે રે;
શુક્ર, શોણિત, મૃતકલેવર, ભીનું કલેવર અગ્યારમે રે—ચા૦ ૬

ઢાળ દશમી

ઇમ કર્મ હણ્યા સવિ ધીર પુરુષ મહાવીર,
બાર વર્ષ તપ્યો તપ તે સઘળો વિણુ નીર;
શાલિવૃક્ષ તળે પ્રભુ પામ્યા કેવળજ્ઞાન,
સમવસરણ રચે સુર, દેશના દે જિન-ભાણ. ૧
અપાપાનયરે યજ્ઞ કરે વિપ્ર જેહ,
સવિ બુઝવી દીખ્યા, વીરને વંદે તેહ:
ગૌતમ ઋષિ આદે ચારશેં ચાર હજાર,
સહસ ચૌદ મુનિવર ગણધર વર અગ્યાર. ૨
ચંદનબાલા મુખ સાધવી સહસ છત્રીશ.
દોઢ લાખ સહસ નવ શ્રાવક ને આરીષ:
ત્રણ લાખ શ્રાવિકા અધિકા સહસ અઢાર,
સંઘ ચતુર્વિધ સ્થાપ્યો, ધન ધન જિન પરિવાર. ૩
પ્રભુ અશોકતરુતળે ત્રિગડે કરેય વખાણ,
સુણે બાર પર્ષદા, યોજન વાણી પ્રમાણ,
ત્રણ છત્ર સોહે શિર, ચામર ઢાળે ઇંદ્ર.
નાટક બહુ બત્રીશ ચોત્રીશ અતિશય જિનચંદ. ૪
ફૂલ પગર ભરે સુર, વાજે દુંદુભિ નાદ,
નમે સાત સુરાસુર, છાંડી સવિ પરમાદ:
સિં[illegible] સોહે, ધર્મ પ્રકાશે સાર,
ચોવીશમો જિનવર, ઉતારે ભવનો પાર. ૫
પ્રભુ વર્ષ બહોંતેર, પાળી નિર્મળ આચાર,
ત્રિભુવન ઉપકારી, તરણ-તારણ જિનરાજ:

તત્પૂજ્યે જગતાં જિનૈઃ પ્રવચનં દષ્યત્કુવાદ્યાવલી—
રક્ષોભઞ્જન હેતુલાગ્નિ-છતમહો દીર્ણાઙ્ગ્રજાલંકૃતમ્ઃ 3
શીતાંશુત્વિષિ યત્ર નિત્યમદધદ્ ગન્ધાઢચાધૂલીકણા-
નાલી કેસરલાલસા સમુદિતાશુ ભ્રામરીભાસિતા;
પાયાદ્ઃ શ્રુતદેવતા નિદધતી તત્રાબ્જકાન્તી ક્રમૌ,
નાલિકે સરલાલસા સમુદિતા શુભ્રામરીભાસિતા. ૪

[૨]

આદિ જિનવર રાયા, જાસ સોવન્ન કાયા,
મરુદેવી માયા, ધોરી લંછન પાયા;
જગત સ્થિતિ નિપાયા, શુદ્ધ ચારિત્ર પાયા,
કેવલસિરિ રાયા, મોક્ષનગરે સિધાયા. ૧
સવિ જિન સુખકારી, મોહ મિથ્યા નિવારી;
દુર્ગતિ દુઃખ ભારી, શોક-સંતાપ વારી;
શ્રેણી ક્ષપક સુધારી, કેવલાનંત ધારી,
નમીએ નર નારી, જેહ વિશ્વોપકારી. ૨
સમવસરણ બેઠા. લાગે જે જિનજી મીઠા,
કરે ગણપ પઈટ્ઠા, ઈંદ્ર ચંદ્રાદિ દીઠા;
દ્વાદશાંગી વરિટ્ઠા, ગૂંથતાં ટાળે રિટ્ઠા,
ભવિજન હોય હિટ્ઠા, દેખી પુણ્યે ગરિટ્ઠા. ૩
સુર સમકિતવંતા, જેહ ઋદ્ધે મહંતા;
જેહ સજ્જન સંતા, ટાળીએ મુજ ચિંતા;
જિનવર સેવંતા, વિઘ્નવારો દુરંતા,
જિન ઉત્તમ થુણંતા, પદ્મને સુખ દિંતા. ૪

નગરનો ખાળ, અશુચિસ્થાન, સ્ત્રી-પુરૂષ સંગમે રે;
ઉપજે ત્યાં મનુષ્ય સંમૂર્છિમ, સ્થાનક જાણો ચૌદમે રે—ચા૦ ૭
અસંખ્યાતા અંતર્મુહૂર્ત આઉખે, બીજાનો નહીં પાર રે;
બાવીશ ભક્ષ્ય, બત્રીશ અનંતકાય, વર્જે નર ને નાર રે—ચા૦ ૮
આપવેદના પરવેદના સરખી, લેખવીએ આઠે જામ રે;
પદ્મવિજય પસાયથી પામે, જિન તે ઠામો ઠામ રે—ચા૦ ૯

ભાગ ૬ ઠ્ઠો

સ્તુતિઓ

શ્રી ઋષભદેવ સ્વામિની સ્તુતિ-૫

[૧]

ભવ્યામ્ભોજવિબોધનૈકતરણે વિસ્તારિકર્માવલી—
રમ્ભાસામજ નાભિનન્દન મહાનષ્ટાપદાભાસુરૈઃ
ભક્ત્યા વન્દિતપાદપદ્મ વિદુષાં સંપાદય પ્રોજ્ઝિતા—
રમ્ભાસામ જ નાભિનન્દન મહાનષ્ટાપદાભાસુરૈઃ. ૧
તે વઃ પાન્તુ જિનોત્તમાઃ ક્ષતરજો [illegible]—
દારાવિભ્રમરોદિનઃ સુમનસો મન્દારવા રાજિતાઃ
[illegible] પતન્તી[illegible],
દારાવિભ્રમરોદિનઃ સુમનસો મન્દારવારાજિતાઃ. ૨
[illegible]—
[illegible]

સમેતશિખરગિરિ ઉપરે, જેણે અણુસણ કીધા,
કાઉસ્સગ્ગ ધ્યાન મુદ્રા રહી, જેણે મોક્ષજ સિધ્યાં;
જક્ષ ગરુડ સમરું સદા, દેવી નિરવાણી,
ભવિક જીવ! તુમે સાંભળો, ઋષભદાસની વાણી. ૪

[૪]

વંદો જિન શાંતિ, જાસ સોવન કાંતિ,
ટાળે ભવભ્રાંતિ, મોહ મિથ્યાત્વ શાંતિ;
દ્રવ્ય-ભાવ અરિ-પાંતિ, તાસ કરતા નિકાંતિ,
ધરતા મન ખાંતિ, શોક–સંતાપ–વાંતિ. ૧

દોય જિનવર નીલા, દોય રક્ત રંગીલા,
દોય ધોળા સુશીલા, કાઢતાં કર્મ કીલા;
ન કરે કોઇ હીલા, દોય શ્યામ સલીલા,
સોળ સ્વામિજી પીલા, આપજો મોક્ષલીલા. ૨

જિનવરની વાણી મોહ–વલ્લી કૃપાણી!
સૂત્રે દેવાણી સાધુને યોગ્ય જાણી
અરથે ગુંથાણી દેવ મનુષ્ય પ્રાણી,
પ્રણમો હિત આણી, મોક્ષની એ નિશાણી. ૩

વાગીશ્વરી દેવી હર્ષ હિયડે ધરેવી,
જિનવર પય સેવી, સાર શ્રદ્ધા, વરેવી;
જે નિત્ય સમરેવી, દુઃખ તેહના હરેવી,
પદ્મવિજય કહેવી, ભવ્ય સંતાપ ખેવી. ૪

[૩]

પ્રહ ઉઠી વંદું ઋષભદેવ ગુણવંત,
પ્રભુ બેઠા સોહીએ, સમવસરણ ભગવંત;
ત્રણ છત્ર બિરાજે, ચામર ઢાળે ઇંદ્ર,
જિનના ગુણ ગાવે, સુર નરનારીના વૃંદ. ૧

[૪]

વિમલાચલમંડન જિનવર આદિ જિણંદ,
નિર્મમ નિર્મોહી, કેવળજ્ઞાન દિણંદ:
જે પૂર્વ નવાણું આવ્યા ધરી આણંદ,
શત્રુંજય શિખરે, સમોસર્યા સુખકંદ. ૧

[૫]

ચૈત્રીપૂનમ દિન શત્રુંજય મહિમાણ,
પુંડરિકવર ગણધર, તિહાં પામ્યા નિર્વાણ:
આદીશ્વર કેરા શિષ્ય પ્રથમ જયકાર,
કેવલ-કમલા-વર, નાભિનરિંદ-મલ્હાર. ૧

પુંડરીક સ્વામિની સ્તુતિ

પુંડરીક મંડણ પાય પ્રણમીજે, આદીશ્વર જિનચંદાજી,
નેમ વિના ત્રેવીશ તીર્થંકર, ગિરિ ચઢીઆ આણંદાજી:
આગમમાંહિ પુંડરીકમહિમા, ભાખ્યો જ્ઞાનદિણંદાજી,
ચૈત્રી પૂનમ દિન દેવી ચક્કેસરી, સૌભાગ્ય દ્યો સુખકંદાજી. ૧

શ્રી શાન્તિનાથ ભગવાનની સ્તુતિ-૫

[૧]

શાન્તિ જિનેશ્વર સાહિબા, સંયમ અવધારે,
સુમિત્રને ઘરે પારણું, ભવપાર ઉતારે.

અષ્ટાપદે શ્રી આદિ જિનવર, વીર પાવાપુરીવરં;
વાસુપૂજ્ય ચંપાનયરી સીધ્યા, નેમિ રૈવત ગિરિવરં;
સમ્મેતશિખરે વીશ જિનવર મુક્તિ પહોંચ્યા મુનિવરં,
ચોવીશ જિનવર નિત્ય વંદો, સકલ સંઘને સુખકરં. ૨
અગ્યાર અંગ ઉપાંગ બારે, દશ પયન્ના જાણીએ,
છ છેદ ગ્રંથ પ્રશસ્ત અર્થા, મૂળ ચાર વખાણીએ;
અનુયોગદ્વાર ઉદાર નંદિ સૂત્ર જિનમત ગાઇએ,
વૃત્તિ, ટીકા, ભાષ્ય, ચૂર્ણિ પીસ્તાલીશ આગમ ધ્યાઇએ. ૩
દોય દિશિ બાળક દોય જેને, સદા ભવિયણ સુખકરુ;
દુઃખહરુ અંબ-લુંબ-સુંદર, દુરિત દોહગ અપહરુ;
ગિરનાર મંડણ નેમિ જિનવર ચરણ પંકજ સેવિએ,
ચઉવિહ સંઘ સુપ્રસન્ન મંગલ, કરો અંબા દેવી એ. ૪

[૩]

દુરિત-ભય-નિવારં, મોહ-વિધ્વંસકારં,
ગુણવતમવિકારં, પ્રાપ્તસિદ્ધિમુદારં;
જિનવર જયકારં, કર્મ સંક્લેશહારં,
ભવ-જલ-નિધિ-તારં નૌમિ નેમિકુમારં. ૧
અડ જિનવર માતા, સિદ્ધિ સૌધે પ્રયાતા,
અડ જિનવર માતા, સ્વર્ગ ત્રીજે વિખ્યાતા;
અડ જિનવર માતા, પ્રાપ્ત માહેન્દ્ર સાતા,
ભવ ભય જિન ત્રાતા, સંતને સિદ્ધિ દાતા. ૨
ઋષભ જનક જાવે, નાગસુર ભાવ પાવે,
ઈશાન સગ કહાવે, શેષ કાંતા સ્વભાવે;

શ્રી નેમિનાથ સ્વામિની સ્તુતિઓ-૩

[૧]

રાજુલ વર નારી, રૂપથી રતિ હારી,
તેહના પરિહારી, બાળથી બ્રહ્મચારી;
પશુઆં ઉગારી, હુઆ ચારિત્રધારી,
કેવળસિરિ સારી પામિયા ઘાતી વારી. ૧
ત્રણ જ્ઞાન સંયુક્તા, માતની કુખે હુંતા,
જનમે પુરહૂંતા આવી સેવા કરંતા;
અનુક્રમે વ્રત ધરંતા, પાંચ સમિતિ ધરંતા,
મહિયલ વિચરંતા, કેવલશ્રી વરંતા. ૨
સવિ સુરવર આવે, ભાવના ચિત્ત લાવે,
ત્રિગડું સોહાવે, દેવછંદો બનાવે;
સિંહાસન ઠાવે, સ્વામીના ગુણ ગાવે,
તિહાં જિનવર આવે, તત્ત્વવાણી સુણાવે. ૩
શાસનસુરી સારી અંબિકા નામ ધારી,
જે સમકિતી નર નારી પાપ સંતાપ વારી;
પ્રભુસેવાકારી જાપ જપીએ સવારી,
સંઘદુરિત નિવારી, પદ્મને જેહ પ્યારી. ૪

[૨]

સુર અસુર વંદિત-પાય પંકજ, મયણ-મલ્લઅક્ષોભિતં,
ઘન સઘન શ્યામ શરીર સુંદર, શંખ લંછન શોભિતં;
શિવાદેવીનંદન ત્રિજગવંદન ભવિક કમલ દિનેશ્વરં,
ગિરનાર ગિરિવર શિખર વંદુ, નેમિનાથ જિનેશ્વરં. ૧

તિણ શું તુમે પૂજો ચઉવીશે જિણંદ,
જેમ દેહ દુઃખ જાવે, આવે ઘર આણંદ. ૨
ત્રિગડે જિન બેઠા સોહિયે સુંદર રૂપ.
તસ વાણી સુણવા, આવી પ્રણમે ભૂપ;
વાણી જોજનની સુણજો ભવિયણ સાર,
તે સુણતાં હોશે પાતિકનો પરિહાર. ૩
પાય રૂમઝુમ રૂમઝુમ ઝાંઝરના ઝણકાર,
પદ્માવતી ખેલે પાર્શ્વ તણા દરબાર;
સંઘ વિઘ્ન હરજો કરજો જયજયકાર,
એમ સૌભાગ્યવિજય કહે, સુખસંપત્તિ દાતાર. ૪

[૩]

પાસ જિણંદા વામાનંદા, જબ ગરભે ફળી,
સુપના દેખે અર્થ વિશેષે, કહે મઘવા મળી;
જિનવર જાયા, સુર હુલરાયા, હુવા રમણી પ્રિયે,
નેમિ-રાજી ચિત્ત વિરાજી, વિલોકિત વ્રત લીયે. ૧
વીર એકાકી ચાર હજારે, દીક્ષા ધૂરે જિનપતિ,
પાસ ને મલ્લી ત્રય શત સાથે, બીજા સહસે વ્રતી;
ખટશત સાથે સંયમ ધરતા વાસુપૂજ્ય જગધણી,
અનુપમ લીલા, જ્ઞાન રસીલા, દેજો મુજને ઘણી. ૨
જિન મુખ દીઠી, વાણી મીઠી, સુરતરુ વેલડી,
દ્રાક્ષ વિહાસે ગઈ વનવાસે, પીલે રસ સેલડી;
સાકર સેંતી તરણા લેતી, મુખે પશુ ચાવતી,
અમૃત દીઠું સ્વર્ગે મીઠું, સુરવધૂ ગાવતી. ૩

પદ્માસન સોહાવે, નેમ આદ્યંત પાવે,
શેષ કાઉસ્સગ્ગ ભાવે, સિદ્ધિ સૂત્રે પઠાવે. ૩
વાહન પુરુષ જાણી, કૃષ્ણ વર્ણે પ્રમાણી,
ગોમેધ ને પટ પાણી, સિંહ બેઠી વખાણી;
તનુ કનક સમાની, અંબિકા ચાર પાણી,
નેમ ભક્તિ ભરાણી, વીરવિજયે વખાણી. ૪

શ્રી પાર્શ્વનાથ સ્વામિની સ્તુતિ-૩

[૧]

શંખેશ્વર પાસજી પૂજીએ, નરભવનો લાહો લીજીએ;
મનવંછિત પૂરણ સુરતરુ, જય વામાસુત! અલવેસરુ. ૧
દોય રાતા જિનવર અતિભલા, દોય ધોળા જિનવર ગુણનીલા;
દોય નીલા દોય શામળ કહ્યા, સોળે જિન કંચનવર્ણ લહ્યા. ૨
આગમ તે જિનવર ભાખિયો, ગણધર તે હૈડે રાખિયો;
તેહનો રસ જેણે ચાખિયો, તે હુવો શિવસુખ સાખિયો. ૩
ધરણેન્દ્રરાય પદ્માવતી, પ્રભુ પાર્શ્વ તણા ગુણ ગાવતી;
સહુ સંઘનાં સંકટ ચૂરતી, નયવિમલનાં વંછિત પૂરતી. ૪

નમદખિલ-સુરેન્દ્રાઃ પાપ-પઙ્કે દિનેન્દ્રાઃ,
કુમત-મૃગ-મૃગેન્દ્રાઃ, કર્મવૃક્ષે ગજેન્દ્રાઃ,
સુ-ગુણ-મણિ-સમુદ્રાઃ, સાધુ-ચકોર-ચન્દ્રાઃ,
ગત-ઘનતર-તન્દ્રાઃ, પાન્તુ વઃ શ્રી-જિનેન્દ્રાઃ. ૨
જિન-વદન-હ્રદાન્તા-ન્નિર્ગતા વાર્દ્ધિકાન્તા,
સુ-પદ-સલિલ-પૂતા, પાપ-પઙ્કૌઘ-હર્તા;
જનન-મરણ-નિત્યા, દ્વાદશાઙ્ગી વિચિત્રા,
મુનિજન-હિત-કર્તા, મોક્ષ-સૌખ્ય-પ્રદાતા. ૩
જિન-નયન-કુરઙ્ગી, શ્યામ-વેણી-ભુજઙ્ગી,
જિન-મુખ-કજ-ભૃઙ્ગી, શ્વેત-વસ્ત્રેઽઙ્ગતાઙ્ગી;
નિબિડ-જડિમ-રોગ-ધ્વંસને-માતુલિઙ્ગી,
શ્રુત-નિચય-વરાઙ્ગી, દેહિ મે દેવિ! સદ્ગીઃ ૪

અજિતનાથ જિન સ્તુતિ-૧

જબ ગરભે સ્વામી, પામી વિજયા નાર,
જીતે નિત્ય પિઉને અક્ષ ક્રીડન હુશિયાર;
તીણે નામ અજિત છે, દેશના અમૃતધાર,
મહાયક્ષ અજિતા, વીર વિઘ્ન અપહાર. ૧

સંભવનાથ જિન સ્તુતિ-૧

*સંભવ સ્વામી સેવીએ, ધન્ય સજ્જન દીહા,
જિનગુણ માળા ગાવતાં, ધન તેહની જીહા;
વયણ સુગંગ તરંગમાં, ન્હાતાં શિવગેહી,
ત્રિમુખસુર દુરિતારિકા, શુભ વીર સનેહી.

*સ્તુતિ-ચૈત્યમાં આ સ્તુતિઓ ચારે વખત બોલી શકાય છે.

ગજ-મુખ દક્ષો વામન યક્ષો, મસ્તકે ફણાવલી,
ચાર તે બાંહી કચ્છપ-વાહી, કાયા જસ શ્યામલી;
ચઉ કર પ્રૌઢા, નાગારૂઢા, દેવી પદ્માવતી,
સોવન-કાન્તિ, પ્રભુ ગુણ ગાતી, વીર ઘરે આવતી. ૪

શ્રી મહાવીર સ્વામિની સ્તુતિ-૫

[૧]

જય જય ભવિહિતકર વીર જિનેશ્વર દેવ,
સુર-નરના નાયક જેહની સારે સેવ;
કરુણા-રસ-કંદો વંદો આનંદ આણી,
ત્રિશલાસુત સુંદર ગુણ-મણિ કેરો ખાણી. ૧

જસ પંચ કલ્યાણક દિવસ વિશેષ સુહાવે,
પણ થાવર નારક તેહને પણ સુખ થાવે;
તે ચ્યવન, જન્મ, વ્રત, નાણ, અને નિરવાણ,
સવિ જિનવર કેરાં એ પાંચે અહિઠાણ. ૨

જિહાં પંચ સમિતિયુત, પંચ મહાવ્રત સાર,
જેહમાં પરકાશ્યા વળી પાંચે વ્યવહાર;
પરમેષ્ઠિ, અરિહંત, નાથ, સર્વજ્ઞ ને પારગ,
એહ પંચ પદે લહ્યો, આગમ અર્થ ઉદાર. ૩

માતંગ સિદ્ધાઈ દેવી જિનપદ સેવી,
દુઃખ દુરિત ઉપદ્રવ જે ટાળે નિતમેવી;
શાસન સુખદાયી આઈ સુણો અરદાસ,
શ્રી જ્ઞાનવિમલ ગુણ પૂરે વાંછિત આશ. ૪

સુવિધિનાથ જિન સ્તુતિ-૧

સુવિધિ સેવા કરતા દેવા, તજી વિષય વાસના;
શિવસુખદાતા જ્ઞાતા ત્રાતા, હરે દુઃખ દાસના;
નય-ગમ-ભંગે રંગે ચંગે, વાણી ભવહારિકા;
અમર અજિતા મોહાતીતા, વીર રચે સુતારિકા.

શીતલનાથ જિન સ્તુતિ-૧

શીતલ પ્રભુ દર્શન, શીતલ અંગ ઉવંગે,
કલ્યાણક પાંચે, પ્રાણી-ગણ સુખ સંગે;
તવ વચન સુણંતા, શીતલકો મનહીં લોકા,
શુભ વીર તે બ્રહ્મા, શાસનદેવી અશોકા.

શ્રેયાંસનાથ જિન સ્તુતિ-૧

શ્રી શ્રેયાંસ સુહંકર પામી, ઇચ્છે અવર ગુણ દેવાજી,
કનકતરુ સેવે કુણ? પ્રભુને, છંડી સુરતરુ સેવાજી;
પૂર્વાપર અવિરોધી સ્યાત્પદ-વાણી સુધારસ વેલીજી,
માનવી મણુઓ સુર સુપસાયે, વીર હૃદયમાં ફેલીજી.

વાસુપૂજ્ય જિન સ્તુતિ-૧

વિમલગુણ અગારં, વાસુપૂજ્યં સકારં,
નિહત-વિષય-વિકારં, પ્રાપ્ત-કૈવલ્ય-સારમ્;
વચન-રસ-ઉદારં, મુક્તિતત્ત્વં વિચારં,
વીર વિઘન નિવારં, સ્તૌમિ ચંડી કુમારમ્.

વિમલનાથ જિન સ્તુતિ-૧

વિમલનાથ વિમલ ગુણ વર્યા, જિનપદભોગી ભવ નિસ્તર્યા;
વાણી પાંત્રીશ ગુણ લક્ષણી, છમ્મુહ સુર પ્રવરા જક્ષણી.

જ્ઞાનાનંદ વિમલ પુરઃસર,
ધરણપ્રિયા શુભ વીર કુબેર. ૧

શ્રી મુનિસુવ્રતસ્વામીની સ્તુતિ-૧

સુવ્રતસ્વામિ, આતમરામી, પૂજો ભવિ ! મન રૂલી,
જિનગુણ થુણિએ, પાતક હણીએ, ભાવસ્તવ સાંકલી;
વચને રહીએ, જુઠ ન કહીએ, ટલે ફલવંચકો,
વીરજિણપાસી નરદત્તા વરુણ જિનાર્ચકો. ૧

શ્રી નમિનાથ સ્વામીની સ્તુતિ-૧

શ્રી નમિનાથ સોહામણા એ, તીર્થપતિ સુલતાન તો
વિશ્વંભર અરિહા પ્રભુ એ, વીતરાગ ભગવાન તો;
રત્નત્રયી જસ ઉજલી એ, ભાખે ષટ્દ્રવ્ય જ્ઞાન તો,
ભ્રૃકુટી સુર ગંધારિકા એ, વીર હૃદય બહુમાન તો. ૧

શ્રી નેમિનાથ સ્વામીની સ્તુતિ-૧

ગિરનારે ગરવો વ્હાલો નેમજિણંદ,
અષ્ટાપદ ઉપરે પૂજી ધરો આણંદ;
સિદ્ધાંતની રચના ગણધર કરે અનેક,
દિવાળી દિવસે દ્યો અંબાઇ વિવેક. ૧

શ્રી ભીડભંજન પાર્શ્વનાથની સ્તુતિ-૧

ભીડભંજન પાસ પ્રભુ સમરો,
અરિહંત અનંતનું ધ્યાન ધરો;
જિનઆગમ અમૃતપાન કરો;
શાસનદેવી સવિ વિઘ્ન હરો. ૧

અનંતનાથજીની સ્તુતિ-૧

જ્ઞાનાદિકા ગુણવરા, નિવસન્ત્યનન્તે,
વજ્રી-સુપર્વ-મહિતો જિન-પદ-પદ્મે;
અંધાજીંવે મતિવરા પ્રણમન્તિ ભક્ત્યા,
પાતાલ ચાંકુશી સુરી, શુભ-વીર-દક્ષા.

શ્રી ધર્મનાથ સ્વામિની સ્તુતિ-૧

સખિ ધર્મ જિણેસર પૂજીએ,
જિન પૂજે મોહને ધ્રુજીએ;
પ્રભુ વયણ સુધારસ પીજીએ,
કિન્નર કંદર્પા રીજીએ. ૧

શ્રી કુંથુનાથ ભગવાનની સ્તુતિ-૨

વશી કુંથુ નતી તિલકો જગતિ,
મહિમા મહતી નત ઇંદ્રતતિ;
પ્રથિતાગમજ્ઞાનગુણા વિગતા,
દાભવીર મતા ગાંધર્વબલા. ૧

આણુરંગી સમકિતસંગી, વિવિધ ભંગી વ્રતધારીજી,
ચઉવિહ સંઘ તીરથ રખવાળી, સહુ ઉપદ્રવ હરનારીજી;
પંચાંગુલી સુરી શાસનદેવી, દેતી જસ તસ ઋદ્ધિજી,
શ્રી શુભવીર કહે શિવસાધન, કાર્ય સકળમાં સિદ્ધિજી. ૪

શ્રી સિદ્ધાચલજીની સ્તુતિ. ૧

પરમ સુખ વિલાસી, શુદ્ધ ચિદ્રૂપ ભાસી,
સહજ રુચિ વિકાસી, મોક્ષ આવાસ વાસી;
મદ મદન વિનાશી, વિશ્વથી જે ઉદાસી,
ઋષભ જિન અનાશી, વંદીયે તે નિરાશી. ૧

જિનવર હિતકારા, પ્રાપ્ત-સંસાર-પારા,
કૃત-કપટ-વિદારા, પૂર્ણ-પુણ્ય-પ્રચારા;
કલિમલ-મલહારા, મર્દિતાનંગચારા,
દુઃખવિપિનકુઠારા, પૂજીયે પ્રેમ-ધારા. ૨

પ્રબલ-નયન-પ્રકાશા, શુદ્ધ-નિક્ષેપ-વાસા,
વિવિધ-નય-વિલાસા, પૂર્ણ-નાણાવભાસા;
પરિહરિત-કદાશા, દત્ત-દુર્વાદિ-વાસા,
ભવિજન સુણિ ખાસા, જૈનવાણી જયાસા. ૩

સકલ-સુર-વિશિષ્ટા, પાલિતાનેકશિષ્ટા,
ગરિમ-ગુણ-ગરિષ્ટા, નાસિતાશેષ-રિષ્ટા;
જનમ-મરણ-નિષ્ટા, દાનલીલાપદિષ્ટા,
હરતુ સકલ દુષ્ટા, દેવી ચક્રા વરિષ્ટા. ૪

વીશ વિહરમાન જિનને વંદું રે,
જિનશાસન પૂજી આણંદું રે;
ચંદા એટલું કામજ કરજો રે,
સીમંધરને વંદણા કહેજો રે. ૨
સીમધર જિનની વાણી રે,
તે તો અમિયપાન સમાણી રે;
ચંદા તમે સુણી અમને સુણાવો રે,
ભવસંચિત પાપ ગમાવો રે. ૩
સીમંધર જિનની સેવા રે,
તે તો શાસન ભાસન મેવા રે;
ચંદા હોજો સંઘના ત્રાતા રે,
ગજ લંછન ચંદ્ર વિખ્યાતા રે. ૪

પંચમીની સ્તુતિ. ૧

શ્રાવણ સુદિ દિન પંચમીએ, જન્મ્યા નેમિજિણંદ તો,
શ્યામવરણ તનુ શોભતું એ, મુખ શારદકો ચંદ તો;
સહસ વરસ પ્રભુ આઉખું એ, બ્રહ્મચારી ભગવંત તો,
અષ્ટ કરમ હેલા હણીએ, પહોતા મુક્તિ મહંત તો. ૧
અષ્ટાપદ પર આદિ જિન એ, પહોતા મુક્તિ મોઝાર તો,
વાસુપૂજ્ય ચંપાપુરી એ, નેમ મુક્તિ ગિરનાર તો;
પાવાપુરી નગરીમાં વળી એ, શ્રી વીરતણું નિરવાણ તો,
સમેતશિખર વીશ સિધ્ધ હુવાએ, શિર વહુ તેહની આણ તો. ૨
નેમનાથ જ્ઞાની હુવા એ, ભાખે સત્ય વચન તો,
જીવદયા ગુણવેલડી એ, કીજે તાસ જતન તો;

એકાદશ્યાદિ-પર્વેન્દુમણિમતિદિશન્ ધીવરાણાં મહાર્થ્યં,
સન્યાયામ્ભશ્ચ નિત્યં પ્રવિતરતુ સ નઃ સ્વપ્રતીરે નિવાસમ્. ૩
તત્પર્વોદ્યાપનાર્થં સમુદિતસુખિયાં શંભુસંખ્યા-પ્રમેયા-
ન્યુત્કૃષ્ટાં વસ્તુવીથી-મભયદસદને પ્રાભૃતીકુર્વતાં તામ્;
તેષાં સઞ્ચાક્ષપાદૈઃ પ્રલપિતમતિભિઃ પ્રેતભૂતાદિભિર્વા,
દુષ્ટૈ-ર્જન્યં ત્વજન્યં હરતુ હરિતનુન્યસ્તપાદાંબિકાખ્યા. ૪

શ્રી સિદ્ધચક્રની સ્તુતિ

[૧]

જિનશાસન વંછિત પૂરણ દેવ રસાળ,
ભાવે ભવી ભણિયે સિદ્ધચક્ર ગુણમાળ;
તિહુંકાળે એહની પૂજા કરે ઉજમાળ,
તે અજર અમરપદ સુખ પામે સુવિશાળ. ૧
અરિહંત સિદ્ધ વંદો આચારજ ઉવજ્ઝાય,
મુનિ દરિસણ નાણ ચરણ તપ એ સમુદાય;
એ નવપદ સમુદિત સિદ્ધચક્ર સુખદાય;
એ ધ્યાને ભવિનાં ભવકોટી દુઃખ જાય. ૨
આસો ચૈતરમાં સુદ સાતમથી સાર;
પુનમ લગી કીજે નવ આંબિલ નિરધાર,
દોયસહસ ગણેવું પદસમ સાડાચાર,
એકાશી આંબિલ તપ આગમ અનુસાર. ૩
શ્રી સિદ્ધચક્રનો સેવક શ્રી વિમલેસરદેવ,
શ્રીપાલતણી રે સુખ પૂરે સ્વયમેવ;
દુઃખદોહગ નાવે જેહ કરે એહની સેવ,
શ્રી સુમતિ સુગુરુનો રામ કહે નિત્યમેવ. ૪

[૨]

પ્રહ ઉઠી વંદું સિદ્ધચક્ર સદાય,
જપીએ નવપદનો જાપ સદા સુખદાય;
વિધિપૂર્વક એ તપ જે કરે થઈ ઉજમાળ,
તે સવિ સુખ પાવે, જિમ મયણા શ્રીપાલ. ૧
માલવપતી પુત્રી, મયણા અતિ ગુણવંત,
તસ કર્મસંયોગે, કોઢી મિલિયો કંત;
ગુરુવચને તેણે, આરાધ્યું તપ એહ,
સુખસંપદ વરીયા તરીયા ભવજળ તેહ. ૨
આંબીલ ને ઉપવાસ, છઠ્ઠ વળી અઠ્ઠમ,
દશ અઠ્ઠાઈ પંદર માસ છ માસ વિશેષ;
ઇત્યાદિક તપ બહુ, સહુમાંહી શિરદાર,
જે ભવિયણ કરશે તે તરશે સંસાર. ૩
તપ સાનિધ્ય કરશે, શ્રી વિમલેશ્વરયક્ષ,
સહુ સંઘના સંકટ ચૂરે થઈ પ્રત્યક્ષ..

[૩]

વરસ દિવસમાં અષાડ ચોમાસ, તેમાં વળી ભાદરવો માસ;
આઠ દિવસ અતિ ખાસ.
પર્વ પજ્જુસણ કરો ઉલ્લાસ, અટ્ઠાઈધરનો કરવો ઉપવાસ;
પોસહ લીજે ગુરુ પાસ.
વડા કલ્પનો છટ્ઠ કરીજે, તેહ તણો વખાણ સુણીજે;
ચૌદ સુપન વાંચીજે.
પડવેને દિન જન્મ વંચાય, ઓચ્છવ મહોચ્છવ મંગલ ગવાય;
વીર જિણેસર રાય. (૧)
બીજ દિને દીક્ષા અધિકાર સાંજ સમય નિર્વાણ વિચાર,
વીર તણો પરિવાર.
ત્રીજ દિને શ્રીપાર્શ્વ વિખ્યાત, વળી નેમિસરનો અવદાત;
વળી નવ ભવની વાત.
ચોવીશે જિન અંતર તેવીશ, આદિ જિનેશ્વર શ્રી જગદીશ;
તાસ વખાણ સુણીશ.
ધવળ મંગળ ગીત ગહુંલી કરીયે, વળી પ્રભાવના નિત અનુસરીએ;
અટ્ઠમ તપ જય વરીયે. (૨)
આઠ દિવસ લગે અમર પળાવો, તેહતણો પડહો વજડાવો;
ધ્યાન ધરમ મન ભાવો.
સંવત્સરી દિન સાર કહેવાય, સંઘ ચતુર્વિધ ભેળો થાય;
બારસેં સૂત્ર સુણાય.
થિરાવલી ને સામાચારી, પટ્ટાવલી પ્રમાદ નિવારી;
સાંભળજો નરનારી.

સહુ સૂત્ર શિરોમણિ, કલ્પસૂત્ર સુખકાર,
તે શ્રવણે સુણીને, સફળ કરો અવતાર. ૩
સહુ ચૈત્ય જુહારી, ખમત-ખામણાં કીજે,
કરી સાહમ્મિવચ્છલ, કુગતિ-દ્વાર પટ દીજે;
અઠ્ઠાઈ-મહોત્સવ, ચિદાનંદ ચિત્ત લાઈ,
ઇમ કરતાં સંઘને, શાસનદેવ સહાઈ. ૪

[૨]

સત્તરભેદી જિનપૂજા રચીને સ્નાત્ર મહોત્સવ કીજે જી,
ઢોલ દદામા ભેરી નફેરી ઝલ્લરીનાદ સુણીજે જી;
વીરજિન આગળ ભાવના ભાવી માનવભવ ફળ લીજે જી,
પર્વ પજુસણ પૂરવ પુણ્યે આવ્યા એમ જાણીજે જી. ૧
માસ પાસ વળી દશમ દુવાલસ ચત્તારી અઠ્ઠ કીજે જી,
ઉપર વળી દશ દોય કરીને જિન ચોવીસે પૂજીજે જી;
વડા કલ્પનો છઠ્ઠ કરીને વીરચરિત્ર સુણીજે જી,

આગમ સૂત્રને અણુમીશ, કલ્પસૂત્રશું પ્રેમ ધરીશ;
શાસ્ત્ર સર્વે સુણીશું. (૨)
સત્તરભેદી જિનપૂજા રચાવો, નાટકકેરા ખેલ મચાવો;
વિધિશું સ્નાત્ર ભણાવો.
આડંબરશું દેહરે જઈએ, સંવત્સરી પડિક્કમણું કરીએ;
સંઘ સર્વને ખમીએ.
પારણે સાહમ્મિવચ્છલ કીજે, યથાશક્તિએ દાન જ દીજે,
પુણ્ય ભંડાર ભરીજે.
શ્રી વિજયાણંદસૂરિ ગણધાર, જસવંતસાગર ગુરુ ઉદાર,
જિનેન્દ્રસાગર જયકાર. (૪)

પર્યુષણપર્વની સ્તુતિ

પુન્યનું પોષણ પાપનું શોષણ, પર્વ પજુસણ પામીજી,
કલ્પ ઘરે પધરાવો સ્વામી, નારી કહે શિર નામીજી;
કુંવર ગયવર ખંધ ચઢાવી, ઢોલ નિશાન વજડાવોજી,
સદ્ગુરુ સંગે ચઢતે રંગે, વીરચરિત્ર સુણાવોજી. ૧

જિનેન્દ્રવાક્યં પ્રથિતપ્રભાવં, કર્માષ્ટકાનેકપ્રભેદસિંહમ્;
આરાધિતં શુદ્ધમુનીન્દ્રવર્ગૈ-ર્જગત્યમેયં જયતાત્ નિતાન્તમ્. ૩
સમ્યગ્દશાં વિઘ્નહરા ભવન્તુ, માતંગયક્ષાઃ સુરનાયકાશ્ચ;
દીપાલિકાપર્વણિ સુપ્રસન્નાઃ, શ્રીજ્ઞાનસૂરિવરદાયકાશ્ચ. ૪

શ્રી વીશસ્થાનકની સ્તુતિ

પૂછે ગૌતમ વીરજિણંદા, સમવસરણ બેઠા શુભકંદા;
પૂજિત અમર સુરીંદા.
"કેમ નિકાચે પદજિનચંદા! કિણુવિધ તપ કરતાં બહુ ફંદા!
ટળે દુરિત-દંદા!"
તો ભાખે પ્રભુજી ગતનિંદા, સુણ "ગૌતમ! વસુભૂતિનંદા!
નિર્મળ તપ અરવિંદા!
વીશસ્થાનક તપ કર મહંદા, જિમ તારક સમુદાયે ચંદા;
તિમ એ તપ સવિઇંદા. ૧
પ્રથમપદ અરિહંત ભણીજે, બીજે સિદ્ધ પવયણ પદ ત્રીજે;
આચરજ થિર ઠવીજે.
ઉપાધ્યાય ને સાધુ ગ્રહીજે, નાણ દંસણપદ વિનય વહીજે;
અગીયારમે ચારિત્ર લીજે.
બંભવયધારિણં ગણીજે, કિરિયાણં તવસ્સ કરીજે,
ગોયમ જિણાણં લહીજે.
ચારિત્ર નાણ સુઅસ્સ તિત્થસ્સ કીજે,
ત્રીજે ભવ તપ કરત સુણીજે, એ સવિજિન તપ લીજે. ૨
આદિ નમો પદ સઘળે ઠવીશ, બાર પન્નર વળી બાર છત્રીશ;
દશ પચ્ચીશ સગવીશ.

પંચતીર્થ સ્તુતિ

શ્રીશત્રુંજયમુખ્યતીર્થતિલકં શ્રી નાભિરાજાંગજં,
વન્દે રૈવતશૈલમૌલિમુકુટં શ્રી નેમિનાથં તથા;
તારંગેઽપ્યજિતં જિનં ભૃગુપુરે શ્રી સુવ્રતં સ્થંભને,
શ્રીપાર્શ્વં પ્રણમામિ સત્યનગરે શ્રી વર્ધમાનં ત્રિધા. ૧
વંદેઽનુત્તરકલ્પતલ્પભવને ગ્રૈવેયકે વ્યન્તરા,
જ્યોતિષ્કામરમન્દરાદ્રિવસતીસ્તીર્થંકરાનાદરાત્;
જંબૂ-પુષ્કરધાતકિષુ રુચકે નંદીશ્વરે કુંડલે,
યે ચાન્યેઽપિ જિના નમામિ સતતં તાન્ કૃત્રિમાકૃત્રિમાન્. ૨
શ્રીમદ્વીરજિનાસ્યપદ્મહૃદતો નિર્ગત્ય તં ગૌતમં,
ગંગાવર્ત્તનમેત્ય યા પ્રવિશતિ મિથ્યાત્વજેતા[illegible];
ઉત્પત્તિવિપત્તિસંતતિવિપથગા જ્ઞાનામ્બુના પૂરિતા,
સા મે કર્મમલં હરત્વવિકલં શ્રીદ્વાદશાંગી નદી. ૩
[illegible]વિશદ[illegible] પૂર્ણેન્દુ[illegible],
[illegible] ભારતી;
[illegible]-[illegible],
[illegible] ૪

ક્રોધ-અનુબંધ નવિ રાખીએ, ભાખિએ વયણ મુખે સાચ રે;
સમકિત-રત્નરુચિ જોડીએ, છોડીએ કુમતિ-મતિ-કાચ રે. ૩
શુદ્ધપરિણામને કારણે, ચારનાં શરણ ધરે ચિત્ત રે;
પ્રથમ તિહાં-શરણ અરિહંતનું, જેહ જગદીશ જગમિત્ત રે. ૪
જે સમોસરણમાં રાજતા, ભાંજતા ભવિક-સંદેહ રે;
ધર્મનાં વચન વરસે સદા, પુષ્કરાવર્ત જિમ મેહ રે.
શરણ બીજું ભજે સિદ્ધનું, જે કરે કર્મ-ચકચુર રે;
ભોગવે રાજ શિવનગરનું, જ્ઞાન-આનંદ-ભરપૂર રે.
સાધુનું શરણ ત્રીજું ધરે, જેહ સાધે શિવપંથ રે;
મૂળ-ઉત્તર-ગુણે જે વર્યા, ભવ-તર્યા ભાવ-નિર્ગ્રંથ રે.
શરણ ચોથું કરે ધર્મનું, જેહમાં વર-દયા-ભાવ રે;
જે સુખ હેતુ જિનવર કહ્યું, પાપજલ તારવા નાવ રે.
ચારનાં શરણ જે પડિવજે, વલી ભજે ભાવના શુદ્ધ રે;
દુરિત સવિ આપણાં નિંદિએ, જેમ હોયે સંવર-વૃદ્ધ રે.
ઇહભવ પરભવ આચર્યા, પાપ-અધિકરણ મિથ્યાત રે;
જે જિનાઽઽશાતનાદિક ઘણાં, નિંદીએ તેહ ગુણઘાત રે.
ગુરુતણાં વચન તે અવગણી, ગુંથિયા આપમત જાલ રે;
બહુપરે લોકને ભોળવ્યા, નિંદીયે તેહ જંજાલ રે.
જેહ હિંસા કરી આકરી, જેહ બોલ્યા મૃષાવાદ રે;
જેહ પરધન હરી હરખીયા, કીધલો કામ ઉન્માદ રે.
જેહ ધન-ધાન્ય-મૂર્છા ધરી, સેવિયા ચાર કષાય રે;
રાગ ને દ્વેષને વશ હુવા, જે કીધા કલહ-ઉપાય રે.
જુઠ જે આલ પરને દિયા, જે કર્યાં પિશુનતા પાપ રે;
રતિ-અરતિ-નિંદ-માયા-મૃષા, વલિય મિથ્યાત્વ-સંતાપ રે.

પાંચ અરદશ તેર ગણીશ, સિત્તેર નવ કિરિયા પચવીશ;
બાર અઠ્ઠાવીસ ચોવીશ.
શત્તર એકાવન પિસ્તાલીસ, પાંચ લોગસ્સ કાઉસગ્ગ કહીશ;
નવકારવાળી વીશ.
એક એક પદે ઉપવાસજ વીશ, માસપટે એક ઓળી કરીશ.
એમ સિદ્ધાંત જગીશ. ૨
શાંતે એકાસણું તિવિહાર, છઠ્ઠ અઠ્ઠમ માસખમણ
ઉદાર: પડિક્કમણું દોયવાર.
ઇત્યાદિક વિધિ ગુરુગમધાર, એકપદ આરાધન ભવપાર.
ઉજમણું વિવિધ પ્રકાર.
આનંદઘન હર્ષ મનોહર, દેવી સિદ્ધાઈ શાસન સુખકાર
દિન-દિન [illegible].
દાનવિજય [illegible]
ધીરવિજય [illegible]. ૩

વિભાગ ૭ મો.

સજ્ઝાયો.

પાન સમારે બીડું વાળી, માંહી કપુરનો વાસ;
એમ કરી મુજ પદ્મિણી આપે, તે મૂકી નિરાશ કે. રા૦ ૧૯
પંચ વિષય હું ભોગ ભોગવતો, જાતો કાળ ન જાણ્યો;
એક દિવસ મુજ રોગ ઉપન્યો, નવિ શમે તે ચિત્ત આણ્યો કે. રા૦ ૨૦
કાકા-કાકી, ફુઆ, ભાણેજી, મામા, માસા, મામી,
નેહ ધરે માસી મુજ અધિકો, જાણે કે અંતરજામી કે. રા૦ ૨૧
માય, તાય, બંધવ મુજ ભગિની, દુઃખ નવિ લીઓ જાય;
નારી મુખ વિલપંતી બોલે એ, દુઃખ અમ ન સહાય કે. રા૦ ૨૨
તિણ વેદન મુજ નિંદ ન આવે, અન્ન પાન નવિ ભાવે;
યંત્રમંત્ર કીધા ઘણેરા, તો પણ દુઃખ નવિ જાવે કે. રા૦ ૨૩
વૈદ્ય જાણ તેડયા તિણીવારે, દીધા બહુલા દામ;
ઔષધ ભેષજે ગુણ નવિ થાયે, વિલખાણા તે તામ કે. રા૦ ૨૪
ચિત્ત ચોખે કરી મેં રે વિચાર્યું, એકલડો વનવાસી;
એ સંસારતણાં દુઃખ વિરૂઆ, ગઇ વેદના તવ નાશી કે. રા૦ ૨૫
દિનકર ઉગે તમ જિમ નાશે, તિમ મુજ વેદના ભાગી;
સંયમ વરિયો વેદન હરીયો, સમતાશું લય લાગી કે. રા૦ ૨૬
મગધાધીપ હરખ્યો મનમાંહી, વચન કહે રે વિચારી;
"નાથપણું તુમને મુનિ સાચું, આપ તર્યા પર તારી કે"
રાજન પંચમહાવ્રતધારી. ૨૭
શીશ નમાવી પાયે લાગી, પછી છોડયું મિથ્યાત;
યોગીસરને ધ્યાને લીનો, અજુવાળે કુળજાત કે. રા૦ ૨૮
ઋષિ અનાથી ચારિત્ર પાળી, પહોંચ્યા શિવપુર ઠામ;
કનકવિજય બુધચરણે મધુકર, ઇમ બોલે મુનિરામ કે. રા૦ ૨૯

પડિક્કમણાની સજ્ઝાય

કર પડિક્કમણું ભાવશુંજી, સમ-ભાવે મન લાય;
અ-વિધિ-દોષ જો સેવશોજી, તો નહિ પાતક જાય. ચેતનજી !૦
એમ કેમ તરશોજી ? ૧
સામાયિકમાં સામટીજી, નયણે નિદ્રા ભરાય;
વિકથા કરતાં પારકીજી, અતિ ઉલ્લસિત મન થાય. ચેતનજી! ૨
કાઉસ્સગ્ગમાં ઉભા રહીજી, કરતાં દુઃખે રે પાય;
નાટક–પ્રેક્ષણ જોવતાંજી, ઉભા રયણી જાય. ચેતનજી !૦ ૩
સંવરમાં મન નવિ રુચેજી, આશ્રવમાં હુશિયાર;
સૂત્ર સુણે નહિ શુભ-મનેજી, વાત સુણે ધરી પ્યાર. ચેતનજી !૦ ૪
સાધુ–જનથી વેગલોજી, નીચશું ધારે નેહ;
કપટ કરે કોડો ગમેજી, ધર્મમાં ધ્રૂજે દેહ. ચેતનજી !૦ ૫
ધર્મની વેલા નવિ દીએજી, ફુટી કોડી રે એક;
રાઉલમાં રૂંધ્યો થકોજી, ખુણે ગણી દીયો છેક. ચેતનજી !૦ ૬
જિનપૂજાઃ ગુરુવંદનાજીઃ, સામાયિક પચ્ચક્ખાણ;
નવકારવાલીઃ નવિ રુચેજી, કરે મન આર્તધ્યાન. ચેતનજી !૦ ૭
ક્ષમાઃ દયાઃ મન આણીયેજી, કરીએ વ્રત પચ્ચક્ખાણ;
ધરીયેં મનમાંહી સદાજી, ધર્મઃ શુકલઃ દોય ધ્યાન. ચેતનજી !
એમ ભવ તરશોજી. ૮
શુદ્ધ મને આરાધશોજી, જો ગુરુના પદ-પદ્મ;
રૂપવિજય કહે "પામશોજી, તો સુર-શિવસુખ સદ્મ" ચેતનજી !
એમ ભવ તરશોજી. ૯

[૨]

શ્રેણિક રયવાડી ચડ્યો, પેખિયો મુનિ એકાંત;
વર-રૂપ કાંતે મોહિયો, રાય પૂછે રે "કહોને વીરતંત;"
શ્રેણિકરાય! હું રે અનાથી નિર્ગ્રંથ, તિણે મેં લીધો રે,
સાધુજીનો પંથ. શ્રેણિક૦ ૧

ઈણે કોસંબી-નયરી વસે, મુજ પિતા પરિગળ-ધન્ન;
પરિવાર પૂરે પરિવર્યો, હું છું તેહનો રે પુત્ર રતન્ન. શ્રેણિક૦ ૨

એક દિવસ મુજ વેદના, ઉપની મેં ન ખમાય;
માત-પિતા ઝૂરી રહ્યા, પણ કિણહિ રે તે ન લેવાય. શ્રેણિક૦ ૩

ગોરડી ગુણ-મણિ-ઓરડી-મોરડી અબળા નાર;
કોરડી પીડા મેં સહી, કોણે કીધી રે મોરડી સાર. શ્રેણિક૦ ૪

એસા શ્રાપ દિયા દેરાણી, "તુમ સંતાન અમ હોજો"
કર્મ આગળ કોઈનું નહિ ચાલે, ઇંદ્ર ચક્રવર્તિ જો જો. ગૌ૦ ૫
ભરતરાય જબ ઋષભને પૂછે, 'એહમેં કોઈ જિણિન્દા !
મરીચિ પુત્ર ત્રિદંડી તેરો, ચોવીશમો જિણુન્દા" ગૌ૦ ૬
કુળનો ગર્વ કીયો મેં ગૌતમ ! ભરતરાય જબ વંદ્યા;
મન-વચ-કાયાએ કરીને, હરખ્યો અતિ આણન્દા. ગૌ૦ ૭
કર્મસંયોગે ભિક્ષુકકુળ પાયા, જન્મ ન હોવે કબહી;
ઇંદ્ર અવધિએ જોતાં અપહર્યો, દેવભુજંગમ તબહી. ગૌ૦ ૮
બ્યાશીદિન તિહાં કણે વસીયો,હરિણેગમેષી જબ આયા;
સિદ્ધારથ-ત્રિશલાદે રાણી, તસ કૂખે છટકાયા. ગૌ૦ ૯
ઋષભદત્ત ને દેવાનન્દા, લેશે સંયમભારા;
તબ ગૌતમ ! એ મુગતે જાશે,ભગવતી સૂત્ર વિચારા. ગૌ૦ ૧૦
સિદ્ધારથ ત્રિશલાદે રાણી, અચ્યુત દેવલોકે જાશે;
બીજે સ્કંધે આચારાંગે, તે સૂત્રે કહેવાશે. ગૌ૦ ૧૧
તપાગચ્છ શ્રી હીરવિજયસૂરિ, દીયો મનોરથ વાણી;
સકળચંદ્ર પ્રભુ ગૌતમ પૂછે, ઉલટ મનમાં આણી. ગૌ૦ ૧૨

શ્રી રૂક્મિણીની સજ્ઝાય

વિચરંતા ગામો ગામ, નેમિ-જિનેસર સ્વામ;
આ છે લાલ ! નયરી-દ્વારામતી આવીયાજી. ૧
કૃષ્ણાદિક-નરનાર, સહુ મળી પર્ષદા બાર;
આ છે લાલ ! નેમિ-વંદન તિહાં આવીયાજી. ૨
દીએ દેશના જિન-રાય, આવે સહુને દાય;
આ છે લાલ ! રુક્મિણી પૂછે શ્રી-નેમિનેજી. ૩

૧ ખંધક મુનિની સજ્ઝાય

ઢાળ પહેલી.

નમો નમો ખંધક મહામુનિ, ખંધક ક્ષમા ભંડાર રે;
ઉગ્ર વિહારે મુનિ વિચરંતા, ચારિત્ર ખડ્ગની ધાર રે. ૧
સમિતિ ગુપ્તિને ધારતો, જિતશત્રુ રાજાનો નંદ રે;
માતા ધારણી ઉદરે જનમીયો, દર્શન પરમાનંદ રે. ૨
ધર્મઘોષ મુનિ દેશના, પામીયો તેણે પ્રતિબોધ રે;
અનુમતિ લેઈ માત તાતની, કર્મશું યુદ્ધ થઇ યોધ રે. ૩
છઠ્ઠ અઠ્ઠમ આદે અતિઘણા, દુષ્કર તપ તનુશોષ રે;
રાત દિવસ પરીષહ સહે, તો પણ મન નહિ રોષ રે. ૪
દવ દીધા ખીજડા દેહમાં ચાલતાં ખડખડે હાડ રે;
તો પણ તપ કરે આકરા, જાણતો અથિર સંસાર રે. ૫
એક સમે ભગિનીપુરી પ્રતે, આવીયા સાધુજી સોય રે;
ગોખે બેઠી ચિંતે બેનડી, એ મુજ બાંધવ હોય રે. ૬
બ્હેનને બાંધવ સાંભર્યો, ઉલટયો વિરહ અપાર રે;
છાતી તે લાગી છે ફાટવા, નયણે વહે આંસુડાની ધાર રે. ૭
રાય ચિંતે મનમાં ઇસ્યું, એ કોઇ નારીનો યાર રે;
સેવકને કહે સાધુની, લાવોજી ખાલ ઉતાર રે. ૮

ઢાળ બીજી.

રાય સેવક તવ કહે સાધુને, ખાલડી જીવથી હણશું રે;
અમ ઠાકુરની એહ છે આણા, એ અમે આજ કરીશું રે;
અહો અહો સાધુજી સમતાના દરિયા, મુનિ ધ્યાનથકી
નવ ચલીયા રે. ૧

"પુત્રનો માઠો વિયોગ, શા હશે કર્મ સંયોગ રે

આ હો લાલ! ભગવંત! તુજને ન ઘટીતુ." ૪

તવ ભાખે ભગવંત, સુણ માત [illegible]

આ હો લાલ! બાંધ્યા કર્મ નવિ [illegible] ૫

તું હતી નૃપની નાર, સુણ માત [illegible]

આ હો લાલ! ઉપવન [illegible] ૬

દેરાણી [illegible]

આ હો લાલ! [illegible] ૭

રાખે [illegible]

આ હો લાલ [illegible] ૮

નહિ [illegible]

આ હો લાલ! [illegible] ૯

[illegible]

વિરહ વિલાપ કરે રાયરાણી, સાધુની સમતા વખાણી રે;
અથિર સંસાર સંવેગે જાણી, સંજમ લીયે રાયરાણી રે.
અહો અહો૦ ૧૦

આલોઇ પાતક સવિ છંડી, કઠિન કર્મને નિંદી રે;
દુષ્કર તપ કરી કાયા ગાળી, શિવસુખ લહે આણંદી રે.
અહો અહો૦ ૧૧

ભવિયણ એહવા મુનિવર વંદી, માનવભવફળ લીજે રે;
કરજોડી મુનિ મોહન વિનવે, સેવક સુખીયા કીજે રે.
અહો અહો૦ ૧૨

શ્રી સીતાજીની સજઝાય

જનકસુતા હું નામ ધરાવું, રામ છે અંતરજામી;
પાલવ હમારો મેલને પાપી, કુળમાં લાગે છે ખામી.
અડશો માંજો.

માં, જો, માં, જો, માં, જો, અડશો માં જો,
મ્હારો નાવલીયો દુહવાય. અ૦
મને સંગ કેનો ન સુહાય અ૦ મ્હારું મન માંહેથી અકળાય,
અડશો માંજો. ૧ (આંકણી)

મેરુ મહીધર ઠામ તજે જો, પત્થર પંકજ ઉગે;
જો જલધિ મર્યાદા મુકે, પાંગળો અંબર પુગે. અ૦ ૨
તો પણ તું સાંભળને રાવણ! નિશ્ચે શિયળ ન ખંડું;
પ્રાણ હમારા પરલોકે જાયે, તોપણ સત્ય ન છંડું. અ૦ ૩
કુણ મણિધરની મણી લેવાને, હૈડે ઘાલે હામ;
સતી સંગાથે સ્નેહ કરીને, કહો કોણે સાધ્યું કામ? અ૦ ૪

મુનિવર મનમાંહી આણંદ્યા, પરિષહ આવ્યો જાણી રે;
કર્મ ખપાવવાનો અવસર એહવો, ફરી નહિ આવે પ્રાણી રે.
આહો આહો૦ ૨

એ તો વળી સખાઈ મળીયો, ભાઈ થકી ભલેરો રે;
પ્રાણી ન કાયરપણું પરિહરજે, જિમ ન થાય ભવફેરો રે.
આહો આહો૦ ૩

રાય સેવકને નવ કોપે મુનિવર, કોણ રૂપ [illegible] કાયા રે;
આત્મા રંગ [illegible] ધ્યાવે, કરે નિજ [illegible] રે.
આહો આહો૦ ૪

[illegible] અનાદર કરીને, [illegible] આણ્યો રે;
કેવલજ્ઞાન [illegible], [illegible] રે.
આહો આહો૦ ૫

[illegible]
[illegible]

શ્રી શાલિભદ્રની સજ્ઝાય

(રાગ—કાલિંગડા.)

બોલો બોલો રે! શાલિભદ્ર! દોવરીયાં !
દોવરિયાં દો–ચાર–વરિયાં ! બોલો૦ ૧
માય તુમારી ખડી ય પુકારે, વહુય સબ આગે ખરીયાં.
બોલો૦ ૨
પોઢયો પુત્ર શિલા–પટ પેખી, આંખે આંસુ ઝળહળીયાં.
બોલો૦ ૩
ફુલની શય્યા જેહને ખુંચતી, તેણે સંથારો સિલા કરીયાં.
બોલો૦ ૪
પૂરવ–ભવ–માડી આહીરણી, આહાર કરી અણુસણુ કરીયા.
બોલો૦ ૫
આજ પીછે ડુંગર ચડવેકી, સુંસ કરૂં હું ઇણુ વરીયાં.
બોલો૦ ૬
સનમુખ ખોલ જોયો નહી માકું, ધ્યાન નિરંજનમન ધરિયાં.
બોલો૦ ૭
કાજ સરે ઉદયરત્ન ઉનહીંકે, જિણે પલકમેં શિવવરિયાં.
બોલો૦ ૮

શ્રી બાહુબલિજીની સજ્ઝાય

રાજતણા રે અતિ–લોભિયા, ભરત–બાહુબલિ જુઝે રે;
મૂઠી ઉપાડી રે મારવા, બાહુ–બલિ પ્રતિબુઝે રે,
વીરા ! મોરા ગજથકી ઉતરો, ગજચઢયે કેવલ ન હોય રે.
વીર૦ ૧

પચ્ચખાણો ભંગ કરીને, આગમ હેતુ ઉગારીયો;
કિંચિત લાગ્યું તેને આલોચી, શુદ્ધિ નિજ [illegible] કરીયો. આ૦ ૫
જનકસુતા હું જગ [illegible] [illegible], [illegible] કે [illegible];
રઘુનંદન શીલ કે રખાવી, [illegible] [illegible] [illegible]. આ૦ ૬
હું [illegible] [illegible]–[illegible], [illegible] કે [illegible] [illegible];
આપણો [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. આ૦ ૭
ઉત્તમ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible];
[illegible] [illegible] શિરોમણિ [illegible], નિત્ય નિત્ય [illegible] [illegible]. આ૦ ૮

શ્રી પ્રસન્નચંદ્ર રાજર્ષિની સજ્ઝાય

જાવજીવ ત્રીજું વલી રે, વિરમણ અદત્તાદાન;
ચોથું વ્રત પાલતાં ઘણું રે, જગમાં વાધે માન રે, પ્રા૦ ૩
નવવિધ પરિગ્રહ છંડતાં રે, પંચમી ગતિ શુભ ઠાણ;
અંત સુધાં એ પાલતાં રે, અણગારી કહે નામ રે. પ્રા૦ ૪
બારે વ્રત પાલે ભલાં રે, શ્રાદ્ધનો એ આચાર;
પડિક્કમણાં હોય ટંકનાં રે, રાખે ધર્મશું પ્યાર રે. પ્રા૦ ૫
એહવાં વ્રત પાલે સદા રે, શાસ્ત્ર તણે અનુસાર;
આરાધક તેહને કહ્યા રે, તે પામે ભવપાર રે. પ્રા૦ ૬
મિથ્યામાં ભૂલ્યો ભમ્યો રે, આ રે અનાદિનો જીવ;
સારધર્મ નવિ ઓલખ્યો રે, જેહથી મોક્ષ સદૈવ રે. પ્રા૦ ૭
આરંભ છંડો આતમા રે, સમિતિ-ગુપ્તિશું પ્રિત;
આઠ મદ દૂરે તજો રે. ધર્મ કરો સુવિનીત રે. પ્રા૦ ૮
પાળો જિનની આગન્યા રે, જો ચાહો શિવરાજ;
શ્રી વિજયરત્નસૂરીંદના રે, દેવનાં સાર્યાં કાજ રે. પ્રા૦ ૯

પંચમીની સજઝાય.

પ્રવચન વચન વિચારીએજી, વળી ધરી ધર્મવિલાસ;
ગુરુ પરંપરા ભગવતી જી, સેવીજે સુવિલાસ.
ચતુરનર ! સમજો ધર્મ વિવેક. ૧
મુક્તિમહોલનો દીવડોજી, પહેલો જ્ઞાન પ્રકાર;
જ્ઞાન વિના તપ જપ ક્રિયાજી, નાવે ફલ નિર્ધાર. ચતુર૦ ૨
એકેન્દ્રિય સુર નારકીજી, ન કરે કવલ આહાર;
જ્ઞાન વિના નવિ જન કહેજી, તેહને તપ આચાર. ચતુર૦ ૩

ઋષભદેવ તિહાં મોકલે, બાહુ-બલિજીની પાસે રે;
બાંધવ ગજથકી ઉતરો, બ્રાહ્મી-સુંદરી એમ ભાખે રે.
વીરા૦ ૨

[illegible] ચારિત્ર લીધો, વળી આવ્યો અભિમાન રે;
લઘુ-બાંધવ વાંદું નહિ, કાઉસ્સગ્ગ રહ્યા શુભ ધ્યાને રે.
વીરા૦ ૩

વરસ દિવસ કાઉસ્સગ્ગ રહ્યા, શીત તાપથી સુકાણા રે,
પંખીડે માળા માંડીયા, વેલડીએ વીંટાણા રે. વીરા૦ ૪

સાધ્વીના વચન સુણી કરી, ચમક્યો ચિત્ત મોઝાર રે;
[illegible]
વીરા૦ ૫

વૈરાગે મન વાળીયું, મૂક્યો નિજ અભિમાન રે,
પગ ઉપાડ્યો રે વાંદવા, ઉપન્યું કેવળજ્ઞાન રે. વીરા૦ ૬
[illegible]
[illegible] વીરા૦ ૭

[illegible]

બાર વરસ સંજમમાં રહ્યો રે, હીયડે ધરતો નાગીલાનું ધ્યાન રે;
હા ! હા ! મૂરખ ! મેં આ શું કર્યું રે, નાગીલા તજી જીવન પ્રાણ રે.
નવી૦ ૩

ચંદ્રમુખી–મૃગલોચની રે, વલવલતી મેલી ઘરની નાર રે;
ભવદત્ત ભાઈએ મુને ભોલવ્યો રે, હવે કરું તેહની સંભાલ રે.
નવી૦ ૪

ભવદેવ ભાઈ ઘેર આવીયા રે, અણ ઓળખે પૂછે ઘરની નાર રે;
કેણે રે દીઠી ગોરી નાગીલા રે, અમે છું વ્રત છોડણહાર રે.
નવી૦ ૫

નારી ભણે સુણો સાધુજી રે, તુમે છો જ્ઞાન ભંડાર રે;
હસ્તિ ચડીને ખર કેણ ચડે રે, વમ્યો ન લીએ કોઇ આહાર રે.
નવી૦ ૬

નાગીલાએ નાથ સમજાવીયો રે, વલી લીધો સંજમ ભાર રે;
ભવદેવ દેવલોકે ગયા રે, સમયસુંદર સુખકાર રે.
નવી૦ ૭

ઈલાચીપુત્રની સજઝાય.

નામે ઇલાચીપુત્ર જાણીયે, ધનદત્ત શેઠનો પુત્ર;
નટવી દેખીને મોહીઓ, જે રાખે ઘર સુત. ૧
કર્મ ન છુટે રે પ્રાણીઆ, પૂરવ નેહ વિકાર;
નિજકુળ છંડી રે નટ થયો, નાણી શરમ લગાર. કર્મ૦ ૨
એક પુર આવ્યો નાચવા, ઉંચો વાંસ વિશેષ;
તિહાં રાય જોવા રે આવીયો, મળીયા લોક અનેક. કર્મ૦ ૩
દોય પગ પહેરી રે પાવડી, વાંસ ચડયો ગજગેલ;
નિરાધાર ઉપર નાચતો, ખેલે નવનવા ખેલ. કર્મ૦ ૪

એકાદશીની સજઝાય.

ઋષભદત્ત વ્યવહારીયો રે લાલ, વસે તિહાં ધનવંત રે; ભ૦
ધારણી તેહની ભારજા રે લાલ, શીલાદિક ગુણવંત રે. ભ૦
ભાવ ધરી નિત્ય સાંભળો રે લાલ. ૨
સુખ સંસારનાં વિલસતાં રે લાલ, ગર્ભ રહ્યો શુભ દિન રે; ભ૦
સુપન લહી જંબૂવૃક્ષનું રે લાલ, જન્મ્યો પુત્ર રતન રે. ભ૦
ભાવ ધરી નિત્ય સાંભળો રે લાલ. ૩
જંબૂકુમાર નામ સ્થાપિયું રે લાલ, સ્વપ્ન તણે અનુસાર રે; ભ૦
અનુક્રમે યૌવન પામીયો રે લાલ, હુઓ ગુણ ભંડાર રે. ભ૦
ભાવ ધરી નિત્ય સાંભળો રે લાલ. ૪
ગ્રામાનુગ્રામ વિચરતા રે લાલ, આવીયા સોહમ સ્વામ રે; ભ૦
પુરજન વાંદવા આવિયા રે લાલ, સાથે જંબૂ ગુણધામ રે. ભ૦
ભાવ ધરી નિત્ય સાંભળો રે લાલ. ૫
ભવિજનના હિત ભણી રે લાલ, દીએ દેશના ગુણધાર રે; ભ૦
ચારિત્ર ચિંતામણિ સારીખું રે લાલ, ભવદુઃખ વારણહાર રે. ભ૦
ભાવ ધરી નિત્ય સાંભળો રે લાલ. ૬
દેશના સુણી જંબૂ બૂઝીયા રે લાલ, કહે ગુરુને કરજોડ રે; ભ૦
અનુમતિ લેઈ માય-તાતની રે લાલ; સંયમ લેઉં મન કોડ રે. ભ૦
ભાવ ધરી નિત્ય સાંભળો રે લાલ. ૭

ઢાળ બીજી

[રાગ:-પુષ્કલવઈ વિજયે જયો રે]

ગુરુ વાંદી ઘર આવીયા રે, પામી મન વૈરાગ્ય;
માત-પિતા પ્રત્યે વિનવે રે, કરશું સંસારનો ત્યાગ.
માતાજી! અનુમતિ દ્યો મુજ આજ.
જેમ સીઝે વંછિત કાજ, માતાજી અનુમતિ૦ (એ આંકણી) ૧

મૂ૦ કહો કોણ પીવે છાશ. સુ૦ ૧ સનેહી કામકળારસ કેળવે
કે૦ મૂકોજી વ્રતનો ધંધ; સુ૦ સનેહી પરણીને શું પરિહરે
પરિ૦ હાથ મેળ્યાનો સંબંધ; સુ૦ ૨ સનેહી ચારિત્રવેળુકવ
જિસ્યું. કવ૦ તેમાં કિસ્યો સ્વાદ. સુ૦ સનેહી ભોગ્ય સામ
પામી કરી; પા૦ ભોગવો ભોગ આલ્હાદ; સુ૦ ૩ સનેહી ભ
તે રોગ અનાદિનો, અ૦ પીડે આતમ અંગ; સુ૦ સને
તે રોગને શમાવવા; શ૦ ચારિત્ર છે રે રસાંગ, સુ૦ ૪ સને
કિંપાકફળ અતિ ફુટડા, ભખતા લાગે મિષ્ટ; સુ૦ સને
વિષ પસરે જબ અંગમાં; અં૦ ત્યારે હોવે અનિષ્ટ સુ૦ ૫ સને
દીપ ગ્રહી નિજ હાથમાં, હા૦ કોણ ઝંપાવે કુપ; :
સનેહી નારી તે વિષવેલડી, વિ૦ વિષયફળ વિષમ વિરૂપ; :
૬ સનેહી એહવું જાણી પરિહરો; પ૦ સંસાર માયાજાળ;
સનેહી જો મુજશું તુમ નેહ છે રે, તો વ્રત લ્યો થઇ ઉ
માલ. સુ૦ ૭

ઢાળ ચોથી

[નમો નમો મનક મહામુનિ—એ દેશી.]

એહવે પ્રભવો આવીઓ, પાંચસેં ચોરની સં
વિદ્યાયે તાળાં ઉઘાડિયાં, ધન લેવા તે ઉમંગ રે.
નમો જંબૂસ્વામીને. ૧ જંબૂએ નવપદધ્યાનથી, થ ભાવ્યા
દંભ રે; થંભ તણી પરે સ્થિર રહ્યાં, પ્રભવો પામ્યો ચ
રે. નમો૦ ૨ પ્રભવો કહે જંબૂ પ્રત્યે, દ્યો વિદ્યા મુજ એ
જંબૂ કહે કે ગુરુ કને, છે વિદ્યાનું ગેહ રે. નમો૦ ૩
ચોર તે બુઝવી, બુઝવ્યા માય ને તાત રે; સાસુ સસર

માનની સજઝાય.

રે જીવ માન ન કીજીએ, માને વિનય ન આવે રે;
વિનય વિના વિદ્યા નહીં, તો કિમ સમકિત પાવે રે. રે જીવ૦ ૧
સમકિત વિણ ચારિત્ર નહીં, ચારિત્ર વિણ નહીં મુક્તિ રે;
મુક્તિનાં સુખ છે શાશ્વતાં, તે કેમ લહીયે યુક્તિ રે. રે જીવ૦ ૨
વિનય વડો સંસારમાં, જે ગુણમાં અધિકારી રે;
ગર્વે ગુણ જાયે ગળી, ચિત્ત જુઓ વિચારી રે. રે જીવ૦ ૩
માન કર્યું જો રાવણે, તે તો રામે માર્યો રે;
દુર્યોધન ગર્વે કરી, અંતે સવિ હાર્યો રે. રે. જીવ૦ ૪
સૂકાં લાકડાં સારીખો, દુઃખદાયી એ ખોટો રે;
ઉદયરતન કહે માનને, દેજ્યો દેશવટો રે રે. જીવ૦ ૫

માયાની સજઝાય.

સમકિતનું મૂળ જાણીયેજી, સત્ય વચન સાક્ષાત;
સાચામાં સમકિત વસેજી, માયામાં મિથ્યાત્વ રે;
પ્રાણી ! મ કરીશ માયા લગાર. એ આંકણી. ૧
મુખ મીઠો જુઠો મનેજી, કુડ કપટનો કોટ;
જીભે તો જી જી કરેજી, ચિત્તમાં તાકે ચોટ રે. પ્રાણી૦ ૨
આપ ગરજે આઘો પડેજી, પણ ન ધરે વિશ્વાસ;
મેલ ન છંડે મન તણોજી, એ માયાનો પાસ રે. પ્રાણી૦ ૩
જેહશું માંડે પ્રીતડીજી, તેહશું રહે પ્રતિકૂળ;
મેલ ન છંડે મન તણોજી, એ માયાનું મૂળ રે. પ્રાણી૦ ૪
તપ કીધો માયા કરીજી, મિત્રશું રાખ્યો રે ભેદ;
મલ્લિ જિનેશ્વર જાણજોજી, તો પામ્યા સ્ત્રીવેદ રે. પ્રાણી૦ ૫

ગુણથી, સંયમ લેવા જાય છે. નમીએ ૪ પંચાચાર [illegible] [illegible], પરઉપકારી જંબૂકુમાર છે. શોભે [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ઉદાર છે. નમીએ ૫ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] પ્રધાન છે, શીલ પૂર્ણ ભાવનાદિકે, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ગુણથી [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] છે, નમીએ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] છે. [illegible] [illegible], [illegible] લીલવિલાસ છે, નમીએ [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] છે; [illegible] [illegible] [illegible] છે, નમીએ ૮.

[illegible] સજ્ઝાય.

જોતાં લોભનો થોભ દીસે નહી રે,
એવું સૂત્ર-સિદ્ધાન્તે કહ્યું સહી રે;
લોભે ચક્રી સુભૂમ નામે જુઓ રે,
તે તો સમુદ્ર માંહે ડુબી મુઓ રે. તમે૦ ૬
એમ જાણીને લોભને છાંડજો રે,
એક ધર્મશું મમતા માંડજો રે;
કવિ ઉદયરતન ભાખે મુદા રે,
વંદું લોભ તજે તેહને સદા રે. તમે૦ ૭

આપસ્વભાવની સજ્ઝાય

આપસ્વભાવમેં રે, અવધુ સદા મગનમેં રહેના;
જગત જીવ હે કરમાધીના, અચરિજ કછુઅ ન લીના. આ૦ ૧
તું નહીં કેરા કોઈ નહીં તેરા, ક્યા કરે મેરા મેરા;
તેરા હે સો તેરી પાસે, અવર સબહિ અનેરા. આ૦ ૨
વપુ વિનાશી, તું અવિનાશી, અબ હે ઈનકા વિલાસી;
વપુ સંગ જબ દૂર નીકાસી, તબ તુમ શિવકા વાસી. આ૦ ૩
રાગ ને રીસા દોય ખવીસા, એ તુમ દુઃખકા દીસા;
જબ તુમ ઉનકું દૂર કરીસા, તબ તુમ જગકા ઈસા. આ૦ ૪
પરકી આશા સદા નિરાશા, એ હે જગ-જન-પાસા;
તે કાટનકું કરો અભ્યાસા, લહો સદા સુખવાસા. આ૦ ૫
કબહીક કાજી કબહીક પાજી, કબહીક હુઆ અપભ્રાજી;
કબહીક જગમેં કીર્તિ ગાજી, સબ પુદ્ગલકી બાજી. આ૦ ૬
શુદ્ધ ઉપયોગ ને સમતા ધારી, જ્ઞાન ધ્યાન મનોહારી;
કર્મ કલંકકું દૂર નિવારી, જીવ વરે શિવનારી. આ૦ ૭

[illegible] કરી ઓળખોજી, છંડો માયાની મૂછ:
સિદ્ધિપુરી જાવા ચાહોજી, એ મારગ છે શુદ્ધ રે. પ્રાણી [illegible]

લોભની સઝઝાય.

તમે લક્ષણ જો જો લોભના રે,
લોભે મુનિજન પામે ક્ષોભના રે.
લોભે ડાહ્યા મન ડોલ્યા કરે રે,
લોભે દુર્ગતિ પંથે સંચરે રે. તમે [illegible]
તજો લોભ તેહનાં [illegible] [illegible] રે,
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] રે

સઘળા માસમાં માસ વડો રે લાલ, ભાદ્રવ માસ સુમાસ રે; ભ૦
તેહમાં આઠ દિન રૂઅડા રે લાલ, કીજે સુકૃત ઉલ્લાસ રે.
ભ૦ પર્વ૦ ૨

ખાંડણુ પીસણુ ગારનાં રે લાલ, નાવણુ ધોવણુ જેહ રે; ભ૦
એવા આરંભને ટાળીએ રે લાલ, વંછે સુખ અછેહ રે.
ભ૦ પર્વ૦ ૩

પુસ્તક વાસી ન રાખીયે રે લાલ, ઓચ્છવ કરીએ અનેક રે; ભ૦
ધર્મ સારૂં વિત્ત વાવરો રે લાલ, હઇડે આણી વિવેક રે.
ભ૦ પર્વ૦ ૪

પૂજી અર્ચીને આણીએ રે લાલ, શ્રી સદ્‌ગુરુની પાસ રે; ભ૦
ઢોલ દદામણ ફેરિયા રે લાલ, મંગળ ગાવો ગીત રે.
ભ૦ પર્વ૦ ૫

શ્રીફળ સરસ સોપારીયો રે લાલ, દીજે સાહમ્મીને હાથ રે; ભ૦
લાભ અનંતા બતાવીયા રે લાલ, શ્રીમુખ ત્રિભુવનનાથ રે
ભ૦ પર્વ૦ ૬

નવ વાંચના શ્રી સૂત્રની રે લાલ, સાંભળો શુદ્ધ ભાવ રે; ભ૦
સાહમ્મિવચ્છલ કીજીયે રે લાલ, ભવજળ તરવા નાવ રે.
ભ૦ પર્વ૦ ૭

ચિત્તે ચૈત્ય જુહારીએ રે લાલ, પૂજા સત્તર પ્રકાર રે; ભ૦
અંગપૂજા સદ્‌ગુરુ તણી રે લાલ, કીજીયે હર્ષ અપાર રે.
ભ૦ પર્વ૦ ૮

જીવ અમર પળાવીએ રે લાલ, તેહથી શિવસુખ હોય રે; ભ૦
દાન સંવત્સરી દીજીયે રે લાલ, ઇણ સમો પર્વ ન કોઈ રે.
ભ૦ પર્વ૦ ૯

વૈરાગ્યની સજ્ઝાય.

ઉંચા તે મંદિર માળીયાં સોડ, વાળીને સુતો.
કાઢો કાઢો રે એને સહુ કહે, જાણે જન્મ્યોજ નહોતો.
એક રે દિવસ એવો આવશે (એ આંકણી) ૧
મન સબળોજી સાલે, મંત્રી મળ્યા સર્વે કારમા;
તેનું કાંઈ નવ ચાલે. એક રે૰ ૨
સાવ સોનાનાં રે સાંકળાં, પહેરણ નવ નવા વાઘા;
ધોળું રે વસ્ત્ર એના કર્મનું, તે તો શોધવા લાગ્યા. એક રે૰ ૩
ચરૂ કઢાયાં અતિ ઘણાં, બીજાનું નહીં લેખું;
ખોખરી હાંડી એના કર્મની, તે તો આગળ દેખું. એક રે૰ ૪
કેના છોરૂ કેના વાછરૂ, કેનાં માય ને બાપ;
અંતકાળે જાવું જીવને એકલું, સાથે પુન્ય ને પાપ. એક રે૰ ૫

રે બાલુડા બહુ બુદ્ધિવંતા, ગૌતમ ગણધર આવ્યા;
થાળ ભરીને મીઠા મોદક, ભાવ સહિત વહોરાવ્યા. આધા૦ ૮
પય પ્રણમી અઈમુત્તો પુછે, કીહાં વસો કીરપાળ;
વીર સમીપે વસીયે સુણીને, સાથે ચાલ્યા સુકુમાળ. આધા૦ ૯
કુમર કહે એહ ભાજન આપો, ભાર ઘણો તુમ પાસે;
ગૌતમ કહે અમે એહને દઈએ, ચારિત્ર લે પ્રભુ પાસે. આધા૦ ૧૦
ચારિત્ર લેઈશ હું પ્રભુ પાસે, ઝોળી દીયો મુજ હાથે;
ગૌતમ પૂછે અનુમતિ કેહની, માએ મોકલ્યા અમ સાથે. આધા૦ ૧૧
વીર વાંદી જિનવાણી સુણીને, આવ્યા ઘર ઉલ્લાસે;
અનુમતિ આપો માતા મુજને, દીક્ષા લઉં પ્રભુ પાસે. આધા૦ ૧૨
શ્રીદેવી કહે સુણ નાનડીયા, સંયમની શી વાતો;
શું જાણે તું બાળપણામાં, આગમના અવદાતો. આધા૦ ૧૩
વિનય કરી માત-પિતાને, કહે કુમર કુળભાણું;
જે જાણું તે હું નવિ જાણું, નવિ જાણું તે જાણું. આધા૦ ૧૪
એક દિવસનું રાજ્ય કરીને, માય મનોરથ પુરે;
સંયમ લીધો વીરજિન પાસે, દુર્ગતિ કરવા દુરે. આધા૦ ૧૫
સ્થવિર સાથે ઠંડીલે પહોત્યા, નીર વહંતો દીઠો;
પાળ બાંધીને પડઘો મ્હેલ્યો, કૌતુક લાગ્યો મીઠો. આધા૦ ૧૬
ન્હાનું સરોવર ન્હાનું ભાજન, નાવ કર્યું અઇમુત્તે;
રઢીયાળી રમત દેખીને, બાળક્રીડા કરી રમતે. આધા૦ ૧૭
મધુર વચને મુનિવર બોલ્યા, નાવા તરતી જોઈ;
રમતા દેખી ઋષીસર બોલે, હિંસા જીવની હોઇ. આધા૦ ૧૮
બોલાવી કહે મુનિ બાળકને, એ આપણુ નવિ કીજે;
છકાય જીવ વિરાધના કરતાં, દુર્ગતિ ફળ લીજે. આધા૦ ૧૯

મ્હોટા રાજાની ચાકરી કરતાં, રાંક સેવક બહુ રળશે,
સુરતરુ સરિખા અફળ જશે ત્યારે, વિષવેલડી કેમ ફળશે.
હો૦ નહિ૦ ૫

પેટ આવ્યો તે ભોરીંગ વેઠે, પુત્ર કપુત્ર જ જાયો,
ભલો ભૂંડો પણ જાદવકુળનો, તુમ બાંધવ કહેવાયો.
હો૦ નહિ૦ ૬

છપ્પન ક્રોડ જાદવનો રે સાહેબો, કૃષ્ણ જો નરકે જાશે;
નેમિ જિણેસર કેરો રે બન્ધવ, જગમાં અપજશ થાશે.
હો૦ નહિ૦ ૭

શુદ્ધ સમકિતની પરીક્ષા કરીને, બોલ્યા કેવળનાણી;
નેમિ જિણેસરે દિયો રે દિલાસો, ખરો રૂપૈયો જાણી.
હો૦ નહિ૦ ૮

નેમિ કહે તુમે ચિંતા ન કરશો, તુમ પદવી અમ સરખી;
આવતી ચોવીશીમાં હોશો તીર્થંકર,હરિ પોતે મન હરખી.
હો૦ નહિ૦ ૮

જાદવકુળ અજવાળ્યું રે નેમિજી, સમુદ્રવિજયકુળ દીવો;
ઇન્દ્ર કહે રે શિવાદેવીના નન્દન, ક્રોડ દિવાળી જીવો.
હો૦ નહિ૦ ૧૦

શ્રી વિજય શેઠ અને વિજય શેઠાણીની સજ્ઝાય

સ્ત્રી-ભરતારનો શીયળ ઉપર ભાવ.

પ્રહ ઉઠી રે પંચ પરમેષ્ઠિ સદા નમું,
મન શુદ્ધે રે જેને ચરણે નિત્ય નમું;

[illegible] પણ્યાં મનમાંહે ઉપની, સમવસરણ જિહાં આયા;
[illegible] જિહાં પડિક્કમતાં, ધ્યાન શુક્લ મન ધ્યાયા. આ૦ ૨૦
[illegible] ભગવંતને પુછે, ભવ કેટલા હવે કરશે.
[illegible] કે આ મુનિ, ઇણ ભવ મુગતિ વરશે. આ૦ ૨૧
[illegible] શુદ્ધ મને પાળી, અંગ અગીયાર ગુણ લીધાં;
[illegible] તપ કીધાં, અંતગડ કેવળી સિધ્યા. આ૦ ૨૨
[illegible] ભગવતી માંહે, [illegible] કહ્યાં અધિકાર,
[illegible] મુનિ વંદું, આતમના આધાર. આ૦ ૨૩

શ્રી [illegible] સજ્ઝાય.

એમ સાંભળી રે તવ વિજયા વિલખી થાએ,
પિયુ પુછે રે કાં ચિંતા તુજને થાએ;
તવ વિજયા રે કહે શુક્લપક્ષનો મેં લિયો,
બાળપણમાં રે વ્રત ચોથો નિશ્ચે કિયો. ૭
કિયો નિશ્ચે બાળપણમાં, શુકલપક્ષ વ્રત પાળશું,
ઉભય પક્ષ હવે શીયળ પાળી, નિયમ દુષણ ટાળશું;
તમે અવર નારી પરણીને, હવે શુક્લપક્ષ સુખ ભોગવો,
કૃષ્ણપક્ષે નિયમ પાળી, અભિગ્રહ એમ ભોગવો. ૮
તવ વળતો રે તસ ભરથાર કહે ઇસો,
એ સંબંધી રે હવે શંકા નહિ લાવશો;
તેહ છાંડી રે શિયળ સબળ બેઉ પાળશું,
એહ વારતા રે માત-પિતાને ન જણાવશું. ૯
માત-પિતા જબ જાણશે, તવ દીક્ષા લેશું ધરી દયા,
એમ અભિગ્રહ લેઇને, ભાવે ચારિત્રીયા થયા;
એકત્ર સજ્યા શયન કરતાં, ખડ્ગધારા વ્રત ધરે,
મન વચન કાયાએ કરી, શુદ્ધ શીયળ બેઉ ચિત્ત ધરે. ૧૦

ઢાળ બીજી

વિમળ કેવળી તામ, ચંપા નયરીએ,
તતક્ષણ આવી સમોસર્યા એ;
આણી અધિક વિવેક, શ્રાવક જિનદાસ,
કહે વિનય ગુણે પરવર્યો એ. ૧૧
સહસ ચોરાશી સાધુ મુજ ઘર પારણે,
કરે જો મનોરથ તો ફળે એ;

કૃષ્ણ શુકલ પક્ષ દંપતી, ભોજન દે કોઈ ભાવે રે;
સહસ ચોરાશી સાધુના, પારણાનો ફળ પાવે રે. ધ૦ ૨૦
માત પિતા જણ જાણીયો, પ્રગટ એહ સંબન્ધ રે;
શેઠ વિજય વિજયા વળી, ચારિત્ર લે અપ્રતિબન્ધ રે. ધન ૨૧

કળશ

કેવળીની પાસે ચારિત્ર લેઈ ઉદાર,
મન મમતા મુકી પાળે નિરતિચાર;
અષ્ટકર્મ ખપાવી, પામ્યા કેવળજ્ઞાન,
તે મુક્તિ પોતા દંપતિ સુગુણ સુજાણ. ૨૨
તેહના ગુણ ગાવે, ભાવે જે નરનાર,
તે શિવસુખ પામે પહોંચે ભવનો પાર;
નાગોરી તપગચ્છ, શ્રી ચન્દ્રકીર્તિસૂરિરાય,
શ્રી હર્ષકીર્તિસૂરિ, જપે તાસ પસાય. ૨૩
જિમ કૃષ્ણપક્ષે શુકલપક્ષે, શીયળ પાળ્યો નિર્મળો,
તે દંપતીના ભાવ શુધ્ધે સદા સહુ ગુરુ સાંભળો;
જિમ દુરિત દોહગ દૂર જાએ, સુખ થાએ બહુ પરે,
વળી ધવળ મંગળ આવે વંછિત,
સુખ કુશળ ઘર અવતરે. ૨૪

શ્રી મેઘકુમારની સજ્ઝાય

ધારણી મનાવે રે મેઘકુમારને રે, તું મુજ એક જ પુત્ર;
તુજ વિણ જાયા રે ! સુના મંદિર માળીયા રે,
રાખો રાખો ઘર તણું સૂત્ર. ધારણી૦ ૧

ચૌદે સ્વપ્ને હોવે ચક્રી કે જિનરાજ,
વીત્યા બારે ચક્રી, નહિં હવે ચક્રી રાજ;
જિનજી પાસ પ્રભુના શ્રી કેશી ગણધાર,
તેહતે વચને માન્યા "ચોવીશમા જિનરાજ"
મ્હારી કુખે આવ્યા ત્રણ ભુવન શિરતાજ,
મ્હારી કુખે આવ્યા તારણ તરણ ઝહાજ;
હું તો પુણ્ય પનોતી ઇંદ્રાણી થઇ આજ. હાલો૦ ૩
મુજને ડોહલા ઉપન્યા "બેસું ગજ અંબાડીયે,
સિંહાસન પર બેસું ચામર છત્ર ધરાય,"
એ સહુ લક્ષણ મુજને નંદન! તારા તેજનાં,
તે દિન સંભારું ને આનંદ અંગ ન માય— હાલો૦ ૪
કરતલ પગતલ લક્ષણ એક હજાર ને આઠ છે,
તેહથી નિશ્ચય જાણ્યા "જિનવર શ્રી જગદીશ;"
નંદન! જમણી જંઘે લંછન સિંહ બિરાજતો,
મેં તો પહેલે સુપને દીઠો વીશવાવીશ— હાલો૦ ૫
નંદન! નવલા બંધવ નંદિવર્દ્ધનના તમે છો;
નંદન! ભોજાઇઓના દેવર છો સુકુમાલ,
હસશે ભોજાઇઓ કહી "દીયર મારા લાડકા."
હસશે, રમશે ને વળી, ચુંટી ખણશે ગાલ,
હસશે રમશે ને વળી હુંસા દેશે ગાલ— હાલો૦ ૬
નંદન! નવલા ચેડા રાજાના ભાણેજ છો,
નંદન! નવલી પાંચશે મામીના ભાણેજ છો;
નંદન! મામલીયાના ભાણેજા સુકુમાલ,

[illegible] પહેરાવે રે આઠ કુમારિકા રે સુંદર અતિ સુકુમાળ;
[illegible] વાળી વાટે રે જેમ વન હાથણી રે, નયણ વયણ સુવિશાળ.

આનંદ૦ ૨

[illegible] મન આશા રે પુત્ર તણી ઘણી રે, દેશાધીશ [illegible];
[illegible] રે કોણી નવિ શકીયો રે, ઉપાયો [illegible].

આનંદ૦ ૩

[illegible] રે, મુનિ ઘણી [illegible] રે, [illegible]
[illegible] ચિત્તમાં રે [illegible] આવ્યું રે, [illegible]

[illegible] ૪

[illegible] રે [illegible] પ્રતિમાની રે, [illegible]
[illegible] રે [illegible] રે, [illegible]

[illegible] ૫

શ્રી [illegible] સ્વામિનું [illegible]

મુખડા ઉપર વારિ કોટિ કોટિ ચંદ્રમા,
વળી તન પર વારિ ગ્રહગણનો સમુદાય— હાલો૦ ૧૩
નંદન ! નવલા ભણુવા નિશાળે પણ મૂકશું,
ગજ પર અંબાડી બેસાડી મોટે સાજ;
પસલી ભરશું શ્રીફળ, ફોફળ નાગરવેલશું,
સુખડલી લેશું નિશાળીઆને કાજ— હાલો૦ ૧૪
નંદન ! નવલા મ્હોટા થાશો ને પરણાવશું,
વહુ-વર સરખી જોડી લાવશું રાજકુમાર !
સરખા-સરખી વેવાઇ વેવાણો પધરાવશું,
વહુ-વર પોંખી લેશું જોઇ જોઇને દેદાર— હાલો૦ ૧૫
પીયર-સાસર મારા બેઉ પખ નંદન ! ઉજળા,
મારી કુખે આવ્યા તાત ! પનોતા નંદ;
મ્હારે આંગણ આવ્યા તાત ! પનોતા નંદ !
મ્હારે આંગણ વુઠ્યા અમૃત દૂધે મેહુલા,
મ્હારે આંગણ ફળીયાં સુરતરુ સુખના કંદ"—હાલો૦ ૧૬
"એણી પેરે ગાયું માતા ત્રિશલા સુતનું હાલરું,
જે કોઈ ગાશે, લેશે પુત્રતણા સામ્રાજ્ય"
બીલીમોરા નગરે વરણવ્યું વીરનું હાલરું,
જય જય મંગલ હોજો દીપવિજય કવિરાય— હાલો૦ ૧૭

વિભાગ ૮ મો

અર્વાચીન પદ સંગ્રહ

૧ (રાગ માઢ)

ઉપકારી મહાવીર અમારા ઉપકારી મહાવીર;
વંદન કરીએ વીર-અમારા૦

[illegible] ઉછાળી કરીને 'નાના બાબુજન,'
[illegible] આંજીને વળી ટપકું કરશે ગાલ— હાલો૦ ૭
[illegible] ! [illegible] લાવશે ટોપી, આંગલાં,
[illegible] આલર મોતી, કલગી હાર:
[illegible] ને વળી માનાં સર્વે જાતિનાં,
[illegible] આવી મામા નંદકિશોર— હાલો૦ ૮
[illegible] ! [illegible] મામી પ્રગટલી બહુ લાવશે,
[illegible] ! [illegible] લાડુ મોતીચૂર,
[illegible] ! [illegible] દેશે મામી [illegible],
[illegible] ! [illegible] "[illegible]" હાલો૦ ૯
[illegible] ! [illegible] મામાની આવે [illegible].
[illegible] નાખી નાર !

૪

[ધન ધન વો જગમેં નરનાર—એ રાગ]

આજે આંગી બની નવરંગી, ચાલો જિનમંદિર જઈએ.
દરિશન કરશું પાવન થઈશું, લેઈશું જિનવર નામ;
અજિત જિનેશ્વર મુખડું જોતાં, સફળ થશે સૌ કામ. આજે૦ ૧
માયા મદ મમતા મૂકીને, સેવીશું જિનરાજ;
દુસ્તર ભવસાગર તરવાને, પ્રભુ સ્મરણ રૂપ ઝાઝ. આજે૦ ૨
મહેલ બગીચા સરવે તારા, હામ દામ ને ધામ;
અંત સમય સૌ અળગા રહેશે, કો નવ આવે કામ. આજે૦ ૩
જૈનધર્મ સાચો જાણીને, કર સંગત સુખધામ;
સાધી લે જંજાળી જીવડા, નહિ અવર વિશ્રામ. આજે૦ ૪

૫

(રાગ—આશાવરી)

મહાવીર તમારી મનહર મુરતિ, દેખી મન હરખાય.
પ્રભુ ત્રિશલામાતાના જાયા, સિદ્ધારથ નૃપ કુલ આયા;
ઇંદ્રાણી મળી હુલરાયા, તારી કંચનવરણી કાય. મહા૦ ૧
જળકળશ ભરી ન્હવરાવું, પૂજન કરી અતિ હરખાઉં;
ભવભવનાં દુઃખ ગમાવું મુજ જન્મ કૃતારથ થાય. મહા૦ ૨
વળી સુંદર પુષ્પ મંગાવું, તેની ગૂંથી માળ બનાવું;
લઇ પ્રભુકંઠે પહેરાવું, તારા સુરનર સેવે પાય. મહા૦ ૩
ભક્તિભરી ભાવના ભાવું, ગુણગાનથી પાવન થાઉં;
નિશદિન તુમ ધ્યાન ધરાવું, જેથી દુર્લભ સમકિત થાય. મહા૦ ૪

પ્રભુજીને પાયે સોનીડો રે આવે;
મુગટ ચડાવી પ્રભુ પાય નમે.—આજ દેવ૦
પ્રભુને પાયે માળીડો રે આવે;
હાર ચડાવી પ્રભુ પાય નમે.—આજ દેવ૦

[૨]

લાવે લાવે મોતીશા શેઠ, ન્હવણ જળ લાવે છે.
ન્હવરાવે મરૂદેવાનંદ, પ્રભુ પધરાવે છે;
સહુ સંઘને હરખ ન માય, ન્હવણ જળ લાવે છે,
મ્હારી બ્હેનોને હરખ ન માય, પ્રભુ પધરાવે છે. એ દેશી.

[૩]

મહાવીર દર્શન કેરા લાભ, લેજો હરખી હરખીને,
પ્રભુનો અંતરમાં સહુ ભાવ, ભરજો હરખી હરખીને. મહા૦ ૧
પ્રભુના મધુરા મધુરા ગાન, પ્રીતે સુની સુનીને;
સુણતાં ભવનાં દુઃખડા જાય, પ્રીતે નમી નમીને. મહા૦ ૨

—: આંતરા :—

એ ભવીયાં ભાવે ભજીને, પામે છે મોક્ષનું ધામ;
એ દિવ્ય મૂર્તિ શ્રી જિનવર કેરી, ઉતારે ભવપાર.
જીવનમાં એકજ છે એ સાર, ભજીલે હરખી હરખીને. મહા૦ ૩
તારી મૂર્તિ છે મનોહાર, નમીએ હરખી હરખીને;
પ્રેમે "જૈન ટોળી" ગુણ ગાય, પ્રીતે નમી નમીને. મહા૦ ૪

[૪]

ડંકો વાગ્યો શાસનના પ્રેમી જાગજો રે;
પ્રેમી જાગજો રે ધરમી જાગજો રે. ડંકો૦

(ધનધન વો જગમેં નરનાર, સિદ્ધાચલકે જાનેવાલે—એ રાગ)

ધનધન નેમિનાથ ભગવાન, ભવોદધિ પાર લગાનેવાલા;
રૈવતકાચલ સિરદાર, તુમે ત્યાગી રાજુલનાર:
ઝટ ત્યાગ દીયો સંસાર, પશુગણ જાન બચાનેવાલે. ધન૦
પ્રભુ નેમિ બાલ કુમાર, લીયો બચપણમેં બ્રહ્મચાર;
દીયો આવાગમન નિવાર, તરણ તારણ પદ પાનેવાલે. ધન૦
દીક્ષા અરુ કેવલજ્ઞાન, હુઓ સહસાવન મૈદાન;
ઉજ્જિતશિખર નિર્વાન, તીર્થ ગિરનાર વસાનેવાલે. ધન૦
તિરથ યાત્રા ગુણખાન, આતમ લક્ષ્મીકા નિદાન;
પૂજે હર્ષે ભગવાન, પ્રભુ વલ્લભ ગુણ ગાનેવાલે. ધન૦

આધ્યાત્મિક પદ સંગ્રહ

[૭]

[રાગ—આશાવરી]

અવધુ નિરપક્ષ વિરલા કોઇ, દેખ્યા જગ સહુ જોઈ—અવ૦
સમરસભાવ ભલા ચિત્ત જાકે, થાપ ઉથાપ ન હોઇ;
અવિનાશી કે ઘરકી બાતાં, જાનેંગે નર સોઇ—અવ૦ ૧.
રાવ રંકમેં ભેદ ન જાને, કનક ઉપલ સમ લેખે;
નારી નાગણીકો નહિ પરિચય, તો શિવમંદિર દેખે—અવ૦ ૨.
નિંદા સ્તુતિ શ્રવણ સુણીને, હર્ષ શોક નવિ આણે;
તે જગમેં જોગીસર પૂરા, નિત્ય ચઢતે ગુણઠાણે—અવ૦ ૩.
ચંદ્ર સમાન સૌમ્યતા જાકી, સાયર જેમ ગંભીરા;
અપ્રમત્ત ભારંડપરે નિત્ય, સુરગિરિ સમ શુચિધીરા.—અવ૦ ૪.

[૮]

નેમ પ્રભુના ચરણકમલની લગની અમને લાગી (૨)
ભરયૌવનમાં રાજુલ જેવી, રમણી જેણે ત્યાગી (૨)

—: આંતરા :—

કૃષ્ણદેવની સઘળી નારી મનહરનારી કામણગારી;
વિવાહની વાતો ઉચ્ચારી, મન ડોલાવા લાગી [૨] નેમ૦

[૯]

વાળો વાળો તુમે રથડો વાળો, તમે જીવદયા પ્રતિપાળોરે–વાળો૦
તમે જાન સજીને આવ્યા, સાથે કૃષ્ણ મોરારિને લાવ્યારે–વાળો૦

[૧૦]

(રાગ–આશાવરી)

પ્રભુ મેરે અઇસી આય બની,
મનકી વ્યથા કુનપે કહીએ, જાનો આપ ધની. પ્રભુ૦ ૧

[૧૧]

(રાગ–દેવગાંધાર)

દેખો માઈ! અજબરૂપ જિનજીકો;
ઉનકે આગે ઔર સબહુકો, રૂપ લાગે મોહે ફીકો–દેખો૦ ૧
લોચન કરુના–અમૃત કચોલે, મુખ સોહે અતિનીકો;
કવિ જસવિજય કહે યોં સાહિબ, નેમજી ત્રિભુવન ટીકો–દેખો૦ ૨

[૧૨]

ઋષભ જિણંદા ઋષભ જિણંદા, તું સાહિબ હું છું તુજ બંદા;
તુજશું પ્રીત બની મુજ સાચી, મુજ મન તુજ ગુણશું રહ્યો
રાચી–ઋષભ૦ ૧

દૂર કરો સંસારી કામો આજથી રે;
આજથી રે વૈરાગ્યથી રે. ડંકો૦
વીરે સ્થાપ્યું શાસનને શોભાવજો રે;
શોભાવજો રે આણા પાળજો રે........ડંકો૦ એ દેશી

[૫]

ચાલ ચાલ કુંવર ચાલ, તારી ચાલ ગમે રે;
તુજ દીઠડા વિના મીઠડા મારા, પ્રાણ ભમે રે. ચાલ૦ ૧
ખોલા માંહિ પડતું મેલે રીસે દમે રે;
માવડી વિના આવડું ખુંધું, કોણ ખમે રે. ચાલ૦ ૨
માતા વામા કહે મુખડે જોતાં, દુઃખડાં શમે રે;
લળી લળી ઉદયરત્ન પ્રભુ તુજને નમે રે. ચાલ૦ ૩

[૬]

વિમલગિરિ કયું ન ભયે હમ મોર, વિમલગિરિ૦
સિદ્ધવડરાયણ રૂખકી શાખા, ઝુલત કરત ઝકોર. વિમલ૦ ૧
આવત સંઘ રચાવત અંગિયા, ગાવત ગુણ ઘમઘોર;
હમભી છત્ર કલા કરી નિરખત, કટને કર્મ કઠોર. વિમલ૦ ૨
મૂરત દેખ સદા મન હરખે, જૈસે ચંદચકોર;
શ્રી રિખહેસર દાસ તિહારો, અરજ કરત કરજોર. વિમલ૦ ૩

[૭]

આશાભર્યા અમે આવીયાં જિનંદજી, ઉતરવા ભવપાર;
માયા તોરી લાગી જિનંદજી.
તુજ મુરતિ મનોહર–માયા૦ ભવોદધિ પાર ઉતાર–માયા૦
તાર તાર મુજ તાર–માયા૦

ઝીણી ઝીણી ઘુઘરીઓ ઘમકે છે;
ઇંદ્રાણીના પાઉલ ઠમકે છે. —દેરાસર૦
પ્રભુ સમવસરણમાં બિરાજે છે;
જસ ચોત્રીસ અતિશય છાજે છે,
ગુણ પાંત્રીસ વાણીએ ગાજે છે. —દેરાસર૦

[૧૮]

આ તો લાખેણી આંગી કહેવાય, શોભે જિનવરજી;
શુદ્ધ કેશર કસ્તુરી મ્હેકાય, શોભે જિનવરજી.
શુદ્ધ પાંખો પ્રસરેલી તે સુંદર સોહાય, શોભે જિનવરજી. ૧
ભાવ અંતરના દર્શનથી નિર્મળ રહે,
મૂર્તિ દેખીને અંતરપટ ભક્તિ વહે;
જાણે જ્યોતિમાં જ્યોતિ મિલાય, શોભે જિનવરજી. ૨

[૧૯]

દેખી શ્રી પાર્શ્વતણી મૂર્તિ અલબેલડી
ઉજ્જવળ ભર્યો અવતાર રે, મોક્ષગામી ભવથી ઉગારજો,
શિવધામી ભવથી ઉગારજો. ૧

—: આંતરા :—

મસ્તકે મુગટ સોહે કાને કુંડળીયાં;
ગળે મોતનકા હાર રે, મોક્ષધામી૦ ૨

[૨૦]

આશા ધરીને અમે આવીયાં જિણંદજી;
લીધા વિના નહી જાઉં રે, માયા તોરી લાગીરે. જિણંદજી. ૧

[૧૩]

સિદ્ધાચલનો વાસી પ્યારો, લાગે મોરા રાજીંદા.
ઈણુરે ડુંગરીયામાં ઝીણીઝીણી કોરણી; (૨)
ઉપર શિખર બિરાજે મોરા૦ સિદ્ધા૦ ૧

[૧૪]

પ્યારો લાગે મુને સારો લાગે, દરિસણુમાં ગંભારોજી પ્યારો લાગે.
સોના કેરી ઝારીઓને, માંહી ભર્યા છે પાણી;
ન્હવણ કરાવું મેરે જિનજીકે અંગ—દરિસણુ૦
કેશરચંદન ભર્યારે કચોળાં, પૂજા કરૂં મેરા જિનજીકે અંગ. દરિસણુ.

[૧૫]

આદિનાથ જિણુંદ ભવપાર કરો, મારાં જન્મમરણુનાં દુઃખ હરો.
તું પ્રભુ શિવઘર બન્યો, (ને) હું અશિવ ઘરમાં રમું,
તું અનંત સુખમાં રમે છે, હું ભવદુઃખમાં ભમું;
સારી દુઃખી દશાનો વિચાર કરો—આદિનાથ૦

[૧૬]

સાચું બોલોને નેમનાથ, અબોલડા શાના લીધા છે.
સાચું બોલોને મારા નાથ, અબોલડા શાના લીધા છે.
હૈયામાં રહી ગઇ છે હામ, અબોલડા શાના લીધા છે.
આઠ ભવાંતર પ્રીત નિવારી, નવમેં કુંવારી મૂકો નહિ.
શ્યામ—અબોલડા૦

[૧૭]

વાગે છે રે વાગે છે દેરાસર વાજાં વાગે છે.
જેનો શબ્દ ગગનમાં ગાજે છે. —દેરાસર૦

૩ પ્રભુજીની જમણી બાજુએ દીપક અને ડાબી બાજુએ ધુપધાણું મૂકવા.

૪ દરેક સ્નાત્રીયાએ જમણે હાથે ત્રણ વલયથી નાડાછડી બાંધવી.

૫ પંચામૃત તૈયાર કરી, તેથી સાથીયો કરેલા કળશ ભરવા, ને નાડાછડી બાંધી તેને નીચેના બાજોઠ ઉપર કે સામે મૂકેલા બીજા પાટલા ઉપર સ્વસ્તિક કરી તે ઉપર મૂકવા. કળશો ઉપર સાથીયો કરેલું અંગલુહણું ઢાંકી રાખવું.

શ્રીમદ્ વીરવિજયજી કૃત સ્નાત્ર પૂજા

[પ્રથમ કળશ લઇ ઉભા રહેવું]

(દ્રુતવિલમ્બિતછન્દ)

સરસશાન્તિસુધારસસાગરં, શુચિતરં ગુણરત્નમહાગરમ્;
ભવિકપઙ્કજબોધદિવાકરં, પ્રતિદિનં પ્રણમામિ જિનેશ્વરમ્. ૧

દોહા

કુસુમાભરણ ઉતારીને, પડિમા ધરિય વિવેક;
મજ્જનપીઠે થાપીને, કરીયે જળ અભિષેક.

[અહીં પખાલ કરવો.]

[કુસુમાંજલિની થાળી લઈ ઉભા રહેવું]

[૧] ગાથા

[આર્યા ગીતિઃ]

જિણ ! જમ્મસમયે મેરુસિહરે રયણ-કણય-કલસેહિં;
દેવાસુરેહિં ણ્હવિઓ, તે ધન્ના, જેહિં દિટ્ઠો સિ. ૩

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

રાણી સુનંદાનો ન્હાનલો જિણંદજી,
અને ત્રિભુવન તિલક ભેટાય રે, માયા તોરી લાગીરે. જિણંદજી. ૨

[૨૧]

(રાગ:-ભૈરવ, માલકોશ)

મારા નાથની બધાઇ બાજે છે, મારા પ્રભુની૦
સરણાઇ સૂર નોબત બાજે, ઓર ઘનાઘન ગાજે છે. મા૦ ૧
ઇંદ્રાણી મિલ મંગલ ગાવે, મોતીયન ચોક પૂરાવે છે. મા૦ ૨
સેવક પ્રભુજીશું અરજ કરે છે,ચરણની સેવા પ્યારી લાગે છે.મા૦ ૩

વિભાગ ૯ મો. (૧)

શ્રીમદ્ વીરવિજયજી કૃત—

સ્નાત્રપૂજાની વિધિ

૧ મધ્યના બાજોઠ ઉપર કેસરનો સ્વસ્તિક કરી, તે ઉપર અક્ષત અને તે ઉપર જળથી ધોઇ ઉપર કેસરનો સાથીયો કરેલું અને નાડાછડીથી વીંટેલું શ્રીફળ મૂકવું.

૨ સિંહાસનમાં-થાળમાં કે રકેબીમાં સ્વસ્તિક કરી તે ઉપર રૂપાનાણું, સોપારી અને અક્ષત મૂકી તે ઉપર પ્રભુજીને કે પંચતીર્થીના પ્રતિમાજીને, ત્રણ નવકાર ગણીને લાવી અને ત્રણ નવકાર ગણી સિંહાસનમાં પધરાવવા, તેમજ આગળ સ્વસ્તિક કરી તે ઉપર શ્રી સિદ્ધચક્રજી મહારાજને પધરાવવા.

[૪] ગાથા

(આર્યા ગીતિઃ)

જસ્સુ પરિમલબલદહદિસિમહુયરઝંકારસદ્દસંગયા;
જિણચલણોવરિ મુક્કા સુર–નર કુસુમાંજલિ સિદ્ધા. ૯

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

ઢાળ

પાસ જિણેસર જગ જયકારી, જળ થળ ફુલ ઉદક કર ધારી;
કુસુમાંજલિ મેલો પાર્શ્વ જિણંદા૦ ૧૦

[૫] દોહા

મૂકે કુસુમાંજલિ સુરા, વીર ચરણ સુકુમાળ;
તે કુસુમાંજલિ ભવિકનાં, પાપ હરે ત્રણ કાળ. ૧૧

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ.

ઢાળ

વિવિધ કુસુમ વરજાતિ ગહેવી, જિનચરણે પણમંત ઠવેવી;
કુસુમાંજલિ મેલો વીર જિણંદા૦ ૧૨

[૬] વસ્તુ છન્દ :

ન્હવણકાળે ન્હવણકાળે, દેવદાણવ સમુચ્ચિય,
કુસુમાંજલિ તહિં સંઠવિય, પસરંત દિસિ પરિમલ સુગંધિય.
જિણ–પય–કમલે નિવડેઇ, વિગ્ઘહર જસ નામ મંતો;
અનંત ચોવીસ જિન વાસવ મલિય અસેસ;
સા કુસુમાંજલિ સુહ કરો ચઉવિહસંઘ વિસેસ. ૧૩

નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

કુસુમાંજલી ઢાળ

નિર્મળ જળ કળશે ન્હવરાવે, વસ્ત્ર અમૂલક અંગ ધરાવે;
કુસુમાંજલિ મેલો આદિ જિણંદા.
સિદ્ધસ્વરૂપી અંગ પખાળી,
આતમ નિર્મળ હુઇ સુકુમાળી. કુ૦ ૪
(પ્રભુના જમણા અંગૂઠે કુસુમાંજલિ મુકવી)

[૨] ગાથા

(આર્યા ગીતિઃ)

મચકુન્દ-ચંપ-માલઈ--કમલાઈપુપ્ફપંચવણ્ણાઇ;
જગનાહણ્હવણસમયે, દેવા કુસુમાંજલિં દિન્તિ.
નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ

ઢાળ

રયણ સિંહાસન જિન થાપીજે,
કુસુમાંજલિ પ્રભુ ચરણે દીજે;
કુસુમાંજલિ મેલો શાંતિ જિણંદા.

[૩] દોહા

જિણ તિહુંકાલિય સિદ્ધની પડિમા ગુણભંડાર;
તસુ ચરણે કુસુમાંજલિ ભવિક દુરિત હરનાર. ૭
નમોઽર્હત્સિદ્ધાચાર્યોપાધ્યાયસર્વસાધુભ્યઃ.

ઢાળ

કૃષ્ણાગરુ વરધૂપ ધરીજે, સુગંધકર કુસુમાંજલિ દીજે.
કુજમાંજલિ મેલો નેમિ જિણંદા.

નમિય કહે "માય ! તુજ બાળ લીલાવતી,
મેરુ, રવિ, ચંદ્ર લગે, જીવજો જગપતિ"
સ્વામિગુણ ગાવતી, નિજ ઘર જાવતી,
તેણે સમે ઈંદ્ર સિંહાસન કંપતી. ૪

ઢાળ

[એક વીસાની દેશી.]

જિન જન્મ્યાજી જિણ વેળા જનની ઘરે,
તિણ વેળાજી, ઈંદ્ર સિંહાસન થરહરે;
દાહિણોત્તરજી જેતા જિન જનમે યદા,
દિશિનાયકજી સોહમ-ઇશાન બેહુ તદા. ૧

ત્રોટક છંદઃ

તદા ચિંતે ઈંદ્ર મનમાં,–"કોણ અવસર એ બન્યો ?"
જિનજન્મ અવધિનાણે જાણી હર્ષ આનંદ ઉપન્યો. ૧
સુઘોષ આદે ઘંટનાદે ઘોષણા સુરમેં કરે—
"સવિ દેવી દેવા જન્મ મહોત્સવે, આવજો સુરગિરિવરે." ૨

[અહિં ઘંટ વગાડવો.]

ઢાળ પૂર્વની

એમ સાંભળીજી સુરવર કોડિ આવી મળે,
જન્મ મહોત્સવજી કરવા મેરુ ઉપર ચલે. ૧
સોહમપતિજી બહુ પરિવારે આવીયા,
માય જિનનેજી વાંદી પ્રભુને વધાવીયા. ૨

[અહિં પ્રભુને ચોખાથી વધાવવા.]

ઢાળ

અનંત ચઉવીસી જિનજી જુહારૂં, વર્તમાન ચઉવીસી સંભારૂં;
કુસુમાંજલિ મેલો ચોવીસ જિણંદા૦ ૧૪

[૭] દોહા

મહાવિદેહે સંપ્રતિ, વિહરમાન જિન વીશ;
ભક્તિભરે તે પૂજિયા, કરો સંઘ સુજગીશ. ૧૫
નમોઽર્હત્સિ૦

ઢાળ

અપચ્છરમંડળી ગીત ઉચ્ચારા, શ્રી શુભવીરવિજય જયકારા;
કુસુમાંજલિ મેલો સર્વ જિણંદા૦—

૧૨ કુસુમાંજલિઓ પૂર્ણ થયા પછી—

સ્નાત્રીયાઓએ ત્રણ ખમાસમણ દેઇ જગચિંતામણિનું ચૈત્યવંદન કરી નમુત્થુણં કહી સંપૂર્ણ જય વીયરાય પર્યંત કહેવાનો વિધિ છે. પછી હાથ ધુપી, મુખકોશ બાંધી, કળશ લેઈ, ઉભા રહીને કળશ બોલે.

સ્નાત્રકળશાભિષેક :—

સયલ જિણેસર પાય નમિ, કલ્યાણક વિધિ તાસ;
વર્ણવતાં સુણતાં થકાં, સંઘની પૂગે આશ. ૧

ઢાળ

સમકિત ગુણઠાણે પરિણમ્યા,
ગી વ્રતધર સંયમ સુખ રમ્યા;

સિંહાસન, ચામર ધારી, ધૂપધાણું, રકેબી સારી;
સિદ્ધાંતે ભાખ્યા જેહ, ઉપકરણ મિલાવે તેહ. ૩

તે દેવા સુરગિરિ આવે, પ્રભુ દેખી આનંદ પાવે;
કળશાદિક સહુ તિહાં ઠાવે, ભકતે પ્રભુના ગુણ ગાવે. ૪

ઢાળ

(રાગ—ધન્યાશ્રી.)

આતમભક્તે મળ્યા કેઈ દેવા, કેતા મિત્તનુજાઇ.
નારી પ્રેર્યા વળી નિજકુલવટ, ધર્મી ધર્મ સખાઇ,
જોઇસ વ્યંતર ભવનપતિના, વૈમાનિક સુર આવે,
અચ્યુતપતિ હુકમે ધરી કળશા, અરિહાને નવરાવે. આ૦ ૧

અડજાતિ કળશા પ્રત્યેકે, આઠ આઠ સહસ પ્રમાણો,
ચઉસઠ સહસ્સ હુઆ અભિષેકે, અઢીસે ગુણા કરી જાણો;
સાઠ લાખ ઉપર એક કોડી, કળશાનો અધિકાર,
બાસઠ ઇંદ્રતણાં તિહાં બાસઠ, લોકપાલના ચાર. આ૦ ૨

ચંદ્રની પંક્તિ છાસઠ છાસઠ, રવિસેણી નરલોકો,
ગુરુસ્થાનક સુર કેરો એકજ, સામાનિકનો એકો;
સોહમપતિ ઇશાનપતિની, ઇંદ્રાણીના સોલ,
અસુરની દશ ઇંદ્રાણી, નાગની બાર કરે કલ્લોલ. આ૦ ૩

જ્યોતિષ વ્યંતર ઇંદ્રની ચઉ ચઉ, પર્ષદા ત્રણનો એકો,
કટકપતિ અંગરક્ષક કેરો, એક એક સુવિવેકો;
પરચુરણ સુરનો એક છેલ્લો, એ અઢીસેં અભિષેકો,
ઇશાનઇંદ્ર કહે 'મુજ આપો, પ્રભુને ક્ષણ અતિરેકો.' આ૦ ૪

ત્રોટક

વધાવી બોલે-"હે રત્નકુખ-ધારિણી તુજ સુતતણો;
હું શક્ર સોહમ નામે,કરશું જન્મ મહોત્સવ અતિઘણો." ૧
એમ કહી, જિન પ્રતિબિંબ સ્થાપી, પંચરૂપે પ્રભુ ગ્રહી;
દેવ દેવી નાચે હર્ષ સાચે, સુરગિરિ આવ્યા વહી. ૨

ઢાળ

[પૂર્વની]

મેરુ ઉપરજી પાંડુકવનમેં ચિહું દિશે,
શિલા ઉપરજી સિંહાસન મન ઉલ્લસે;
તિહાં બેસીજી શક્રે જિન ખોળે ધર્યા,
હરિ ત્રેસઠજી બીજા તિહાં આવી મળ્યા. ૩

ત્રોટક

મળ્યા ચોસઠ સુરપતિ તિહાં, કરે કળશ અડ જાતિના;
માગધાદિ જળ તીર્થ ઔષધી, ધૂપ વળી બહુ ભાતિના. ૧
અચ્યુતપતિએ હુકમ કીનો- "સાંભળો દેવા સવે !-
"ખીરજલધિ-ગંગાનીર લાવો, ઝટિતિ જિન મહોત્સવે."

ઢાળ

[વિવાહલાની દેશી]

સુર સાંભળીને સંચરીઆ, માગધ વરદામે ચલીયા;
પદ્મદ્રહ, ગંગા આવે, નિર્મળ જળ કળશા ભરાવે. ૧
તીરથ જળ ઔષધિ લેતાં, વળી ખીરસમુદ્રે જાતાં;
જળકળશા બહુલ ભરાવે, ફુલ ચંગેરી થાળા લાવે. ૨

રસ સ્વાદહીન ભિક્ષા,—ગ્રહી ધ્યાન ધારૂં વનમાં;
વિચરૂં હું ઉચ્ચ પંથે; દિન ધન્ય થાશે ક્યારે. ૨
માનું ન કોઈ શત્રુ, સહુ મૈત્રી ભાવે દેખું;
સંવેગ તરંગ ઝીલું, દિન ધન્ય થાશે ક્યારે. ૨
સંભાળી સાધ્ય દૃષ્ટિ, પરહિત નિત્ય સાધું;
નરજન્મ પામ્યો દુર્લભ, બળવાન થશેજ ત્યારે. ૪

મહાવીર સ્વામિનું પારણું

ત્રિશલા માતા પારણું ઝુલાવે; મહાવીર પોઢે રે;
રેશમ દોરે માતા હિંચોળે, મહાવીર પોઢે રે. ૧

મધુર મધુર હાલરડાં ગાતી, અંતર કેરા અમીરસ પાતી;
ત્રિશલા રાણી ગીત સુણાવે, મહાવીર પોઢે રે. ૨

વીર થજે મારા બાળ જગતમાં, ધીર ગંભીર થજે તું જગતમાં,
સ્નેહ થકી તુજ જીવન ભરજે, આ સંસારે રે. ૩

સંસારમાં સુખ કયાંય નથીરે, વેરઝેરથી દુનિયા ભરીરે;
કામક્રોધ મદ માયા ત્યજીને, ભવજલ તરજે રે. ૪

દુઃખ ભરેલા જીવન જગમાં, કરુણ વેદના પામે જીવનમાં;
રાજવૈભવના સુખ ત્યજીને, આંસુ લોહજે રે. ૫

સંસારના સૌ સંબંધ ત્યાગી, દીક્ષા લેઈ થા સંયમરાગી;
મોહનિદ્રામાં સૂતેલા જગને, દેજે જગાડી રે. ૬

ઘર ઘર વન વન ઘૂમી વળજે, અહિંસા પરમો ધર્મ તું રટજે;
જિનશાસનની જ્યોત બનીને, મુકિત વરજે રે. ૭

તવ તસ ખોળે ઠવી અરિહાને, સોહમપતિ મનરંગે,
વૃષભરૂપ કરી શૃંગ જળે ભરી, ન્હવણ કરે પ્રભુ અંગે;
પુષ્પાદિક પૂજીને છાંટે, કરી કેસર રંગ રોલે,
મંગલદીવો આરતી કરતાં, સુરવર 'જયજય' બોલે. આ૦ ૫
ભેરી ભૂંગલ તાલ બજાવત, વળીયા જિન કર ધારી,
જનનીઘર માતાને સોંપી, એણી પરે વચન ઉચ્ચારી;
'પુત્ર તમારો, સ્વામિ હમારો, અમ સેવક આધાર,'
પંચધાવી રંભાદિક થાપી, પ્રભુ ખેલાવણહાર. આ૦ ૬
બત્રીશ કોડિ કનકમણિ, માણિક વસ્ત્રની વૃષ્ટિ કરાવે,
પૂરણ હર્ષ કરેવા કારણ, દ્વીપ નંદીસર જાવે;
કરીય અઠ્ઠાઇ ઉત્સવ દેવા, નિજ નિજ કલ્પ સધાવે,
દીક્ષા-કેવલને અભિલાપે, નિત નિત જિન ગુણ ગાવે. આ૦ ૭
તપગચ્છ ઈસર સિંહસૂરીસર કેરા શિષ્ય વડેરા,
સત્યવિજય પંન્યાસતણે પદ, કપૂરવિજય ગંભીરા;
ખિમાવિજય તસ સુજસવિજયના, શ્રીશુભવિજય સવાયા,
પંડિત વીરવિજય શિષ્યે, જિન જન્મમહોત્સવ ગાયા. આ૦ ૮
ઉત્કૃષ્ટા એકસો ને સીત્તેર, સંપ્રતિ વિચરે વીશ,
અતીત અનાગત કાળે, અનંતા તીર્થંકર જગદીશ;
સાધારણ એ કળશ જે ગાવે, શ્રી શુભવીર સવાઈ,
મંગળલીલા સુખભર પાવે, ઘર ઘર હર્ષ વધાઈ. આ૦ ૯

ઇતિ શ્રી પંડિત વીરવિજયજી કૃત સ્નાત્રપૂજા સમાપ્ત.

અહિં કળશાભિષેક કરીએ. પછી દૂધ, દહીં ઘૃત, જલ અને સાકર, એ પંચામૃતનો પખાલ કરીયે. પછી પૂજા કરી

परहितचिन्ता मैत्री,

परदुःखविनाशिनी तथा करुणा।

परसुखतुष्टिर्मुदिता, परदोपोपेक्षणमुपेक्षा॥

અન્ય જીવોના હિતની વિચારણ એ મૈત્રી ભાવના છે.

અન્યનાં દુઃખો ટાળવાની ભાવના એ કરુણા ભાવના છે.

અન્ય જીવો સુખ પામે તેથી સંતોષ પામવો એ પ્રમોદ ભાવના છે.

અને અન્યના દોષોની ઉપેક્ષા કરવી એ માધ્યસ્થ ભાવના છે.

(આ ચારે ભાવનાઓ આત્મહિતનું અદ્ભુત રસાયણ છે.)

शिवमस्तु सर्वजगतः

परहितनिरता भवन्तु भूतगणाः।

दोषाः प्रयान्तु नाशं, सर्वत्र सुखीभवतु लोकः॥

જગતના સર્વ જીવોનું કલ્યાણ થાવ, સર્વે પ્રાણીગણો પરનું હિત કરવાની ભાવનાવાળા બનો, સર્વના સર્વ દોષો નાશ પામો અને સર્વત્ર સમગ્ર લોક સુખી બનો.

પ્રભુની સ્તુતિ

[રત્નાકર પચ્ચીસીમાંથી]

મંદિર છો મુક્તિતણા. માંગલ્યક્રીડાના પ્રભુ,
ને ઈંદ્ર નર ને દેવના, સેવા કરે તારી વિભુ;
સર્વજ્ઞ છો સ્વામી વળી, શિરદાર અતિશય સર્વના,
ઘણું જીવતું ઘણું જીવ તું, ભંડાર જ્ઞાનકળા તણા. ૧

ત્હારાથી ન સમર્થ અન્ય દિનનો, ઉધ્ધારનારો પ્રભુ,
મ્હારાથી નહીં અન્ય પાત્ર જગમાં, જોતાં જડે હે વિભુ;
મુક્તિ મંગળસ્થાન! તો ય મુજને ઇચ્છા ન લક્ષ્મીતણી,
આપો સમ્યગ્રત્ન શ્યામ જીવને, તો તૃપ્તિ થાયે ઘણી. ૨

खामेमि सव्वजीवे, सव्वे जीवा खमन्तु मे।
मित्ती मे सव्वभूएसु, वेरं मज्झ न केणई ॥

જગતના સર્વ જીવોને હું ખમાઉં છું (તેઓના અપરાધોને હું સહી લઉં છું) સર્વ જીવો મને ખમાવો (એવી પ્રાર્થના કરૂં છું) મારે સર્વની સાથે મૈત્રીભાવ છે. કોઇનીય સાથે મારે વૈર નથી.